

EBSO-HABER

@ebsoorgtr

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

MART 2019

BURASI
İZMİR
BURADA
İŞ VAR

İSTİHDAM İÇİN YENİ SEFERBERLİK

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P: +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

 facebook.com/egeendustri

 twitter.com/egeendustri

 linkedin.com/egeendustri

 info@egeendustri.com.tr

 Bayraktar

YILDIZ YANGIN

34. Yıl

7/24
TEKNİK SERVİS

- * Mühendislik
- * Projelendirme
- * Taahhüt
- * Montaj

- * Yangın Söndürme Cihazları
- * Yangın Dolapları
- * Yangın Kapıları
- * Yangın Pompaları

- * FM 200 Söndürme Sistemleri
- * Co2 Söndürme Sistemleri
- * Köpüklü Söndürme Sistemleri
- * Sprinkler Söndürme Sistemleri

- * Davlumbaz Söndürme Sistemleri
- * Yangın Algılama ve İhbar Sistemleri
- * Yangın Ekipmanları
- * Yangın İzolasyonu

YILDIZ YANGIN SÖNDÜRME SİSTEMLERİ SAN. TİC. A.Ş.

Temsil Plaza İş Merk. 1201/2 Sk. No:4 Z-12 Yenişehir / İZMİR
Tel : (0232) 458 32 41 - 458 32 04 - 457 95 86 Fax : 457 48 82

www.yildizyangin.com.tr

MART GÜNDEMİ

MART 2019

Yıl : 35
Sayı : 418

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Reklam Rezervasyon

Mehmet Ali SÜTLÜ
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın
Baskı Tarihi: 25 Mart 2019

12 Sanayicinin gündemi istihdam

4	Burada iş var diyebilmek	48	Yorgancılar'dan ekonomi uyarıları
6	Burası Türkiye, burada iş var	56	Egeli sanayiciler huzur ve barış diledi
10	"İstihdam Seferberliği 2019"dan siz de faydalanın	58	Kadınlar yönetmeye ve yöneticiliğe talip olmalı
12	Sanayicinin gündemi istihdam	60	Cazın en güzel şarkıları öğrenciler için...
16	Ekonomi 2018'de yüzde 2.6 büyüdü	66	Küresel ekonomide yön arayışları
20	Büyümede yeni yolların bulunmasına ihtiyaç var	72	İhracat Şubat'ta 14 milyar dolar
22	Yorgancılar: Alın teri değil akıl teri ön plana çıkıyor	74	Şubat enflasyonu beklentinin altında
24	Meslek liseleri sanayiciye emanet	79	Temel ekonomik göstergeler
27	Mesleki ve teknik eğitimde EBSO'nun da görüşü alınmalı		
34	Yatırım malları da e-ticarette satılabilir		
38	Teknoloji Üssü Urla'yı marka yapar		
40	İzmir'de yeni başarı projelerini işbirliği içinde yazabiliriz		
46	Esen'den Meclis temennileri		

Kapak

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Oda üyesi sanayicilere istihdam desteklerinden yararlanmalarını çağrısında bulundu.

MAViTAS

PREFABRİK A.Ş.

Kemalpaşa O.S.B. Mah. İzmir Ankara Asfaltı Cad.No:5/2
Kemalpaşa / İZMİR
T : (0232) 877 20 00
www.mavitasprefabrik.com.tr - info@mavitasprefabrik.com.tr

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

@EYorgancilar

BURADA İŞ VAR DİYEBİLMEK

2019 yılının henüz ilk çeyreğinde; küresel ekonomide “10 yılda bir kriz” senaryosunu yeniden gündeme taşıyan olaylara şahitlik etmekteyiz. Baktığımızda;

- Çin’de 28 yılın en düşük büyümesi yaşanıyor.
- ABD, tarihinin en belirsiz yönetimi ile durgunluğa doğru gidiyor.
- Almanya gibi bir sanayi devi, resesyon içerisinde.
- İngiltere’de 2019 yılı için son 10 yılın en düşük büyümesi bekleniyor.

AB’de yavaşlama eğilimi devam ediyor.

Siyasi ve ekonomik partnerimiz olan söz konusu ülkeler bizim pazarımızda önemli bir paya sahip. İçeride yaşadığımız durgunluk ile birlikte küresel gelişmelerden en çok etkilenen üreten kesim olarak, bu tabloyu birebir yaşıyoruz.

21 Ocak’taki TOBB Türkiye Ekonomi Şurası’nda Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan’ın istihdam seferberliği çağrısının ardından, 25 Şubat 2019 tarihinde TOBB Başkanımızın ev sahipliğinde Hazine ve Maliye Bakanımız, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanımız ile Oda ve Borsa Başkanlarımızın ve TOBB Sektör Meclisi Başkanlarımızın katılımıyla “Burası Türkiye Burada İş Var” sloganıyla İstihdam Seferberliği 2019 kampanyası başlatıldı.

Gerek küresel ekonomideki gelişmeler ve gerekse içeride yaşanan sıkıntılı süreçte başlatılan bu kampanya; 8 farklı destek ile hem toplumsal açıdan hem de ekonomik açıdan önemli bir katkı sunmaktadır.

Bugün işsizlik oranımız yüzde 13.5 seviyesine

yükselirken, üretim verileri de negatif yönde seyrederken kampanyanın önemi çok daha iyi anlaşılmaktadır.

İşverenlerimizin Nisan ayı sonuna kadar sağlayacağı her ilave istihdam için 3 ay boyunca prim ve vergilerin yanı sıra ücreti de devlet karşılayacak. Yani, 2.021 TL ücret ve 1.113 TL sigorta ve vergiler olmak üzere 3.134 TL devlet tarafından karşılanacak. İşverene maliyeti sıfır. İzleyen 9 ayda da istihdam şartı ile prim ve vergiler devlet tarafından karşılanacak. İşveren, sadece çalışan kişinin ücretini ödeyecek.

Detaylarına <http://istihdamseferberligi.tobb.org.tr/> linkinden ulaşabileceğiniz desteklerden biri de, faaliyetlerini yürütmede sıkıntı yaşayan işyerleri için; çalışanlarının maaşı 3 ay boyunca Kısa Çalışma Ödeneği kapsamında İşsizlik Sigortası Fonu’ndan ödeniyor olmasıdır. Bu imkanlardan yararlanınız.

Birliktelik içerisinde çözülmeyecek, konu, aşılmayacak sorun yoktur. Burada iş var diyebilmek, bugünleri en az hasarla atlatıp, geleceği inşa edecek politikalarla yolumuza devam etmek, Türkiye’yi takip edilen seviyeye getirmek, müreffeh bir toplum yaratmak, şehitlerimize borcumuzdur.

Vatan sevgisinin ve vatan için mücadelenin en güzel örneğini tarihe altın harflerle yazdıran ve “Çanakkale Geçilmez” diyerek bin asır da geçse unutulmayacak bir zafere imza atan, başta Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, tüm şehitlerimizi Zafer’in 104. yıldönümünde rahmet, minnet ve şükranla anıyorum. Ruhları şad olsun.

Kuzey Ren-Vestfalya'da Yeni Yatırım Fırsatları Avrupa'daki Yatırım Merkeziniz

Bir bölgeyi güçlü bir yatırım merkezi yapan en önemli şey; ekonomik güç, altyapı ve kültürel yaşam gibi faktörlerin mükemmel etkileşimidir. Bu bakımdan Kuzey Ren-Vestfalya birçok açıdan eşsizdir. Almanya'nın bu en kalabalık nüfusa sahip olan eyaletinin size sunduğu sayısız imkân ve koşullardan faydalanın. Hangi sektör veya proje için olursa olsun, yeni fırsatlar için ideal yatırım ortamını burada bulacaksınız. Yaklaşık 20.000 yabancı şirket tercihinin metropol bölge Kuzey Ren-Vestfalya lehine kullandı. Bizimle iletişime geçin ve sizi de memnuniyetle bilgilendirelim. Bir One-Stop-Acentesi olarak yatırım projelerinizde size destek veriyoruz: www.nrwinvest.com

Burası Türkiye Burada iş var

TOBB Ekonomi Şurası'nda 2019 yılında 2.5 milyon istihdamı hedefleyen kampanya başlatıldı. Kampanyanın sloganı "Burası Türkiye Burada İş Var" oldu. 1 Şubat 2019 - 30 Nisan 2019 arasında işe alınan işçilerin 3 ay süreyle tüm prim, vergi ve ücret desteği hükümet tarafından karşılanacak.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Şubat ayının son haftasında kabul edilen istihdam teşvikinin ardından Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) ortaklaşa düzenlediği yeni istihdam seferberliği kampanyası, TOBB'da gerçekleştirilen toplantıyla başlatıldı.

TOBB Ekonomi Şurası'nda, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da yönlendirmesiyle 2019'da 2.5 milyon istihdamı hedefleyen ve TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkılıoğlu'nun ev sahipliğindeki kampanyanın tanıtım toplantısına, Hazine ve Maliye

Bakanı Berat Albayrak ile Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk da katıldı. TOBB çatısı altındaki Oda ve Borsa başkanlarının da yer aldığı toplantıda, iş insanları üzerinde kendi kentinin adının bulunduğu "Burada İş Var" yazılı slogan kartlarını gösterdi.

Albayrak: İstihdam alanında bir devrim yaşıyor

TOBB İkiz Kuleler Konferans Salonu'ndaki "2019 İstihdam Seferberliği" toplantısında katılımcılara hitap eden Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 2018'de açık-

ladıkları istihdam desteklerine yenilerini eklediklerini, yeni destek paketiyle bu yıl 2.5 milyon kişinin istihdam edilmesinin hedeflendiğini bildirdi. İstihdam teşviklerinin kamu-özel koordinasyonunun iyi bir örneği olduğunu belirten Albayrak, “2019 yılı, 2.5 milyon yeni istihdam gerçekleştireceğimiz yeni bir dönem. Bu kadar güçlü bir istihdam teşvik paketi dünyada yoktur. Bugün Türkiye’ye karşı oynanan oyunlara, ekonomide çizilmek istenen senaryolara karşı durulan güçlü bir yumruğun, dayanışmanın, bir olmanın, milletçe güçlü olmanın dosta düşmana ispat edildiği bir gündür” dedi.

Ekonomideki iyileşmenin en iyi göstergesinin KOBİ’lerin dendi iş ortamlarındaki iyileşme olduğunu, yakın dönemde finansmana erişimin kolaylaştırılmasına yönelik başarılı adımlar atıldığını da vurgulayan Albayrak, seçim sonrasında ekonominin çok daha güçlü, makro verilerin çok daha iyi süreçte seyredeceğini belirtti. Albayrak, “Ocak ayında KOBİ’lerimiz için 20 milyar liralık bir kredi paketi müjdesini vermiştik. Bu paket ile 67 bin 438 KOBİ’mize 20.3 milyarlık kredi kullandırdık. Yeni bir paket geliyor. Yeni Ekonomi Programı’nda öngörülen düzenlemeleri yıl

Berat
Albayrak

Zehra
Zümrüt Selçuk

Rifat
Hisarcıklıoğlu

bitmeden realize etmeye başlayacağız. Nisan ayından sonra çok daha iyi olacak. Çok önemli düzenlemeleri nisan dan itibaren devreye alacağız. Heps i belli, hazır. YEP’de yer alan yapısal reformlar hayata geçirilecek” diye konuştu.

Selçuk: 11 milyon işçi teşvikten yararlanıyor

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk ise konuşmasında, ekonomik gelişme sayesinde aktif sigortalı sayısının 16 yılda 12 milyondan 22.3 milyon kişiye yükseldiğini, işgücü programlarından yararlanan kişi sayısının da 3.1 milyon kişiye ulaştığını bildirdi. Selçuk, 18 ayrı istihdam teşvik programı kapsamında uygulama yapıldığını hatırlatarak, bunlardan 1.7 milyondan fazla

işverenin, toplamda da 11 milyon işçinin yararlandığını açıkladı.

Elinizi taşın altına koyun

İşverenlere seslenerek, “2,5 milyon yeni istihdam sözünüzü tutacağınıza inanıyorum” diyen Selçuk, son yasa değişikliğiyle, nisan ayı sonuna kadar sağlanacak ilave istihdamın prim ve vergilerinin yanı sıra ücretinin de devlet tarafından karşılanacağını belirtti. Zehra Zümrüt Selçuk, “İşverenlerimizin Nisan ayı sonuna kadar sağlayacağı her ilave istihdam için 3 ay boyunca prim ve vergilerin yanı sıra ücreti de devlet olarak biz karşılayacağız. İzleyen 9 ayda da prim ve vergileri ödemeye devam edeceğiz. Devletimiz vatandaşlarımızın iş bulabilme imkanını arttırmak ve işverenlerimiz rekabet gücünü

arttırmak için hiçbir fedakarlıktan kaçınmamıştır. Şimdi işverenlerimizle beraber elimizi taşın altına koyma ve sorumluluk alma vaktidir. Dolayısıyla devletin tüm imkanlarını seferber ederek oluşturduğumuz teşvik paketleri karşısında, işverenlerimizin de istihdamı en üst düzeyde arttırarak katkı vermesi milli duruşlarının bir nişanesi olacaktır” dedi.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Selçuk, işverenlerin istihdam teşvikinden yararlanarak ne kadar mali fayda sağladığına yönelik hesaplama programı olan “Teşvikten kazancım ne kadar?” uygulamasının kısa sürede faaliyete başlayacağını da duyurdu.

Hisarcıklıoğlu: Türkiye'nin gücüne ve geleceğine güvenin

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da, destekleri “tarihi” olarak niteleyerek, yakın zamanda torba yasa ile kabul edilen istihdam teşviklerinin hazırlanışı ve kanun olarak kabul edilmesindeki hıza dikkati çekti. Tüm iş dünyasına çağrıda bulunan Hisarcıklıoğlu, “TOBB sektör meclislerimiz, Odalar ve Borsalar olarak 81 il ve 169 ilçede istihdam teşviklerini en yaygın şekilde tanıtacağız ve en geniş katılımın sağlanması için çalışacağız. İstihdam kampanyasına katılın, bu tarihi desteklerden faydalanın. Dünün en çok kazananları, Türkiye'ye yatırım yapanlar, Türkiye'de istihdam sağlayanlar oldu. Yarının en çok kazananları da, bugün Türkiye'ye yatırım yapanlar, insanımıza istihdam sağlayanlar olacak. En az bir işsiz vatandaşımızı işe alarak, hem işinizi geliştirin, hem ekonominin büyümesine katkınız olsun, hem de Türkiye'nin geleceğine yatırım yapıp, kazanan siz olun” dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, “Bu topraklarda bereketi ve umudu hiç kaybetmedik. Kaybetmeyeceğiz. Bereketli ve umut dolu bir güne merhaba demek için, Burada iş var, Burada aş var, Burada gelecek var diyoruz” diye konuştu.

İş'te yeni istihdam teşvikleri

Kampanyaya konu olan ve son olarak torba yasa da kabul edilerek yürürlüğe giren, 3 ay boyunca ücret, prim ve vergi desteği içeren uygulama da dahil olmak üzere, yürürlükte bulunan ve işverenlerce kullanılabilecek istihdam teşvikleri şöyle:

■ **Yeni İstihdama Ücret Desteği:** Nisan ayı sonuna kadar yapılacak her ilave istihdama ilk 3 aylık dönemde sigorta prim ve vergi teşviki yanında ücret teşviki de verilecek. Kişi başına aylık 2 bin 21 lira ücret desteği sağlanacak. Takip eden dönemde sigorta ve vergi teşviki devam edecek.

■ **Yeni İstihdamın SGK Primine, Vergisine Destek:** İşverenler, Aralık 2020'ye kadar her yeni istihdam için 12 ay süresince SGK primlerini ve vergilerini ödemiyor. Kadın, genç ve engelli istihdamında ise bu destek 18 ay. İmalat ve bilişim sektöründeki istihdamlarda ise daha yüksek tutarlarda prim desteği var. Destek miktarı bu sürede kişi başına 1113 lira olacak.

■ **Kısa Çalışma Ödeneği:** İşyerinde çalışma sürelerini geçici olarak azaltmak durumunda kalan işverenlere 3 ay boyunca azaltılan süreye ilişkin çalışanlarının ücreti devletten. 12 ay asgari ücretle çalışan personele verilecek destek miktarı 1523 lira, son 12 ayda 7 bin liraya çalışan için verilecek destek 3 bin 808 lira olacak. Kısa çalışma ödeneği başvuruları İŞKUR üzerinden yapılacak.

■ **Asgari Ücret Desteği:** 2019 yılı için 12 ay süreyle çalışan sayısı 500'ün altında olan işverenlere aylık 150 TL, 500 ve üzeri çalışanları olan işverenlere aylık 101 TL asgari ücret desteği veriliyor.

■ **Düzenli Ödemeye Devamlı Destek:** SGK primlerini düzenli ödeyen işverenlere 5 puanlık indirim devletten. İşveren hisse destek miktarı aylık 128 lira olacak.

■ **Kalkınmaya İlave Destek:** Kalkınmada öncelikli 51 ilde, 2 ilçede işverenler tarafından ödenmesi gereken SGK primlerinin 5 puanlık indirimine ilave olarak 6 puanlık ek indirim devletten. Destek miktarı kişi başına aylık 281 lira olacak.

■ **Önce İşbaşı Eğitim Sonra İstihdam Desteği:** İşbaşı Eğitim Programları işverenlere iş arayanlara fırsatlar sunmaya devam ediyor. İşbaşı eğitim programlarına katılan kursiyerlerin 3 ay, imalat ve bilişim sektöründe 6 ay, siber güvenlik kodlama ve yenilenebilir enerji gibi stratejik alanlarda 9 ay boyunca ücret ve sigorta desteği verilecek.

■ **İhtiyaca Uygun Nitelikli İşgücü Eğitimine Tam Destek:** MEGİP kapsamında iş dünyasının ihtiyacı olan nitelikli iş gücünü hazırlamak için 8 aya kadar mesleki eğitim kursları düzenleniyor. Kursiyerlerin ücretleri ve sigortaları kamu tarafından karşılanıyor.

CERSAIE
BOLOGNA • ITALY

MosBuild
WorldBuild Moscow

MARMO+MAC

automechanika
FRANKFURT

Heimtextil

automechanika
FRANKFURT

SIAL
INSPIRE FOOD BUSINESS

Paris
the world's largest food
innovation exhibition

DOMOTEX

PREMIEREVISION®
THEY
INSPIRE
FASHION.

LIGNA

DÜNYANIN EN İYİ FUARLARINDA MARS İMZASI...

Fuar taşımacılığı alanındaki deneyim ve kusursuz hizmet anlayışımızla birçok markayı dünyanın en iyi fuarlarına taşıdık.

Siz de markanızın rekabet gücünü arttırmak için fuarlara Mars ile katılın, tam zamanında ve eksiksiz hizmetin avantajını yaşayın!

MARS LOGISTICS GROUP

MARS AIR&SEA

Yorgancılar'dan EBSO üyesi sanayicilere çağrı: “İstihdam Seferberliği 2019”dan siz de faydalanın

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Burası Türkiye Burada İş Var” sloganıyla başlatılan 2019 istihdam seferberliği kapsamında sunulan desteklerden İzmirli sanayicilerin de

yararlanmaları çağrısında bulundu.

Küresel ticaretle ve büyümede daralmanın beklendiği 2019 yılında ülkemizin de 2018 yılından aldığı mirasla zor bir dönemden geçtiğini belirten Yorgancılar, özellikle de üreten kesim olarak

sanayicilerin bunu birebir yaşayarak deneyimlediğini ifade etti.

Ender Yorgancılar, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ekonomiden sorumlu Bakanlar, Oda ve Borsa başkanları ile TOBB Sektör Meclisi Başkanlarının katılımıyla 21 Ocak günü TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu'nun ev sahipliğinde gerçekleştirilen TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda “Burası Türkiye Burada İş Var” sloganıyla İstihdam Seferberliği 2019 kampanyasının başlatıldığını hatırlattı. Kampanyaya istinaden; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile yoğun bir çalışma gerçekleştirerek istihdam teşviklerine ilişkin önerilerini

hazırladığını belirten Yorgancılar, “Pek çoğunun kabul gördüğü bu teşvik konuları Torba Kanuna eklendi ve TBMM’den hızla geçirilerek Resmi Gazete’de yayımlanmasıyla yürürlüğe girdi. Çok önemli bir süreçte başlatılan bu kampanya 8 farklı destekle hem toplumsal hem de ekonomik açıdan önemli bir katkı sunuyor” dedi.

Bu imkanlardan yararlanın

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, İstihdam Seferberliği 2019 kampanyası ile sunulan destekler hakkında şu bilgileri verdi:

“İşverenlerimizin Nisan ayı sonuna kadar sağlayacağı her ilave istihdam için 3 ay boyunca prim ve vergilerin yanı sıra ücreti de devlet karşılayacak. Yani, 2 bin 21 TL ücret ve 1113 TL sigorta ve vergiler olmak üzere 3 bin 134 TL devlet tarafından karşılanacak. İşverene maliyeti sıfır. İzleyen 9 ayda da istihdam şartı ile prim ve vergiler devlet tarafından karşılanacak. İşveren, sadece çalışan kişinin ücretini ödeyecek.

İş alınacak kişi kadın, genç ve engelli ise 9 aylık süre 15 aya kadar uzamış olacak. Yine imalat sanayi ve bilişim sektöründe aylık 1113 TL olan prim ve vergi teşviki 2 bin 712 TL olarak verilecek.

Firmalarımızın bu desteklerden yararlanması için 2018 yılındaki ortalama istihdamının üzerinde işçi alması İş arayan arkadaşlarımızın da İŞKUR’a kayıtlı işsiz olması gerekiyor.

Ayrıca, faaliyetlerini yürütmede sıkıntı yaşayan işyerleri için; çalışanlarının maaşı 3 ay boyunca Kısa Çalışma Ödeneği kapsamında İşsizlik Sigortası Fonu’ndan ödeniyor.”

Türkiye’nin geleceğine yatırım

2017 yılındaki istihdam seferberliğinde kamu ve özel sektör el ele vererek 1.5 milyon ilave istihdam sağlandığını vurgulayan Ender Yorgancılar, “Birliktelik

içerisinde çözülmeyecek, konu, aşılmayacak sorun yoktur. Hem ülkemizin, hem de toplumumuzun geleceğine yatırım yaparak, kazanan siz olun. ‘Burada iş var, Burada aş var, Burada gelecek var’ diyen, her ilde en çok istihdam

sağlayan firmanın aylık tespitinin yapılarak kutlanacağı söz konusu desteklerden faydalanılmasını, Odamızda gerçekleştirilecek bilgilendirme toplantılarına üyelerimizin katılmalarını bekliyoruz” diye konuştu.

Sanayicinin gündemi istihdam

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin ancak üretimle büyüyüp kalkınabileceğini belirtirken, bunun reel sektörün üretim çabalarını devletin de destekleyerek hep birlikte başarabileceğini söyledi. Yeni istihdam seferberliği kapsamında açıklanan desteklere dikkat çeken Yorgancılar, sanayicilerin bunlardan mutlaka yararlanıp üretimlerini güçlendirmeleri çağrısını tekrarladı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı, ekonomide yeni atılımları pekiştirecek çalışmaların ve Türkiye'nin en önemli sorunu işsizliğe karşı yeni istihdam desteklerinin konuşulduğu platform oldu. Toplantıya Sosyal Güvenlik Kurumu İzmir İl Müdürü Ekrem Gülcemal ile Türkiye Çalışma ve İş Kurumu İzmir İl Müdürü Kadri Kabak da katıldı.

Dünyayı iyi analiz edelim

Küresel ekonominin görünümüne ilişkin verileri paylaşarak Türkiye

ekonomisinin içinde bulunduğu duruma dikkat çeken EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "Sanayinin gücünü ve gidişini ortaya koyan öncü göstergelerden İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) 2017 yılında küresel ekonomide 53.1, Euro Bölgesi'nde 57.4, gelişmekte olan piyasalarda 51.7 iken Türkiye'de 52.8 değerindeydi. 2019 yılına geldiğimizde Şubat ayında bu değer küresel ekonomide 50.6, Euro Bölgesi'nde 49.3, gelişmekte olan piyasalarda 51.4, Türkiye'de ise 46.4 düzeyinde gerçekleşti. Türkiye 2017 yılında yüzde 7.4 büyürken geçen yılki büyüme yüzde 2.6 oldu. İşsizlik oranı yüzde 13.5. Dünyadan bağımsız davranamayız, ancak üretmediğimiz için büyüyemedik. Bu nedenle bizler sanayiciler olarak, iş dünyası olarak üretmeye devam etmeliyiz, devletimiz de destek olacak. Bunu hep beraber başaracağız. Üretim yoksa kalkınmak hayaldir" dedi.

Dünya ihracatından Türkiye'nin aldığı payın yüzde 1.2 olduğunu, kilogram başına ihracat değerinin

1.28 dolar civarında bulunduğunu hatırlatan Yorgancılar, hem bu payın artırılması hem de katma değeri yüksek ürünler üretilip ihrac edilmesi gereğine işaret etti. Ender Yorgancılar, "Bundan 30 yıl önce Türkiye toplam 20 milyar dolarlık ihracat yaparken bunun yüzde 80'i tarım ürünlerinden oluşuyordu. Bugün 170 milyar dolar civarındaki ihracatın yüzde 95'i sanayi ürünü. Geçen yıl 40 milyon turist ağırladık, 30 milyar dolar kazandık" diye konuştu.

Desteklerden yararlanın

Yatırım, üretim, ihracat ve istihdamın artırılması amacıyla KOSGEB ve SGK'dan Türk Eximbank'a kadar çeşitli kurumların verdiği desteklere dikkat çeken Yorgancılar, şu önerilerde bulundu:

"Firmalarınızda hükümetin verdiği destekleri takip edecek birim oluşturun, takip edip yararlanın. Zorunlu maliyet tasarrufunu her organizasyonda yapın. Sipariş geldikçe tedarik ve üretime odak-

lanın. Tedarikçi ve müşterilerin mali yapılarını iyi analiz edin. Dönemsel bütçeler ve alternatif risk planları hazırlayın. Yabancı ortaklık girişimlerinde yeniden yapılanmayı değerlendirin. Alternatif pazarlarda katma değerli ürünlerle, e-ticaret ve devlet teşviğiyle ihracata yoğunlaşın.”

2019 yılı destekleri

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 2019 yılı başından itibaren elektrik fiyatlarında, konutlarda ve küçük-orta ölçekli işletmeler ile ticarethanelerde kullanılan doğalgazın fiyatında yüzde 10'luk bir indirim yapıldığını hatırlatırken, şu bilgileri verdi:

“2019 ve 2020 yıllarında ilk defa işe alınacak her işçinin, asgari ücret üzerinden tüm sigorta ve vergi giderlerini devlet üstleniyor. Kadın, genç ve engelli istihdamındaki teşvik süresi 12 aydan 18 aya çıkarıldı.

İmalat sanayiinde 2019 yılı boyunca Ar-Ge faaliyetlerinde süre sınırı olmaksızın yeni makine ve teçhizat alımlarında KDV alınmıyor. Bölgesel istihdam teşviği 1 yıl daha uzatıldı. 1 Ocak itibari ile Çok tehlikeli sınıfta yer alan, 10'dan fazla çalışanı bulunan ve son 3 yıl içerisinde ölümlü ve sürekli iş görmezlikle sonuçlanan iş kazası bulunmayan işyerlerinde, çalışanların işsizlik sigortası işveren payı, 3 yıl süreyle yüzde 1 olarak alınmaya başlandı. Sigorta prim teşviki uygulaması kapsamında 500 ve üzeri sigortalı çalıştıran işyerleri için 3 puan desteği, 5 puana çıkartıldı. 500'ün altında sigortalı çalıştıran yerler için ise 5 puan uygulaması devam edecek.”

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 20 milyar liralık kefalet desteğiyle KOBİ Değer Kredis'i'nin ikincisinde 25 milyar liralık kredi hacmi oluşturulduğunu da belirten Yorgancılar,

6 ayı ödemesiz 36 ay vadeli kredinin aylık yüzde 1.54, yıllık 18.48 faiz oranıyla kullanıldığını söyledi.

Ender Yorgancılar, KOBİ'lerin üretim süreçlerinde dijital teknolojilerden yararlanmaları amacıyla büyük verinin analitik yöntemlerle işlenmesi ve imalat sanayinde kullanımından, nesnelerin internetine hatta yapay zekaya dayalı siber fiziksel akıllı fabrika sistem ve bileşenlerine kadar çeşitlenen 6 dijital teknolojiye birini veya birkaçını kapsayan proje sunabileceğini de bildirirken, firma başına 300 bin lirası geri ödemesiz olmak üzere toplam 1 milyon liralık destek sağlandığını da bildirdi.

Türk Eximbank'ın Girişimci Kadınlar İhracat Desteği, İşletme Sermayesi Garanti Programı, Leasing Şirketleri Kredi Programı ve Teminat Mektubu Programı'nı da gündeme taşıyan Yorgancılar, ihracatın ve ihracata yönelik yatırımların orta ve uzun vadede finansmanının hedeflendiğini ifade etti.

İstihdam seferberliğine özel önem

EBSO Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'nda gündemin ağırlıklı konularından birini de yeni istihdam seferberliği destekleri oluşturdu. TOBB Genel Sekreter Yardımcısı Cengiz Delibaş, Türkiye'yi krizden iş dünyasının çıkardığını belirtirken, “Büyümede yüzde 1 artış, 200 bin istihdam artışı oluşturdu” diye konuştu.

Türkiye İş Kurumu Aktif İş Gücü Daire Başkan Vekili Volkan Öz, SGK Sigorta Primleri Genel Müdürü Savaş Alıc ve İş Teftiş Kurulu İzmir Grup Başkanı Arif Sami Yılmaz işletmelere sağlanan istihdam desteği, kısa çalışma ödeneği ve iş başı eğitim programları hakkında ayrıntılı bilgiler verdi. Destek dönemi içinde işçi başına sağlanan ve 13 bin 356 liradan başlayan desteklerin toplamda önemli bir imkan yarattığına işaret edildi.

İşsizlik yüzde 13.5 oldu

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2018 yılı Aralık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 11 bin kişi artarak 4 milyon 302 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 3.1 puanlık artış ile yüzde 13.5 seviyesinde gerçekleşti. 15-64 yaş grubunda bu oran 3.1 puanlık artış ile yüzde 13.7 olarak kaydedildi. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 3.3 puanlık artış ile yüzde 15.6 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 5.3 puanlık artış ile yüzde 24.5 olurken, eğitim dışında olan ancak herhangi bir işte de çalışmayan (ne eğitimde ne de istihdamda olan) gençlerin oranı da bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.8 puan artarak yüzde 24.9 oranına yükseldi.

İstihdam oranı yüzde 45.4

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Aralık 2018 dönemine ilişkin işgücü istatistiklerini açıkladı. İstihdam edilenlerin sayısı 2018 yılı Aralık döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 633 bin kişi azalarak 27 milyon 655 bin kişi, istihdam oranı ise 1.5 puanlık azalış ile yüzde 45.4 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 375 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 258 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin yüzde 17.3'ü tarım, yüzde 19.8'i sanayi, yüzde 5.8'i inşaat, yüzde 57'si ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 1 puan, inşaat sektörünün payı 1.5

puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0.3 puan, hizmet sektörünün payı 2 puan arttı.

İşgücüne katılma oranı yüzde 52.4

İşgücü 2018 yılı Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 378 bin kişi artarak 31 milyon 957 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 52.4 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı değişim göstermeyerek yüzde 71.7, kadınlarda ise 0.1 puanlık artışla yüzde 33.6 olarak gerçekleşti. Aralık 2018 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,1 puan artarak yüzde 33.4 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.6 puan artarak yüzde 22.7 oldu.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Aralık 2018	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.146	2.797	1.546	10.392	18.881
Kadın	1.328	1.998	69	5.379	8.774
Toplam	5.474	4.795	1.615	15.771	27.655

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Aralık 2017-2018	Toplam	
	2017	2018
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	60.295	60.948
İşgücü (Bin kişi)	31.579	31.957
İstihdam (Bin kişi)	28.288	27.655
Tarım	5.170	4.795
Tarım dışı	23.118	22.860
İşsiz (Bin kişi)	3.291	4.302
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.716	28.992
İşgücüne katılma oranı (%)	52.4	52.4
İstihdam oranı (%)	46.9	45.4
İşsizlik oranı (%)	10.4	13.5
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.3	15.6
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57.5	57.8
İstihdam oranı (%)	51.4	49.9
İşsizlik oranı (%)	10.6	13.7
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.4	15.7
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.2	24.5
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	23.1	24.9

Kaynak: TÜİK *Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Arındırılmış rakamlar

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 297 bin kişi azalarak 28 milyon 262 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0.5 puan azalarak yüzde 46.4 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 176 bin kişi artarak 4 milyon 106 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0.6 puan artarak yüzde 12.7 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı 0.3 puan azalarak yüzde 53.1 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 54 bin, sanayi sektöründe 182 bin, inşaat sektöründe 77 bin kişi azalırken, hizmet sektöründe ise 16 bin kişi arttı.

Vergi kalkınmanın temeli

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, kalkınmanın temellerinden birinin de vergi olduğunu söyledi.

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Rifat Engin, 30. Vergi Haftası etkinlikleri kapsamında Grup Müdürleri ve Merkez Müdürleri ile birlikte Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı makamında ziyaret etti. EBSO'nun İzmir Vergi Dairesi ile olan işbirliği ve olumlu diyaloguna dikkat çeken Yorgancılar, "Üretim yoksa kalkınmak hayaldir. Bununla birlikte verginin de kalkınmanın temeli olduğunun bilinci içindeyiz. Ekonomimizin gelişmesi, ülkemizin kalkınması için vergi başta olmak üzere üzerimize düşen görevleri yerine getiriyoruz" dedi.

EBSO'ya teşekkür

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Rifat Engin de, sivil toplum örgütleriyle iş birliği içinde olmayı, iletişim halinde ve görüş alışverişinde bulunmayı önemsediklerini ifade etti. Kamu hizmetlerinin hızlı ve etkin yürütülmesi için gerekli finansman kaynağının sağlanmasında vergi gelirlerinin büyük önem taşıdığını vurgulayan Engin, "Devletimizin en önemli gelir kaynağı olan verginin, kalkınma ve ekonomideki

rolünün toplumda benimsetilmesi, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalık yaratmak için elimizden geleni yapıyoruz. Vergi gelirlerinin tam ve zamanında toplanması, daha güçlü bir Türkiye hedefine ulaşmamız açısından her zamankinden daha büyük bir önem taşıyor. Bu kapsamda Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın vermiş olduğu destek için teşekkür ederim" diye konuştu.

İzmir'in katkısı

2018 yılına vergi gelirleri açısından İzmir'in İstanbul'dan sonra en çok vergi toplayan ikinci il olduğunu belirten Engin, yüzde 85'lik tahsilat oranına ulaşılırken toplam vergi gelirlerine İzmir'in yüzde 12'lik katkı sağladığını da ifade etti. Rifat Engin, gelişen teknolojinin yanı sıra ortaya çıkan yeni yatırım alanlarında mükelleflerin hizmet beklentilerine hızlı ve etkin cevap verebilmek amacıyla internet tabanlı hizmetleri hayata geçirerek vergide dijital dönüşümü

sürdürdüklerini de sözlerine ekledi.

Ziyarete, Vergi Dairesi Başkanı Rifat Engin'in yanı sıra Grup Müdürleri Sümeyra Somuncuoğlu, Ümit Güner, Metin Sakarya, Mükellef Hakları Müdürü Hatice Çeliker ile Gelir ve Kurumlar Vergileri Müdürü Ali Altınışık da hazır bulundu.

30. Vergi Haftası dolayısıyla Cumhuriyet Meydanı'nda gerçekleştirilen törende Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan temsil etti.

Ekonomi 2018'de yüzde 2.6 büyüdü

Dövizdeki dalgalanmanın etkili olduğu 2018 yılında ekonomi yüzde 2.6 büyüdü. Büyümeye özellikle ihracatın destek verdiği gözlemlendi. Tüketim düştü, yatırımlar geriledi.

Türkiye ekonomisi 2018 yılında ihracatın desteğiyle yüzde 2.6 büyüdü.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), geçen yıla ilişkin üretim yöntemiyle hesaplanan gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Türkiye ekonomisi 2018'in son çeyreğinde yüzde 3 daralırken, yılın tamamında büyüme yüzde 2.6 olarak kaydedildi. Dördüncü çeyrekte gelen yüzde 3'lük küçülme çeyreklik bazda devam eden büyüme serisini de bozdu. 2016 yılı üçüncü çeyrekte darbe girişimi nedeniyle görülen yüzde 0.8'lik gerileme dışında Türkiye ekonomisi,

en son 2009 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 1.5'lik küçülme görmüştü.

Yeni Ekonomi Programı'nda 2018 için beklenen yüzde 3.8 yıllık büyümenin altında performans sergileyen ekonomiyi ayakta tutan dış ticaret oldu. Yılın tamamında ithalatın yüzde 7.9 azalması, ihracatın yüzde 7.5 artması sayesinde tüketimdeki daralma, yatırımlardaki düşüş ve inşaattaki durgunluğun etkisi bir nebze de olsa azaldı.

Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla

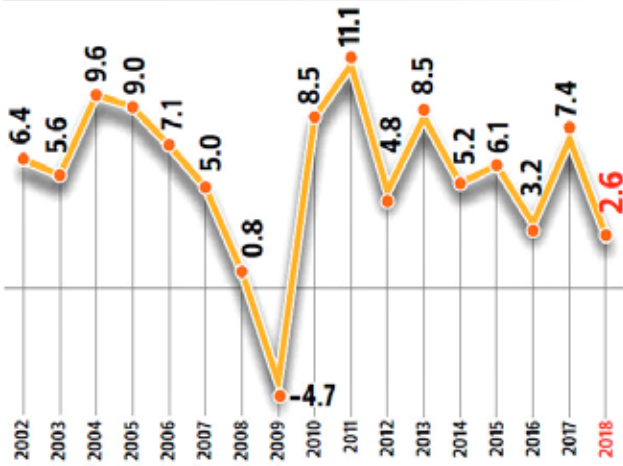
GSYH, 2018'de bir önceki yıla göre yüzde 19.1 artarak 3 trilyon 700 milyar 989 milyon lira olarak gerçekleşti. Cari fiyatlarla dolar bazında, 2018'deki

VATANDAŞ 2018'DE NEREYE HARCADI (MİLYON TL)

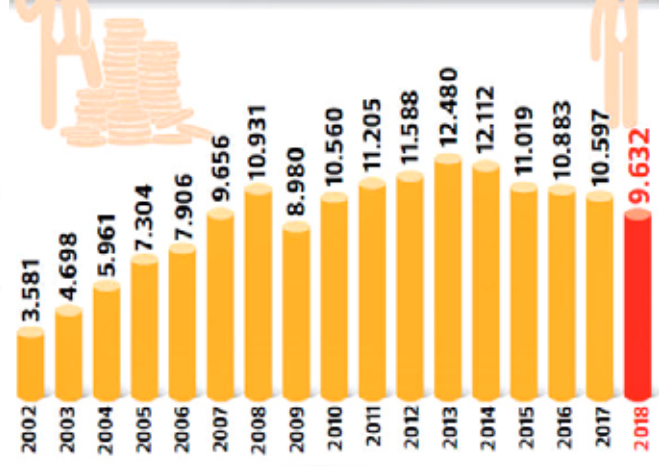
	HARCAMA	DEĞİŞİM (%)
DAYANIKLI MALLAR	199.693	2.3
YARI DAYANIKLI MALLAR	238.796	16.6
DAYANIKSIZ MALLAR	790.135	21.1
HİZMETLER	892.642	15.6

YILLARA GÖRE BÜYÜME ORANLARI (%)

YILLARA GÖRE KİŞİ BAŞI MİLLİ GELİR (DOLAR)

kur yükselişinin de etkisiyle GSYH, 784 milyar 87 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylece Türkiye, küresel GSYH büyüklüğü sıralamasına göre bir basamak gerileyerek 18. sıraya düştü. Düşen bir başka küresel gösterge de kişi başına gelir oldu. Dolar bazında kişi başına GSYH 9 bin 632 dolar düzeyinde gerçekleşti.

Kişi başına GSYH değeri, 2018'de cari fiyatlarla 45 bin 463 lira (9 bin 632 dolar) olarak hesaplandı. Bu değer, 2017'de 38 bin 660 lira (10 bin 597 dolar) olarak belirlenmişti.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde, 2018 yılında zincirlenmiş hacim endeksi olarak tarım sektörünün katma değeri yüzde 1.3, sanayi sektörünün yüzde 1.1 artarken, inşaat sektörünün yüzde 1.9 azaldı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri de 5.6 artış kaydetti.

GSYH verilerinde revizyona gidilirken geçen yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 7.2'ye düşürülen birinci çeyrek büyüme hızı verisi yüzde 7.4 olarak hesaplandı. İkinci ve üçüncü çeyrek büyüme hızları ise bir önceki yılın aynı çeyreklerine göre sırasıyla yüzde 5.2'den 5.3'e ve yüzde 1.6'dan yüzde 1.8'e çıkartıldı.

Son çeyrekte yüzde 3 düşüş

Üretim yöntemiyle GSYH tahmini, geçen yılın dördüncü çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 13.4 artarak 1 trilyon 10 milyar 114 milyon lira olarak gerçekleşti.

Üretim cephesi de sorunlarla mücadele etti. GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde, tarım sektörünün toplam katma değeri, 2018'in dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre, zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 0.5 azaldı. Sanayi sektörünün toplam katma değeri yüzde 6.4, inşaat sektörünün yüzde 8.7 ve hizmetler sektörünün yüzde 0.3 geriledi. İmalat sanayindeki küçülmenin ekonomiye negatif etkisi 1.31 puan, inşaatteki küçülmenin negatif etkisi ise

0.73 puan oldu. Finanstaki yüzde 16.2'lik daralma da ekonomiyi 0.47 puan gerilettilti.

Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksinde, 2018'in dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3.2, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksinde de bir önceki çeyreğe göre yüzde 2.4 azalış görüldü.

Hanehalklarının nihai tüketim harcamaları, 2018'in dördüncü çeyreğinde

bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 8.9 azalırken devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 0.5 artış gösterdi. Vatandaşın tüketimindeki düşüş son çeyrekte ekonomiye 5.22 puan küçültücü etki yaptı. Devletin harcamalarının katkısı ise sadece 0.07 puan oldu.

Hem inşaat hem de makine-teçhizat yatırımlarında büyük düşüşle gayrisafi sabit sermaye oluşumu yüzde 12.9 azalırken, 3.88 puanlık küçülme getirdi.

YILLIK BÜYÜMEYE KİM NE KADAR KATKI VERDİ (YILLIK)

ÜRETİM	Artış (%)	Etkisi (puan)
Tarım	1.3	0.08
Sanayi	1.1	0.22
-İmalat sanayi	1.1	0.19
İnşaat	-1.9	-0.16
Hizmetler	5.6	1.24
Bilgi-iletişim	4.6	0.11
Finans, sigorta	1.7	0.05
Gayrimenkul	2.7	0.19
İdari destek hizmet	-2.6	-0.14
Kamu yönetimi	8.5	0.92
Diğer hizmet	2.6	0.05
Vergi-sübvansiyon	0.0	0.0
HARCAMA		
Vatandaşın tüketimi	1.1	0.65
Devletin tüketimi	3.6	0.52
Toplam yatırımlar	-1.7	-0.51
İhracat	7.5	1.86
İthalat	-7.9	2.31

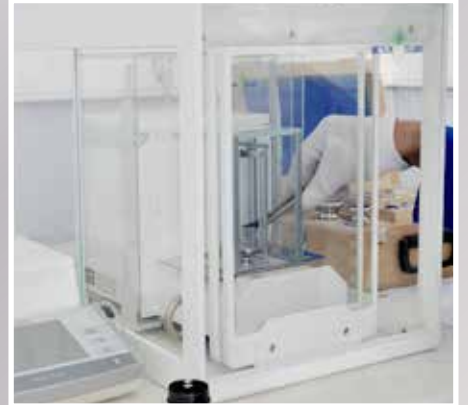

Kalibrasyon
TS EN ISO/IEC 17025
AB-0005-K

egemet®

KALİBRASYON-ÖLÇÜM MERKEZİ

- **Boyut** • **Sıcaklık** • **Nem** • **Basınç** • **Terazi** • **Kütle**
- **Sertlik** • **Kuvvet** • **Elektrik** • **Fiziko-Kimya**
- **Hacim** • **Vizkozite Cihazları** • **Yoğunluk Ölçer**
- **Zaman-Devir** • **Optik** • **Özel Kalibrasyonlar**

Büyümede yeni yolların bulunmasına ihtiyaç var

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 2018 yılı büyüme rakamlarını değerlendiren Türkiye ekonomisinin yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyduğunu belirtti ve "Makro ekonomik iklimin güven verir hale getirilmesi, reel sektörün sanayi ve tarım öncelikli olarak desteklenmesi gerekmektedir" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Türkiye, Ağustos ayında başlayan ve izleyen aylarda da önemli ölçüde devam eden döviz kuru türbülansının yansımalarını yılın dördüncü çeyreğinde önemli ölçüde hissetmiştir" diye konuştu. Yorgancılar, "Beraberinde enflasyon ve faiz artışlarını da getiren bu olumsuz süreç, iç talebi baskılayarak yılın son çeyreğinde ekonominin yüzde 3 gibi oldukça yüksek oranda küçülmesine neden olmuştur. Bu oran 2009 yılı ikinci

çeyreğinden sonraki en yüksek çeyreklik küçülme oranına karşılık gelmektedir" dedi.

Yatırım ve üretim

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, makroekonomik performansın en önemli göstergesi olan büyümenin 2018 yılı son çeyreği ve yılın bütününe ilişkin verilerini değerlendirdi. Yüzde 3'lük küçülme 2008 yılından sonra dördüncü çeyreklerde karşılaşılan ilk küçülme rakamı olduğunu hatırlatan Yorgancılar,

“Bunun sonucunda da 2018 yılında yüzde 2.6 ile, 2009 yılındaki yüzde 4.7’lik küçülme çıkarıldığında, 2008 yılından sonraki (binde 8) en yavaş büyüme yaşanmıştır. Ülkemizin lokomotif sektörü olan sanayi ise 2018 yılının son çeyreğinde yüzde 6.4 küçülmüş, yılı ancak yüzde 1.1 büyüme ile kapatmıştır. Gelenen noktada artık hem dünya hem de Türkiye ekonomisi açısından bir dönemin sonuna gelindiği anlaşılmaktadır. Bu durum ekonomi politikalarında da üretim ve ihracat odaklı paradigmatik dönüşüm gereğine işaret etmektedir” ifadelerini kullandı.

Sektör tepkileri farklı

Ender Yorgancılar, ekonominin 2018’in son çeyrekte yüzde 3 küçüldüğünü, yılın bütününde ise yüzde 2.6 oranında büyüdüğünü hatırlatırken, “2018 yılı bütününde tarım sektörünün yüzde 1.3, hizmetler sektörünün yüzde 5.6, sanayi sektörünün yüzde 1.1 oranında büyürken, inşaat sektörünün yüzde 1.9 oranında küçüldüğü anlaşılmaktadır. Bu veriler oldukça dengesiz bir büyümeye işaret etmektedir. Makro ekonomik koşullarda yılın ikinci yarısında yaşanan olumsuz gelişmelere sektörlerin farklı tepki verdiği görülmektedir” diye konuştu.

Sanayi ve ihracat vurgusu

Türkiye’nin yeni ve acil bir sanayileşme hamlesi ihtiyacına

Ender
Yorgancılar

sürekli vurgu yaptıklarını, inşaatla büyümenin sonsuza kadar devam edemeyeceğini sık sık dile getirdiklerine dikkat çeken Yorgancılar, “Gelenen nokta bunu bir kez daha perçinlemiştir. Zira sektör son çeyrekte toplamda yüzde 6.4, imalat sanayi özelinde yüzde 7.4 oranında küçülmüştür. Yıllık yüzde 1.1 oranındaki büyüme ise dertlerimize derman olabilecek bir hız değildir. Türkiye’nin sanayi yatırımları ve ihracatla büyümeyi önceleyecek bir stratejiye ihtiyacı bulunmaktadır” dedi.

“Yeni Yaklaşım” zamanı

Başkan Yorgancılar öte yandan, “2018 yılında harcamalar yönünden gelişmeler incelendiğinde yüzde

2.6’lık büyümede mal ve hizmet ihracatı ile kamu tüketiminin belirleyici olduğu anlaşılmaktadır. Özel tüketim 2018 yılında nüfus artış hızının da gerisinde sadece yüzde 1.1 oranında artmıştır. Dördüncü çeyrekte yüzde 12.9, yılın tamamında yüzde 1.7 oranında gerileyen yatırımlar ise 2018 yılının bu açıdan kayıp bir yıl olduğunu ortaya koymaktadır. Dördüncü çeyrek verileri ise ayrıca özel tüketim ve yatırımlar ile bunlara bağlı olarak ithalatta büyük bir gerilemeye işaret etmektedir. Bu veriler halkın gelirindeki reel gerileme kadar beklentilerdeki bozulmanın da olumsuz gelişmeleri beslediğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla Türkiye ekonomisinin yeni yaklaşımlara ihtiyacı olduğu bu açıdan da belirginleşmektedir” değerlendirmesinde bulundu.

Geçmişten ders alalım

Ekonomik göstergeler yanında ekonomik faaliyetlerin durumu ve ekonomik aktörlerin beklentilerinin kötüleştiğine dikkat çeken Başkan Yorgancılar şöyle devam etti:

“Şimdi geçmişten ders alma, yaşanan olumsuzlukları avantajla çevirme zamanıdır. Artık Türkiye’nin birkaç yıl iç tüketim değil ihracat ile büyümek zorunda olduğu aşıkardır. Bu nedenle bir an önce seçim atmosferinden çıkılması, makro ekonomik iklimin güven verir hale getirilmesi ve reel sektörün sanayi ve tarım öncelikli olarak desteklenmesi gerekmektedir.”

	Dönem	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	GSYH (Zincirlenmiş hacim endeksi, 2009=100)	Zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları		Yerleşik hanehalklarının ve hanehalkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların tüketimi (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)
				Gelişme hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme hızı (%)					
2017	I	649.272	147.5	5.3	5.6	4.5	9.0	3.9	10.0	0.9
	II	734.426	164.0	5.3	5.9	3.1	-1.8	7.7	11.0	2.2
	III	831.879	180.4	11.5	16.8	10.3	7.6	12.8	17.7	15.0
	IV	890.960	186.1	7.3	8.8	6.3	5.9	6.6	9.2	22.8
	Yıllık	3.106.537	169.5	7.4	9.1	6.1	5.0	7.8	11.9	10.3
2018	I	788.833	158.4	7.4	8.4	8.9	3.5	8.8	0.7	15.4
	II	885.236	172.8	5.3	4.4	5.8	7.8	4.8	4.1	0.1
	III	1.016.806	183.8	1.8	0.5	0.8	3.4	-4.7	13.6	-16.8
	IV	1.010.114	180.5	-3.0	-7.4	-8.9	0.5	-12.9	10.6	-24.4
	Yıllık	3.700.989	173.9	2.6	1.1	1.1	3.6	-1.7	7.5	-7.9

Yorgancılar: Alın teri değil akıl teri ön plana çıkıyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, üniversiteli gençlere akıl terini teknoloji ile birleştirerek fark yaratmaları öğütünde bulundu.

Yaşar Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Topluluğu "Zirve'19" Seminerine konuşmacı olarak katılan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, gençlere, eğitimden girişimciliğe kadar birçok konuda tavsiyelerde bulundu. Günümüzde alın terinden ziyade akıl terinin ön plana çıktığını vurgulayan Yorgancılar, "Bundan 10 yıl önce dünyanın en değerli şirketleri petrol şirketleriydi, ama tamamen değişti. Şimdi teknoloji ve yazılım şirketleri dünyanın en değerli markaları. Bunların öne çıkması ve Ar-Ge harcamalarında ilk sıralarda yer alması, tesadüf olmasa gerek. Neden? Çünkü, akıl terini, teknolojiyle birleştirerek fark yarattılar. Başarı, fark yaratmaktır"

dedi.

Yaşar Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Topluluğunun bu yıl dördüncüsünü düzenlediği ve iş dünyasından isimlerle öğrencileri buluşturan Zirve'19 etkinliği, Selçuk Yaşar Kampusu Konferans Salonunda gerçekleştirildi. Etkinliğe, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Levent Kandiller, Bilgi ve Teknoloji Transfer Ofisi Müdürü Necip Özbey, akademisyenler ve öğrenciler katıldı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, gençlerle hem deneyimlerini paylaştı hem de gelecek hedefleri konusunda önerilerde bulundu.

Robotlar çalışma arkadaşınız olacak

Sanayi 4.0 süreci ile birlikte her şeyin akıllısını konuşur hale geldiğimizi belirten Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü: "İş yapış şeklimizden yönetim an-

layışına kadar tüm süreçlerimizi etkileyen 'Sanayi 4.0' bizleri dijital bireylere, dijital fabrikalara, dijital şehirlere dönüştürmekte. Bu dijital dönüşüm, doğru hamlelerle bize de yeni fırsatlar yaratacak. Ama eyleme geçmek zorundayız. Alın terini, akıl teri ile birlikte kullanamayan için zor bir süreç. Peki gençler, buna hazır mısınız? Kendinizi nasıl yetiştiriyorsunuz? Aldığınız eğitim dışında, zamanınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? Kendinizi geleceğe hazırlıyor musunuz? Bu soruların cevaplarını arayın. Robotlar, sizin belki de meslektaşınız olacak. Belki de sizin aştığınız olacaklar. Hazır mıyız? Hazır mısınız? Amazon, Apple, Google, Microsoft, Samsung. Her biri dünyanın en değerli markaları. Teknoloji şirketlerinin öne çıkması ve Ar-ge harcamalarında bu markaların ilk sıralarda yer alması, bir tesadüf olmasa gerek. Neden? Çünkü, akıl terini, teknolojiyle birleştirerek fark yarattılar. Alın terini, akıl teri ile birleştirerek, gerçek değer yaratanlar, başarıyı yakalayanlardır. Hedefinizden asla vazgeçmeyin. Sabırlı, açık, güven veren kişilik ve çalışkanlıkla asla kaybetmezsiniz.”

Yüksek teknoloji ürün üretmeliyiz

170 milyar dolarlık ihracatımız olduğunu ifade eden Ender Yorgancılar, “100 dolarlık ihracatımızın 67-68 dolarını ithal ediyoruz. Bizim en büyük kaybımız burada. 2008 yılında 1.5 dolar olan kilogram değeri 2018’de 1.30 dolara geriledi.

Sebebi ne? Biz yüksek teknoloji ürün yapamıyoruz. Orta teknoloji ürün yapıyoruz. Örneğin; 1 milyar 137 milyon dolarlık oyun yazıp ihraç etmişiz. Keşke bu 10-20-30 olsa. Burada sıfır maliyet, yüzde 100 yerli, tamamı bizim hanemize yazıyor, hiçbir bağımlılığımız yok. Eğitimin neden çok önemli olduğunu vurgulamak istediğim nokta bu. Eğer ihracatta 100’ün 25-30 dolarını ithal eden olsak, cari açık problemimiz ortadan kalkar. Bu da eğitimle olacak. Yüksek teknoloji üreten eğitimi alacak, uygulayacak olan sizlersiniz. Büyük düşünmek lazım, heyecan duymak ve yaratmak lazım. Çünkü heyecan duyulmayan hiçbir iş başarılı olmuyor. Hayal edin, hata yapın, ama korkmayın” diyerek gençlere tavsiyelerde bulundu.

Sanayi 4.0’den önce Eğitim 4.0

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ileri teknoloji ihracatının, imalat ürünleri ihracatı içindeki payının Türkiye’de yüzde 3’lerde iken, dünya ortalamasının yüzde 18’lerde olduğuna dikkat çekerken, “Bunun için eğitim sistemimizin Sanayi 4.0’ın altyapısını sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesini,

ilkokullarımızdan başlamak üzere kodlama eğitiminin zorunlu olmasını, geleceğin mesleklerine yönelik bölümlerin açılmasını uzun süredir talep ediyoruz. Bizim Sanayi 4.0’dan önce Eğitim 4.0’ı yapmamız lazım. En büyük ihtiyacımız olan Eğitim 4.0’dır. Eğitim 4.0 ile yetenekleri ve yaratıcılığı destekleyecek hızlı bir dönüşüme, girişimcilik ruhunu destekleyecek çözümleri arttırmaya, uygulamaya ihtiyacımız var. Girişimcilik, fırsatları görebilmek, analiz edebilmektir. Bugün bir fikriniz var ama sermayeniz yoksa, bu fikri hayata geçirecek size sermaye desteği verecek yeni bir modelle start-up olarak veya melek yatırımcılarla yola devam edebilirsiniz. ‘Para yok’ diyen ‘olmazcı’ları, enerjinizi tüketenleri hayatınızdan uzaklaştırın. Atak olun, güven sağlayın, pes etmeyin. Robert Bosch’un ‘İnsanların güvenini kaybetmektense para kaybetmeyi tercih ederim’ sözünü unutmayın” dedi.

Milli Eğitim Bakanlığı ile TOBB, mesleki eğitimde kamu-özel sektör ortak yönetim modelini Türkiye çapında yaygınlaştırıyor. Mesleki eğitimin piyasa taleplerine uygun olarak tasarlanması ve verilmesine yönelik protokol kapsamında, eğitim içerikleri TOBB ETÜ desteğiyle hazırlanacak, Ar-Ge ve Beceri Tasarım Atölyeleri faaliyete geçirilecek.

Meslek liseleri sanayiciye emanet

Mesleki eğitim ile reel sektörü, birbirine entegre edecek proje için adım atıldı. Milli Eğitim Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi arasında Mesleki Eğitim İşbirliği Protokolü, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un katılımıyla düzenlenen törende imzalandı. Mesleki Eğitim Protokolü ile 81 ilde 81 meslek lisesinde atölyeler ve laboratuvarlar kurulacak. Ayrıca, öğrencilere Oda ve Borsa üyesi firmalarda staj ve işbaşı eğitim imkanı da sağlanacak.

TOBB İkiz Kuleler Konferans Salonu'nda düzenlenen törende konuşan Milli Eğitim Bakanı Selçuk, ekonominin itici gücü olan TOBB'un varlığının ve TOBB-MEB iş birliğinin hayati önem taşıdığını belirterek, "Bu önemi ekonomi ve eğitim arasındaki ilişki ile doğrudan doğruya ifade ediyoruz. Çünkü

ekonomide orta gelir tuzağından söz ediliyorsa bu aslında orta eğitim tuzağıdır. Yani 'eğitiminiz iyileşirse ekonominiz iyileşecektir' mesajı bize verilir. Bu bağlamda böyle bir adım atıyor olmanın mutluluğu içindeyiz" diye konuştu.

Mesleki ve teknik eğitimdeki dönüşümün asıl hedef olduğuna değinen Selçuk, "Bu dönüşüm çerçevesinde mesleki ve teknik eğitimin ders çizelgeleri, öğretmen eğitimleri, iş ve işlemlerin yürütülmesi, üretim bazlı eğitime geçilmesi vesaire bunlar mesleki eğitimde paradigmanın değişeceğini gösteriyor" dedi.

Selçuk, protokolün sadece Bakanlığın aldığı kararlarla değil, oda temsilcilerinin gayretleri ve okul müdürlerinin kararlarıyla belli bir noktaya taşınacağını altını çizerek, şöyle devam etti:

"Biz de gayretlerimizi esirgmeden desteklerimizi ortaya koymak durumundayız. 2023 eğitim hedeflerimiz

Uygulamalı eğitim

- MEB ile TOBB arasında imzalanan protokolle, meslek liseliler TOBB koordinasyonunda, genişletilmiş staj ve uygulamalı eğitim imkanlarıyla ortak eğitim modelinin avantajlarından faydalanacak.
- TOBB ve bağlı oda ve borsalar tarafından okullarda "Ar-Ge ve Tasarım-Beceri Atölyeleri" kurulacak.
- Başarılı öğrencilere burs verilecek.
- Öğrencilere, TOBB'a bağlı oda ve borsalara üye işyerlerinde staj ve iş imkanı sağlanacak.
- İllerde, MEB teşkilatı ve TOBB'a bağlı oda/borsalar tarafından Protokol
- Yürütme Kurulu (PYK) oluşturulacak.
- PYK, yerelde sanayinin ve insan kaynağının ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, okul yönetimlerini ve müfredatı şekillendirecek çalışmalar yapacak.
- Projeye öğrenciler bilimi, tekniği ve pratiği öğrenecek, mezun olduğunda hızla iş hayatına entegre olacak.
- Okul yöneticilerine ve öğretmenlere eğitim verilecek.
- Müfredat özel sektörün talepleri doğrultusunda yenilenecek.
- Merkezde Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB ve TOBB ETÜ'den oluşan Proje Danışma Kurulu (PDK), PYK kararlarının uygulanmasını ve genel koordinasyonunu sağlayacak.

doğrultusunda eğitim camiası olarak biz üzerimize düşeni yerine getirmeye çalışıyoruz. Tabii ki iş dünyasından da beklentilerimiz var. Bu protokol çerçevesinde gereken desteği vermek için taahhüt altına girdiler. Çünkü artık mazeretimiz kalmadı. Bazı sorunlar, bazı beklentiler vardı. Hepsi oldu. Almanya'da mesleki teknik okulların yüzde 80'i özel sektörün desteklediği okullardır. Bizde bu oran yüzde 4 civarında. Ben tüm bu çalışmaların bir başlangıç olduğunu düşünüyorum."

Uzun zamandır hayal edilen bir çalışma

Bu çalışmaların süreç içinde diğer teknik ve mesleki okulları etkileyeceğini ve yaklaşık 130 bin civarındaki öğretmenin de bu bağlamda yetişmesine hizmet edeceğini vurgulayan Selçuk, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu çalışmaların TOBB ve TOBB ETÜ ile birlikte yapılıyor olması TOBB ETÜ'nün, yani yüksek öğretim ayağının da olması, orta öğretimin

yüksek öğretim arasındaki bağın da ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Burada TOBB ETÜ'nün varlığı TOBB'la bağlantısı olması açısından değil, orta öğretime yansıtılması açısından önem taşıyor. Tüm bu çalışmaları yaparken mesleki ve teknik eğitimde yeni bir dönemin başladığını ve bu dönemin sektörle iç içe bir dönem olduğunu, ortak bir yönetim anlayışının söz konusu olduğunu, buna bağlı olarak da okullarımızda üretimin aslında bir öğrenme yöntemi olduğunun vurgulandığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Yıllardır düşünülen, üzerinde konuşulan bir konu, odalar birliğimizin çok emek verdiği bir konu. Uzun yıllardır hayal edilen bir çalışmanın gerçekleştiriliyor olması için herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum."

Mesleki eğitim ile reel sektörü entegre ediyoruz

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da, imza töreninin hem eğitim sistemi hem de iş dünyası için tarihi bir gün olduğunu

söyledi. Yıllardır dile getirilen ama bir türlü hayata geçirilemeyen bir adımın atıldığını vurgulayan Hisarcıklıoğlu, "Mesleki eğitim ile reel sektörü, birbirine entegre ediyoruz. Bu vizyoner adımın atılmasını, Milli Eğitim Bakanımız Ziya Selçuk sağladı" dedi.

İş dünyasından gelen bir bakanın farkını, ezberleri nasıl bozduğunu gördüklerini belirten Hisarcıklıoğlu, "Biz yıllardır hep şundan şikayet eder dururduk: 'Firmalarımız çalıştıracak nitelikli eleman bulamıyor. Ama memleketin her yerinde kahvehanelerde gençler işsiz bir şekilde oturuyor' diye. Niye, çünkü okullarda verdiğimiz eğitim, dışarıda işe yaramıyor. Dışarıda talep gören nitelikler, okullarda öğretilmiyor. Bu asimetrik yapıyı değiştirmek zorundaydık. Bu süreçte Avrupa'daki örnekleri inceliyoruz. Avrupa'da genç işsizliğin en düşük olduğu ülke, yüzde 6 ile Almanya. Niye? Çünkü mesleki eğitim ile reel sektörü, odalar vasıtasıyla birbirine entegre etmişler. 'Genç nüfusumuz var.' diye övünüyoruz. Ama aslında bu potansiyelimizi kullanamıyoruz. Mesleksiz olduğu için birçok gencimiz işsiz kalıyor. Bu aslında gelecek açısından da büyük bir risk" diye konuştu.

İş dünyası elini taşın altına koyuyor

Protokolle Türk iş dünyasının, odaları ve borsaları vasıtasıyla elini taşın altına koyduğuna dikkati çeken Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti:

"Milli Eğitim Bakanımızın cesur ve kararlı politikası sayesinde Türkiye'de bir ilk başlıyor. Piyasada talep gören niteliklere göre hazırlanan, yeni ve dinamik bir mesleki eğitim modeline geçiyoruz. Bu kapsamda 81 ilde 81 meslek lisesi, protokol kapsamına alınıyor. Odalarımız ve borsalarımız vasıtasıyla buralardaki mesleki eğitimin

dinamik, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanmasını sağlayacağız. Bu okullarda atölyeler ve laboratuvarlar kuracağız, mevcut olanları yenileyeceğiz. Ar-Ge ve beceri tasarım atölyelerini faaliyete geçireceğiz. Eğitim içeriklerini TOBB ETÜ desteğiyle hazırlayacağız.”

Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye’de, bir yılda üç dönem eğitimi ve ”ortak eğitim” sistemini ilk başlatan ve tek uygulayanın TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi olduğunu hatırlatarak, protokolün içeriğini şöyle anlattı:

”Şimdi bu sistem ülkemize model oldu. Buradaki tecrübemizi meslek okullarına da aktaracağız. Ayrıca bu okullardaki öğretmenlere, hizmet içi eğitimi ve iş başı eğitim vererek, onları da geliştireceğiz. Öğrencilere oda ve borsa üyesi firmalarda staj ve işbaşı eğitim imkanı sağlayacağız. Mezunların firmalarda istihdamını da destekleyeceğiz. Özetle 81 ilde 81 meslek lisesine TOBB camiası olarak sahip çıkacağız. Bu pilot projeye geliştireceğimiz kamu-özel sektör ortak yönetim modelini, daha sonra tüm mesleki eğitim sistemine yaygınlaştıracacağız.”

Bu imzalar sayesinde mesleki eğitimde özel sektörün rolünün artacağına işaret eden Hisarcıklıoğlu, buradan mezun meslek liselilerin iş hayatına hazır şekilde yetişeceğini ve söz konusu gençlerin, ara elman değil, aranan eleman olacağını söyledi.

Tüm yönleriyle meslek liseleri

- Öğrencilerin yüzde 35’i mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitim görüyor.
- Meslekî ve teknik Anadolu liselerinde 54 alanda ve bu alanlar altındaki 199 dalda öğretim programı uygulanıyor.
- Meslek liselerinden mezunların yüzde 55,60’ı erkek, yüzde 44,40’ının kız öğrencilerden oluşuyor.
- Erkek öğrencilerin tercih ettiği meslek alanları metal teknolojisi, metalurji, tesisat teknolojisi ve iklimlendirme, motorlu araçlar teknolojisi, elektrik-elektronik teknolojisi, uçak bakım, mobilya ve iç mekan tasarımı, gemi yapımı, makine teknolojisi, endüstriyel otomasyon teknolojileri.
- Kız öğrencilerin tercih ettiği meslek alanları; çocuk gelişimi ve eğitimi, el sanatları teknolojisi, aile ve tüketici hizmetleri, hasta ve yaşlı hizmetleri, güzellik ve saç bakım hizmetleri, giyim üretim teknolojisi.
- Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarının toplam sayısı 3.636. Bu kurumların 2.552’si meslekî ve teknik Anadolu lisesi, 762’si çok programlı Anadolu lisesi, 322’si meslekî eğitim merkezleri.
- 383 özel meslek lisesi ve 33 adet de organize sanayi bölgelerinde açılan resmi meslek lisesi bulunuyor.
- Meslek liselerindeki toplam öğretmen sayısı 130 bin 372.
- Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumu öğrencilerinin tüm ortaöğretim düzeyindeki öğrenciler içindeki oranının en yüksek olduğu il yüzde 42 ile Ardahan, en düşük olduğu il yüzde 19 ile Batman.
- Meslek liselerinden mezun olanların iş gücüne katılım oranı 2016’da yüzde 52 iken, 2018 yılında yüzde 54’e çıktı.
- Meslek lisesi mezunlarının en yüksek istihdam oranı hizmet sektöründe olduğu görülüyor. Hizmet sektöründe toplam istihdam oranı yüzde 53,7, sanayi sektöründe yüzde 26,8, üçüncü sektör olan tarımda ise istihdam oranı yüzde 19,5.
- Meslekî ve teknik eğitim mezunu kızların iş gücüne katılımı yüzde 42,3.

Mesleki ve teknik eğitimde EBSO'nun da görüşü alınmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'a mesleki ve teknik eğitimle ilgili Yönetmelik hazırlıkları aşamasında görüş alınacak kurumlar listesine Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın da alınmasını önerdi.

Milli Eğitim Bakanlığı ile TOBB ve TOBB ETÜ arasında imzalanan Mesleki ve Teknik Eğitim Protokolü töreninde Milli Eğitim Bakanı Selçuk ile özel bir görüşme yapan EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın reel sektöre nitelikli elemanların kazandırılması amacıyla oluşturduğu Teknik Eğitim Çalışma Grubu ile uzun yıllardır mesleki ve teknik eğitim kurumlarıyla işbirliği içinde çalıştığını anlattı. Sanayi 4.0 için Eğitim 4.0'ı Türkiye gündemine EBSO'nun getirdiğini, Üniversite ve Sanayi Koordinasyon Kurulu

ile de İzmir'deki üniversitelerle bir protokol dahilinde hareket ettiğini vurgulayan İbrahim Gökçüoğlu, "Mesleki ve teknik eğitimle ilgili Yönetmeliklerin hazırlanması aşamasında görüş alınacak kurumlar listesine Ege Bölgesi Sanayi Odası da eklenmeli" diye

konuştu.

Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk da, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu'nun önerisine olumlu yaklaşırken, görüşme sırasında aktardığı konuları da Bakanlık Özel Kalem yetkililerine not ettirdi.

EBSO, kariyer fuarında üniversitelerle buluştu

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi himayesinde ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nin koordinatörlüğünde, bölgedeki üniversite öğrencileri için düzenlenen Ege Bölgesi Kariyer Fuarı'nda gençlerle buluştu.

Ege Bölgesi Kariyer Fuarı'nda 16 Bakanlık ve onlara bağlı 33 kuruluşun yanı sıra aralarında önemli özel sektör firmalarının bulunduğu 97 kuruluşla birlikte Tepekule Kongre Merkezi'nde stant açan EBSO, üniversite öğrencilerinin yüksek meslek standartlarına sahip bilgilerle donatılmış bi-

reyler olarak yetiştirilmelerini sağlamak üzere bölgedeki üniversitelerle yaptığı işbirlikleri, staj imkanları ve öğrencilerin profesyonel iş yaşamına hazırlanması amacıyla gerçekleştirilen etkinlikler ile ilgili olarak bilgilendirdi. EBSO standında görev yapan İnsan Kaynakları Şefi Nurhan Yalçınkaya ile Uzman Yardımcısı Akın Keşçi, yeni istihdam teşvikleri kapsamında genç istihdamına yönelik teşvikler hakkında ayrıntılı bilgiler verdi. Yalçınkaya ile Keşçi ayrıca, EBSO'nun yapısı, üstlendiği görevler, İzmir'de sanayinin gelişmesi ve

sanayicilerin hem bölge hem de ülke ekonomisine katkılarının artmasına yönelik çalışmalarını hakkında üniversiteli gençlerin sorularını yanıtladı, gelecek döneme ilişkin staj başvurularını aldı.

Mesleki ve teknik eğitimle nitelikli eleman

Ege Bölgesi Sanayi Odası, mesleki ve teknik eğitimle sektörlerin ihtiyaç duyduğu nitelikli elemanların yetişmesi için İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü ile yeni işbirliği protokolü çalışmalarına başladı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Teknik Eğitim Çalışma Grubu, Mazhar Zorlu Mesleki ve Teknik Eğitim Anadolu Lisesi'nde toplandı. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Teknik Eğitim Çalışma Grubu Başkanı İbrahim Gökçüoğlu'nun açılış konuşmasının ardından Okul Müdürü Osman Egemen Döğer, Mazhar Zorlu M.T.A.L.'yi tanıtırken, Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Eğitim Merkezi'nin geleceği ve Sanayi 4.0 vizyonu konulu sunum yaptı.

Toplantıda gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda Ege Bölgesi Sanayi Odası ile İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında yeni işbirliği protokolü hazırlanması çalışmalarına başlanması kararı verildi.

Bütün imkanlar değerlendiriliyor

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Milli Eğitim Müdürlüğü ile daha önceki yıllarda uzmanlaşmış Meslek Edinme Merkezleri (UMEM) Beceri 10 Projesi, Sanayi Hizmet ve Tarım

Sektörleri Uygulama Protokolü, İzmir'deki Endüstriyel Teknik Öğretim Okul ve Kurumlarında Meslek Kursu ile Geliştirme ve Uyum Kursu Açılmasına Ait Esasları Düzenleyen Çerçeve Protokolü, İzmir Mesleki Eğitim Projesi (İZMEP) Çerçeve Protokolü'ne imza attı.

Türkiye'nin yüksek teknoloji ürünleriyle uluslararası rekabet gücünü artırabilmesi, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmasının hızlandırılması için stratejik insan kaynağının eğitilmiş kalifiye insan gücü olduğu gerçeğinden hareket eden Ege Bölgesi Sanayi Odası, işletmelerde çalışan insan gücü potansiyelinin niteliğini artırmak ve daha kaliteli hizmetlerin verilmesini sağlamanın yanı sıra bireylerin kendilerini yenilemelerine fırsat vererek bilgi ve becerilerini geliştirmeye öncelik veriyor.

EBSO, sanayimizin uluslararası düzeyde gelişen iş hacmi, bilgi, bilim ve teknolojiye değişimin işgücü piyasasının eğitilmiş, nitelikli işgücüne olan talebini artırmasına paralel olarak genç ve dinamik nüfus yapısına sahip ülkemizde mesleği olan işgücü yetiştirmeye katkı sağlarken, hem işsizlik ve mesleksizlik sorununa çözüm üretilmesine

hem de nitelikli işgücü istihdamıyla yatırım ve ticaret hacminin gelişmesine ivme kazandırıyor.

Sektör-okul-kurum üçgeninde güçlü işbirliği içinde eğitim ve istihdam ilişkisini geliştirici rol oynayan EBSO, bütün imkanlarını 'Sanayi 4.0 için önce Eğitim 4.0' anlayışıyla İzmir'de mesleki ve teknik eğitimin iş piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda verilmesi, mesleğindeki teknolojik gelişmeleri takip eden ve üretimde bu bilgilerini kullanabilen nitelikli insan kaynağının oluşturulmasına yönelik olarak değerlendiriyor.

Kimler katıldı?

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. İbrahim Gökçüoğlu, EBSO Meclis Üyeleri; Abdullah Bayrak, Gürcan Ekler, Davut Yanık, Teknik Eğitim Çalışma Grubu üyeleri; Şükrü Eroğlu, Rıza Akgün, İŞKUR İl Müdür Yardımcısı Zafer Şener, İzmir MEM Şube Müdürü Alaaddin Bayat, İBB Meslek Fabrikası Şube Müdürü Gökçe Başkaya, Mazhar Zorlu MTAL Müdürü Yusuf Vural, Mazhar Zorlu MTAL Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı Öğretmeni Osman Egemen Döğer, Plastik Teknolojisi Alanı Öğretmeni Kadir Devren.

Kadın ve genç girişimcilerin EBSO ziyareti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İzmir İl Kadın Girişimciler Kurulu ile İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu yeni başkan ve üyeleri Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret etti. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar tarafından karşılanan Kadın ve Genç Girişimciler Kurulu Üyeleri kadınlarla gençlerin ekonomiye değer kazandırma ve iş gücüne katılımları konusundaki görüş ve projelerini iletti.

TOBB İzmir İl Kadın Girişimciler İcra Kurulu Başkanı Aysel Öztezel liderliğindeki kadın girişimcilerin ziyaretinde konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar "Nüfusunun Yüzde 49.6'sı kadın olan bir ülkenin kadınları gözardı etmesinin mümkün olmadığını, gözardı edildiği takdirde bunu bedelinin ağır olacağını belirtti. Yorgancılar "Kadınlar toplumların kalkınmasında önemli bir itici güçtür. Küresel ekonomide kadın evinde çocuğuna bakarken de ürettiği ürünü bir bilgisayar ve internet aracılığıyla Çin'den Afrika'ya kadar satabilir. İşte bu nedenlerle, ne kadar çok kadına ulaşabilirsek, o

kadar ülke ekonomisine katılımlarını artırırız" dedi.

Aysel Öztezel de, kadınlara rol model olabilmek için hemcinslerine yönelik birçok oluşumda yer aldığını belirterek, "Belirli birikimleri kazanmış biri olarak bu oluşumu da çok sevdim. Dört senedir çok iyi ilişkiler kurduk, yol aldık. İkinci dönemimizde de bu yolu devam ettirmeye ve ileri götürmeye yönelik çalışmalarımız olacak. Ticarete bereket, kadınlarla gelecek" diye konuştu.

Gençlere moral

Çalışmalarını EBSO koordinatörlüğünde sürdüren ve yeni dönemde Süleyman Çınar başkanlığındaki TOBB İzmir İl Genç Girişimciler

Kurulu üyelerini kabul eden EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, gençlerin girişimciliğinin özendirilmesine ve desteklenmesine ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Yorgancılar, "Genç girişimcilerimizin işbirliği içinde gerçekleştireceği faaliyetler girişimcilik çalışmalarına güç katar. Her zaman gençlerin yanındayız" dedi.

TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Çınar da, genç girişimcilerin önümüzdeki süreçte Türkiye'nin kaderini belirleyecek büyük iş insanları olacağını dile getirirken, "Bizler bu yolda İzmir'deki tüm genç girişimcilerimizin her ihtiyacında, her projesinde yanında olmaya çalışacağız" ifadelerini kullandı.

VakıfBank'tan İzmir ekonomisine can suyu

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Ticaret Odası (İZTO), İzmir Ticaret Borsası (İTB) ve Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) üyelerine düşük faizli uzun vadeli kredi olanakları sağlamak amacıyla VakıfBank ile protokol imzaladı. İmza törenine; EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, İTB Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli, EİB Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi ile VakıfBank Ege 1. Bölge Müdürü Tuna Turgut ve Ege 2. Bölge Müdürü Hayati Yaman katıldı.

KOBİ Dost Kredi, Katma Değer Üreten İmalatçı-İhracatçı Kredisi ve Makine Alım Kredi kampanyalarını içeren protokol gereği, İzmir'deki 4 Oda ve birliğin üyeleri, VakıfBank'ın sağladığı aylık yüzde 1.45 faiz oranında azami 60 ay vadeli kredi imkanından faydalanabilecek. İmalatçı KOBİ'lere makine alımlarına yönelik azami 60 ay vadeli ve aylık 1.59 faiz oranıyla kredi sunulacak. Kredi kullanımında ekstra masraf alınmayacak. İş dünyası için büyük bir külfet olan teminat mektubu komisyon oranları da yüzde 1.25 ile yüzde 1.75 aralığında olacak.

Yorgancılar: Hassasiyet bekliyoruz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin bugün 2008 yılındaki krizden

farklı olarak özel sektörün borcunun yüksekliğine dikkat çekti. Reel sektör ve finans sektörünün birlikteliğinin önemine vurgu yapan Yorgancılar, "Özel sektörün borcunun ortadan kalkabilmesi için bankacılık sisteminin tam manasıyla piyasanın içine girmesi lazım. Bankacılık sistemi çalışmadan piyasanın açılması söz konusu olamaz. Bunu da sadece VakıfBank, Halk Bankası veya T.C. Ziraat Bankası gibi kamu bankalarından beklemek yanlış. Türkiye'deki bütün bankaların bu sistemin içinde yer alması, taşın altına herkesin elini koyması gerekir. Ayrıca banka müdürlerimizin sahaya inip, firmaları yerinde ziyaret etmelerini önemsiyoruz. Sektöründe zor duruma düşmüş bir firma baz alınarak, genele olumsuz bakılmamalı. Bu konuların yeniden değerlendirilmesini bankalarımızdan rica ediyoruz. Çünkü, bu ülke hepimizin. Kriz sadece firma sahibini etkilemiyor. Çalışanımızı, ailesini de olumsuz etkiliyor" dedi.

Ticari kredilerde yüzde 30-35 arasında değişen oranların düşüş trendine girmesinden memnunluk duyduklarını belirten Yorgancılar, piyasadaki hareketlenmeyi Merkez Bankası verilerinden de takip edebildiklerini, özel kesimin kullandığı kredinin Ocak ayında 6.3 milyar lira iken Şubat ayında 23 milyar lira civarına çıktığını söyledi.

Ender Yorgancılar, şirketlere de

EBSO, İZTO, İTB ve EİB'in VakıfBank ile imzaladığı protokolle, sanayiciler, işadamları, tüccar ve ihracatçılar aylık yüzde 1.45 faiz oranında, 6 ayı ödemesiz olmak üzere azami 60 ay vadeli kredi imkanından faydalanabilecek.

bilançolarını doğru okumalarını önerirken, “Maalesef ciroyu kar zanneden bir anlayışın içindeyiz. Halbuki finansal verileri doğru şekilde analiz ederek borçların yapılandırılması gelecek açısından çok önemli” uyarılarında bulundu.

6 ay ödemesiz, 60 ay vade

İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, üyelerin en önemli sorunu olan ucuz finansmana erişim konusunda kolaylık sağlamak üzere bir protokol anlaşmasının hayata geçirildiğini belirterek, VakıfBank’ın özel ve çok çeşitli alternatifler içeren bir protokol sunduğunu kaydetti. VakıfBank ile imzaladıkları protokolün tüm üyelere, uygun faiz oranlı, uzun vadeli destek kredisi kullanım imkanı sunacağını anlatan Özgener, ekstra masraf da alınmayacağını bildirdi.

İşyeri edindirme kredisinde 84 aya kadar, araç kredilerinde ise 60 aya kadar vade imkanı bulunduğunu dile getiren Özgener,

“Çek karnesi bedeli ve istihbarat masrafından kredi kullanan üyelerimiz bir defaya mahsus muaf tutulacak. Odamız üyelerine e-fatura ve e-defter hizmetleri Banka cari fiyatları üzerinden yüzde 25 indirimle uygulanacak. 60 ay vadeli ve ekstra masraf olmadan Dünya Bankası KOBİ Enerji Verimliliği Kredisi kullanılacak” diye konuştu.

Krediler misliyle dönecek

İTB Yönetim Kurulu Başkanı İhsan Kestelli de, VakıfBank’ın sadece yaşanan bu sıkıntılı dönemde değil, geçmişte de piyasa dostu bir politika izlemeyi prensip edinmiş bankalardan biri olduğunu belirterek, “Vakıflar Bankası’na, bu yaklaşımı için teşekkür ediyorum. Bankalarımız bilmelidirler ki; İzmir Türkiye’nin yükselen yıldızıdır ve sanayicisinden tüccarına, çiftçisinden ihracatçısına kadar bu kente verilen her kuruş kredi, ülke için fayda olarak misliyle dönecektir” ifadelerini kullandı.

İflasın önüne geçecek

EİB Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi ise, 2018 yılı Ağustos ayı sonrasında faizlerde yaşanan

yükselme sonrasında Türk ihracatçıların bankalardan kredi kullanamaz pozisyona düştüğünü, bu durumun ihracat rakamlarında kendini hissettirdiğini söyledi. Türk ihracatçısının 2018 yılının ikinci yarısında finansmana ihtiyaç duyduğunda Türk Eximbank dışında yanında ne kamu, ne de özel sektör bankalarını göremediğini anlatan Eskinazi, “Vakıfbank ile yapacağımız bu anlaşma Ege İhracatçı Birlikleri’ne üye 8 bin faal ihracatçı firmamız açısından çarkların tekrar daha hızlı dönmelerini, ihracatçılarımızın rekabetçiliğini güçlendirerek ihracatını arttırmasını sağlayacak. Konkordato sürecine girmiş firmaların iflasa sürüklenmesini önleyecek. 2018 Ağustos’undan sonraki süreci son derece kötü yöneten özel sektör bankalarının da pozisyonlarını değiştirmesine ve günah çıkarmalarına imkan verecek” dedi. VakıfBank olarak ülkenin üreten, istihdam sağlayan, ihracat yapan, ekonomiye değer katan tüm aktörlerin yanında olmayı amaçladıklarını belirten VakıfBank Ege 1. Bölge Müdürü Tuna Turgut, piyasa koşullarına göre çok uygun, düşük faizli krediler kullandırdıklarını dile getirdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, reel sektör ve finans sektörünün birlikteliğinin önemine vurgu yaparken, piyasaların canlanması için bankacılık sisteminin tam anlamıyla piyasanın içine girmesi, finansal destekler konusunda özel bankaların da kamu bankaları gibi aktif rol alması gerektiğini söyledi.

Türk Eximbank'tan 4 önemli imza

Adnan YILDIRIM
Türk Eximbank
Genel Müdürü

Türk Eximbank olarak 2019 hedeflerimize ulaşmak için çalışmalarımızı hızla sürdürüyoruz. Her zaman söylediğimiz gibi 3 boyutlu çalışma prensibiyle kapsamlı bir alanda ilerliyoruz. İlk olarak bankamızın yapısal olarak daha verimli çalışması için altyapımızı oluşturduk. İkincisi reel sektörle, ihracatçılarımızla, sanayicilerimizle ve finans sektörü ile olan iş birliğimiz geliştiriyoruz. Biz Banka olarak kendimizi elmanın diğer yarısı olarak görüyoruz. Reel sektörle iç içe ve bir bütünü. Üçüncü çalışma boyutumuz ise uluslararası ilişkiler. Dünyanın önde gelen bankaları ve ihracat destek kuruluşları ile sıkı iş birliği geliştirerek, ilişkilerimizi canlı tutarak içeride ihracatçılarımıza yeni fırsatlar sunulmasına yardımcı oluyoruz. Bu ay bu 3 boyutlu çalışmanın meyvesi olarak gördüğümüz 4 önemli anlaşma imzaladık.

1- Leasing şirketlerine 200 milyon dolar limit

İlk olarak Finansal Kiralama (Leasing) şirketleri aracılığıyla ihracatçılarımızı

destekleme amacıyla, daha önce 2019'da devreye almaya söz verdiğimiz bir yeni uygulamamızla başlamak istiyorum. Bankamız 18 Şubat'ta Leasing şirketleriyle (Ak Finansal Kiralama A.Ş., Deniz Finansal Kiralama A.Ş., Garanti Finansal Kiralama A.Ş., ING Finansal Kiralama A.Ş., İş Finansal Kiralama A.Ş., QNB Finansal Kiralama A.Ş., Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O., Halk Finansal Kiralama A.Ş., Vakıf Finansal Kiralama A.Ş. olmak üzere 9 leasing şirketi) imzaladığı anlaşma ile kendi kaynaklarının bir kısmını leasing şirketlerine tahsis etti. "Finansal Kiralama Şirketleri Kredi Programı" ile toplamda 200 milyon dolarlık limit açıldı. Böylece başta KOBİ'lerimiz olmak üzere ihracatçılarımızın orta vadeli makine ve ekipman yatırımları Bankamızın uygun maliyetli kaynakları ile finanse edilebilecek.

2- Afrika Trade Insurance Agency ile iş birliği anlaşması

İkinci imzamızı yatırımcı görüşmeleri için bulunduğumuz İngiltere ziyaretinde attık. 28 Şubat'ta African Trade Insurance

“
Biz Banka olarak kendimizi elmanın diğer yarısı olarak görüyoruz. Reel sektörle iç içe ve bir bütünü.”

Agency (ATI) ile imzaladığımız anlaşma ile Afrika ülkelerinde üzerinde mutabık kalınan projelere Türk Eximbank ile ATI'nin sigorta ve reasürans ile ortak destek sağlaması hedefleniyor. Ayrıca Afrika kıtasındaki işlemlerde en önemli ihtiyaçlardan olan Afrika'ya ilişkin enformasyon paylaşımı yoluyla Türkiye ile Afrika arasındaki ticaret hacminin artırılması hedefleniyor. ATI bu konuda iyi bir ortak. Üyeleri arasında 14 Afrika devleti ile 10 yabancı ve çok uluslu finansal kurum ve kuruluşu yer alıyor.

3- Kadın girişimciler için 200 milyon dolar ve 100 milyon TL limit

Mart ayındaki ilk izamızı 8 Mart Kadınlar Günü'nde Kadın girişimci ihracatçılarımız için Sayın Hanımefendi Emine Erdoğan ve Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan'ın huzurunda QNB Finansbank ile attık. Bankamız tarafından QNB Finansbank'a sadece kadın girişimcilerimize kullanılmak üzere 100 milyon TL ve 200 milyon ABD dolarından oluşan bir kredi limiti açıldı. Söz konusu limit kapsamında yüzde 50'den fazla ortaklık payı kadın girişimcilere ait olan ihracatçı firmalarımız, Banka'nın "Sevk Öncesi İhracat Kredisi" Programı dahilinde 1 yıl vadeli kredi kullanabilecekler. kısa vadeli yabancı para kredilerinin faiz oranının 25 baz puan altında belirlenmiştir.

4- ICBC'den 3 yıl vadeli 350 milyon dolarlık kaynak

Dördüncü izamız Bankamızın yurt dışı fon teminiyle ilgili. 11 Mart'ta dünyanın en büyük bankası Çinli ICBC ile imzaladığımız anlaşma ile 350 milyon dolar tutarında fon sağladık. Böylece yıl başından itibaren yurt dışı piyasalardan toplamda 1,3 milyar dolar fon sağlamış olduk. Türkiye ekonomisine ve

bankamıza duyulan güven için gösterge niteliğinde olan bu fonlar yukarıda anlattığım diğer anlaşmalar için kaynak oluşturuyor. Yurt dışından aldığımızı yurt içinde ihracatçılarımızın hizmetine sunuyoruz.

Tüm bunlar bankamızın 3 boyutlu çalışmasının bir ürünü. Uluslararası ilişkilere verdiğimiz önem yurt dışı piyasalara daha kolay ulaşmamıza yardımcı oluyor. Bu ilişkilerimiz yurt dışında iş yapan ihracatçılarımıza, üretim yapan sanayicilerimize, müteahhitlerimize yani Türkiye'ye döviz getiren tüm sektörlerle yeni fırsatlar sunuyor. Önlerini açıyor. 2019'da ülkemizin ihracat hedeflerine ulaşması için ihracatçılarımıza tüm enerjimizle katkı sağlayacağız. 2019 yılı ihracat yılı olmalı. Biz de ihracatın finansmanında büyümeye devam edeceğiz.

Yatırım malları da e-ticaretle satılabilir

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, KOBİ'lerin e-ticaret sistemi içinde yer alması gerektiğini vurgularken, "Ülkemizdeki firmaların yüzde 99'unu oluşturan KOBİ'ler ihracatımızın yüzde 55'ini, ithalatımızın yüzde 38'ini gerçekleştiriyor- sa, istihdamın yüzde 73.5'ini sağlıyorsa hedef kitlemiz de çok açık olarak KOBİ'lerdir" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Türkiye'nin yatırım ürünlerini konu alan bir e-ticaret platformunu gerçekleştirerek dünyaya öncülük edebileceğini söyledi.

Türkiye'de dijital dönüşümün öncülerinden Hepsiburada'nın, Anadolu şehirlerindeki işletmelerin e-ticarete geçişlerini desteklemek üzere hayata geçirdiği e-ticaret zirvelerinin son durağı İzmir oldu. İzmir ve çevre illerinden 700'ü aşkın işletme sahibinin katıldığı etkinlikte, yeni dünyada dijital dönüşüm, e-ticaret ile yerelden globale açılan kapı ve e-ticaret ile büyümenin altın kuralları konu başlıklarında oturumlar gerçekleştirildi. Etkinlikte katılımcılar; her yıl büyüyen e-ticaret ekosistemine nasıl dâhil olacakları, bu sistem içinde kendilerini nasıl öne çıkaracakları, karlılıklarını ne şekilde artıracakları, işlerini büyütmeleri için neler yapmaları gerektiği ile birlikte hem kendilerine hem de ülke ekonomisine katkı sağlayacak bilgiler edindi.

Etkinlikte ayrıca, tüm Hepsiburada iş ortaklarının yararlanabildiği ve onları dünya pazarlarıyla buluşturan Hepsiburada Kolay İhracat Modeli ile ilgili

bilgiler de aktarıldı. Dijital dönüşümle birlikte bölgede başarı sağlamış Hepsiburada iş ortakları, ilham verici başarı öykülerini katılımcı işletmelerle paylaştı.

e-ticaret zirvesinin açılışında konuşan Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, bu alandaki fırsatlara dikkat çekti. İbrahim Gökçüoğlu, "Yatırım ürünleri ticaretini konu alan bir e-ticaret platformu yok ve bunu ilk gerçekleştiren ülke Türkiye olabilir" dedi.

KOBİ'lere yeni hedef

Amazon ile Alibaba'nın başarıları, bu ve benzeri e-ticaret sitelerine üye olmuş firmaların kazançlarına gıpta edilse de değişime ayak uydurma ve zincire dahil olma konusunda çekinceler bulunduğunu söyleyen Gökçüoğlu, soru işaretlerinin giderilip KOBİ'lerin bu sistem içinde yer alması gerektiğini savundu.

İbrahim Gökçüoğlu, dünyada değişen tüketici profili ile internet kullanıcılarının yüzde 40'ından fazlasının internet üzerinden alışveriş yaptığına, 2018 yılında global e-ticaret satışlarının tüm perakende satışlar içinde yüzde 11.9'luk bir paya sahip olduğuna işaret ederken, "Ülkemizdeki firmaların yüzde 99'unu

oluşturan KOBİ'ler ihracatımızın yüzde 55'ini, ithalatımızın yüzde 38'ini gerçekleştiriyorsa, istihdamın yüzde 73.5'ini sağlıyorsa hedef kitlemiz de çok açık olarak KOBİ'lerdir. Şu an ülke olarak, ekonomik açıdan zor günlerden geçiyor olabiliriz. Ancak biz, özellikle de bu süreçte teknolojiyi kullanarak ticaret yapmayı çok önemsiyoruz. Ama öncesinde bizim dijitalleşme altyapımızı kurmamız gerekiyor” dedi.

TÜİK'in 2018 verilerine göre firmalarda bilgisayar kullanımının yüzde 97, internet kullanımının yüzde 95 ancak web sayfası olanların oranının yüzde 66 olduğunu hatırlatan Gökçüoğlu, “Yani, biz dijitalleşme ve e-ticaretten bahsederken, bu oran çok düşük olup, ne kadarının aktif olduğunu da bilmiyoruz. Dünya genelinde, Sanayi 4.0 ile birlikte 5 yıl içinde birçok şirketin operasyonlarının yüzde 70'inden fazlasının dijitalleşmesi bekleniyor. Araştırmalar, dijitalleşen şirketlerin kaynaklarını artırmadan, gelirlerini sektörlerinin yüzde 9 üzerinde büyüttüğünü, verimliliklerinin yüzde 80'lere kadar artırdığını ortaya koymakta. Uzun vadede dijitalleşme yolunda harcanan maliyetlerin geri dönüşümünün yarattığı olumlu etki iş dünyasına doğru anlatılmalı. Firmalarımız özellikle bazı organizasyonlarında ivedilikle harekete geçmek zorunda” diye konuştu.

Devlet de destekliyor

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Gökçüoğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın açıkladığı Dijital Dönüşüm Yol Haritası'ndaki 6 eylem alanından ikisi olan teknoloji ve veri iletişim altyapısını KOBİ'lerin zaman kaybetmeden kendi organizasyonlarına uyarlayabilmeleri gerektiğini vurguladı.

Alibaba'nın 1 günlük cirosunun Türkiye'nin 1 aylık ihracat rakamını

katladığını, günde 12 milyonu aşkın paket gönderimi yapıldığını hatırlatan Gökçüoğlu, “Online perakende işlemlerin toplam perakende işlemlere oranı Çin’de yüzde 20, İngiltere’de yüzde 16, gelişmiş ülke ortalaması yüzde 10 iken Türkiye’de bu oran yüzde 4.1’dir. Günde bir taneden fazla sipariş alan firma sayısı olarak bine yakın e-ticaret sitemiz bulunuyor. ABD’de bu sayı 100 bine yakın. Dev ekonomilerin e-ticarete verdiği önemi dikkate aldığımızda, bizlerin de bu alana daha ciddi yaklaşmamız gerektiği inancındayım. Bizim hala geleneksel yöntemlerle pazarlama politikamıza devam etmemiz söz konusu olamaz. Bugün, bizde de e-ticaret ile ilgili önemli devlet destekleri yer almaktadır. Lütfen takip edin ve lütfen bu fırsatı iyi değerlendirin. Bugün 3 trilyon dolar civarında olan e-ticaret hacminin 2021 yılında 5 trilyon dolar olması bekleniyorsa, bu pastadan acilen faydalanmak zorundayız” ifadelerini kullandı.

İbrahim Gökçüoğlu, Ticaret Bakanlığı'nın verdiği yetkiyle, TOBB e-ticaret sitelerine Elektronik Ticarete Güven Damgası Tebliği'ne

göre Güven Damgası tahsis edebildiğine dikkat çekerken, böylece, söz konusu web siteleri ile tüketici arasında güven tesisinin resmi olarak sağlanacağını vurguladı. TOBB e-Ticaret Sektör Meclisi'nin kurulması da sektöre yakın zamanda güç katacağını söyleyen Gökçüoğlu, “Görüldüğü gibi devlet ve firmalarımızın çatı örgütü, elini taşın altına koymuştur” dedi.

Oda ve Borsaların katkısı

İzmir Ticaret Odası (İZTO) Başkanı Mahmut Özgener, dijitalleşmenin her kurumun birinci sırasında yer almaya başladığını belirterek, “KOBİ'ler de bu dönüşümün parçası olmaya başladı. Biz de Oda olarak KOBİ'lerimizin dijital dönüşümünü desteklemek amacıyla Ege Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi işbirliğinde bir proje başlattık. Çünkü hizmeti teknolojiyle birleştiremediğiniz sürece rekabet edemezsiniz” dedi. 2021’de dünyada e-ticaret hacminin 4.8 trilyon dolar olmasının beklendiğini ifade eden Özgener, “E-ticaret kullanıcı sayıları da önemli bir veridir. 2018’de dünya

çapında 1.7 milyar e-ticaret kullanıcısı vardı, 2021'de bu rakamın 2.1 milyar kullanıcıya erişmesi öngörülüyor. Tüm iş dünyası e-ticaret ile dünyaya ürün satmamanın sadece bir tık uzağında duruyor" ifadelerini kullandı.

İzmir Ticaret Borsası (İTB) Başkanı Işınso Kestelli de, elektronik ticaret pastasının hızlı, büyük ve iştah kabartıcı olduğunu dile getirdi. Evden çıkmadan alışveriş yapmanın ilk mucidinin aslında bu topraklara olduğunu söyleyen Kestelli, "Aşağıdaki bakkala balkondan sepet sarkıtıp alışveriş yapan kişi aslında büyük bir vizyonerdi. Ödemeyi de o günün imkanları gereği karşılıklı güven ilkesi çerçevesinde sepete koyduğu nakitle yapmıştı. Şayet aramızdan bugün dünyaya yön veren garaj dâhilerinden biri çıkmış olsa ve sarkıtılan sepetle alışverişini gelişmiş dijital teknolojilere ve ödeme sistemlerine adapte edebilmiş olsaydı, bugün Çinli Alibaba'yı değil belki de Çineli Velibaba'yı konuşuyor olurduk" dedi.

Işınso Kestelli, İTB'nin gerçekleştirdiği ve katılımcı sayısı her geçen gün artan e-commodity bazaar uygulaması hakkında da bilgi verdi.

Ticarete dijital doping

Hepsiburada

Kurumsal İletişim ve İlişkiler Grup Başkanı Koray Öztürkler, Türkiye'nin 2023 yılında 350 milyar TL'lik e-ticaret hedefini gerçekleştirmeyi desteklemek için tüm İzmirli işletmelere, işlerini e-ticarete taşımaları konusunda çağrıda bulundu. Türkiye'de dijital dönüşümün öncüsü olarak teknolojinin yıpratıcı değil, yapıcı

yönünü kullanarak perakende ile el ele verdiklerini vurgulayan Öztürkler, Anadolu'daki ticareti büyütürken Türkiye ekonomisine katkı sağlamaya devam edeceklerini ifade etti.

Hepsiburada Ticari Grup Başkanı Mutlu Erturan ise e-ticaret pazarını büyütmeyi misyon edindiklerini tekrarladı ve "Türkiye'de e-ticaretin büyümesi ve yaygınlaşması için KOBİ'lerin ve yerel markaların güçlenmesi ve daha aktif olması gerekiyor. Özgün iş modelimiz Pazaryeri ekosistemiyle, tüm işletmelere ülkemizin ve dünyanın dört bir yanındaki müşterilerimizle

buluşturuyoruz. Pazaryeri üyeleri; mağaza açmak için ayrı bir ücret ödemiyor, Hepsiburada'nın yaptığı tüm banka anlaşmalarından yararlanabiliyor, avantajlı kargo fiyatlarını kullanarak maliyetlerini azaltıyor. İşletmelerin işlerini e-ticarete taşımalarına destek oluyoruz" dedi.

Hepsiburada iş ortaklarını artık yurtdışı pazarlarına da ulaştırdıklarını kaydeden Erturan sözlerine, "Pazaryeri ile işlerini büyüten işletmeleri şimdi de "Kolay İhracat" ismini verdiğimiz modelle yurtdışı pazarlarına açmaya başladık. Kolay İhracat modeliyle Hepsiburada Pazaryeri iş ortağı olan 17 binden fazla küçük ve orta ölçekli işletmenin tümü, herhangi ekstra bir yatırım, kaynak veya deneyime ihtiyaç duymaksızın Hepsiburada'nın teknoloji ve pazarlama gücünden faydalanarak dünya pazarlarına merhaba demeye başladı. Model kapsamında dünyanın neresinde olursa olsun tüm müşterilerimiz, Hepsiburada'nın global web sitesi ve mobil uygulaması üzerinden aradıkları her ürüne ulaşarak buldukları ülkeden kolayca sipariş verebiliyor" ifadelerini kullandı.

EBSO'nun mükemmellik yolculuğu örnek oldu

Türkiye'de ilk kez Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın ISO 9000 Kalite Yönetim Sistem Belgesi'nden Asya-Pasifik'in En İyi Odası ödülünü almasına kadar giden mükemmellik yolculuğu, kurumlara örnek oldu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Ege Serbest Bölgesi'nin (ESBAŞ) yetenek, mükemmellik ve sürdürülebilirlik konularında öncü olan kurum ve kuruluşları buluşturduğu ESBAŞ 3. Mükemmellik Zirvesi'nde EBSO'nun mükemmellik deneyimlerini paylaştı. EBSO'nun mükemmellik yolculuğunda hep ilklere imza attığını vurgulayan Gökçüoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"1995 yılında Türkiye'de ilk TSE EN ISO 9000 Kalite Yönetim Sistemi belgesini aldık. 2002 yılında TOBB tarafından başlatılan Akreditasyon Programı kapsamında A sınıfı belge ile Avrupa Birliği Odaları ile aynı kalitede hizmet veren ilk 10 Odadan biri olarak akredite edildik. Avrupa'daki Odalarla aynı kalitede hizmeti veriyor anlamına gelen ve ilk uygulayıcılarından olan EBSO, TOBB'un 365 Oda ve Borsa içinde; 2014 yılından bu yana kesintisiz tam puan alan A grubu Odalarından biridir. EBSO, TOBB Odaları açısından referans noktası'dır. 2003 yılında süreçlerimizi, misyon ve vizyonumuzu tanımladık. 2006 yılında değerlerimizi belirledik. 2010 yılında Stratejik Plan, Performans Yönetim Sistemi, Ödül, Takdir ve Tebrik Sistemi ile EFQM Mükemmellik Modeli'ni benimsedik. 2011 yılında Ulusal Kalite Hareketi İyi Niyet Bildirgesi'ni imzaladık. TS ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi, TS ISO / IEC 27001 Bilgi Güvenliği

Yönetim Sistemi belgelerini aldık. Öneri Sistemi, Süreç Yönetim Sistemi ve Etik Kuralları hayata geçirdik. 2018 yılında ise Süreç Organizasyon Entegrasyonunu tamamladık. İki basamaklı kariyer merdiveni ve risk yönetimini hayata geçirdik."

Yeni kazanımlar

İbrahim Gökçüoğlu, sistemlerle yönetilen EBSO'daki mükemmellik yolculuğunda etkililik, iş modeli, iş yaşam dengesi, kıyaslama, kırımlım, müşteri, sürdürülebilirlik, yenileşim, yetkelendirme ve yönetim gibi yeni kavramlarla da tanıştıklarını anlattı.

Türkiye Kalite Derneği (KalDer) aracılığıyla EFQM modelinin EBSO'yu hedefledikleri sisteme ve sürdürülebilir hizmete ulaştırabilecek bir yol olduğuna inandıklarını belirten Gökçüoğlu, liderlik, strateji, çalışanlar, işbirliği ve kaynaklar, süreç-ürün-hizmetler başlıklarında gerçekleştirilen çalışmaları aktardı. Gökçüoğlu, "Bu virajlı yolculukta öğrendik ki; gözü kapalı ilerlenecek bir yolda değiliz. Sistemler işleyişi kolaylaştırır ve standartlaştırır. Ölçmediğini yönetemezsin. Dar alanda kısa paslaşmalar sadece günü kurtarır. Performansı ölçmek için hizmet somutlaştırılmalıdır. El-

bette kazanımlarımız da oldu. 'Ben' yerine 'Biz' diyoruz. Özdeğerlendirme yapıyoruz. Farklı çözüm yolları buluyoruz. Katılımcılık ilkelerine uygun hareket ediyoruz ve hizmette değer yaratma anlayışına sahibiz" diye konuştu.

Hep daha ileri

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, mükemmellik yolculuğunu ödüllerle taçlandırdıklarına da dikkat çekerken, "2012 yılında Akdeniz Üniversitesi'nin Türkiye çapında Ulusal Çevre Hizmetleri Ödülü'nü aldık. Yine aynı yıl KalDer İzmir Şubesi tarafından Mükemmelliği Arayış Sempozyumu kapsamında Ege Bölgesi Kalite Başarı Ödülü'nün ve EFQM Mükemmellikte Yetkinlik 4 Yıldız Belgesi'nin sahibi olduk. 2014 yılında hem Ege Bölgesi Mükemmellik Büyük Ödülü hem de Türkiye Mükemmellik Ödülü'nü İzmir'e getirerek çifte ödül mutluluğu yaşadık. Geçen yıl, 28 ülkenin oluşturduğu Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) tarafından "En iyi Oda" seçildik ve Türkiye'den bu ödülü alan ilk Oda olduk. Şimdi hedefimiz Avrupa. EFQM Avrupa Mükemmellik Ödülü başvurusu çalışmalarını devam ediyor" dedi.

Teknoloji Üssü Urla'yı marka yapar

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, Urla'da hayata geçirilecek Teknoloji Üssü projesi kapsamında 10 yılda 1.4 milyar lira yatırım ile 40 binden fazla kişinin istihdam edileceğini söyleyerek İzmir'in bu alanda pilot il olabileceğini belirtti. Dönmez, "Urla'nın başarısının teknolojiden geçtiğine inanıyorum" dedi.

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü akademisyen ve öğrencilerinden oluşan 90 kişilik heyet, Urla Gelişim Stratejileri Programı kapsamında İzmir'de oda ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey yöneticileriyle buluştu. Ege Bölgesi Sanayi Odası ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıda, Urla'nın gelişme alternatifleri, potansiyeli ve potansiyelin kullanılabilirliği tartışıldı. İzmir Ticaret Odası, Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi, İzmir Kalkınma Ajansı ile İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği temsilcileri de sunum yaptı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, İzmir'in batısında cazibesi her geçen gün artan Urla'nın tarih boyunca denizşairi ticaret için önemli geçiş güzergahlarından biri olduğunu ifade etti.

Dünyada teknolojinin gelişimiyle birlikte iş yapış şekillerine kadar uzanan

dönüşümün yerelden kalkınmayı da öne çıkardığını belirten Dönmez, artık ülkeler değil, şehirler, bölgeler ve hatta markalar eliyle kalkınmaya dikkat çekerken, yerel kalkınma hamlesinin yolunun da tarım gibi geleneksel nitelikte önem taşıyan değerlerin teknolojiyle harmanlanmasından ve Sanayi 4.0'ın gerektirdiği atılımların sağlanmasından geçtiğini vurguladı. Muhsin Dönmez, "Bugün küresel bir markanın piyasa değerinin Türkiye'nin milli gelirinin üzerinde olması da bunun en güzel kanıtıdır. Böylesi bir dönüşüm içinde şehirlerin ve ilçelerin yeniden planlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. EBSO olarak İzmir ve ilçelerine de bu gözle bakılmasını istiyoruz. İzmir bir tek alanda değil tarımdan turizme, sanayiden ticarete kadar sektör çeşitliliği içinde önemli bir zenginliğe sahiptir. İzmir gibi potansiyeli yüksek kentlerin sahip oldukları avantajların ekonomiyeye kazandırılması büyük önem taşıyor" dedi.

Başarı teknolojide

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dönmez, İzmir'in yenilebilir enerjiden bilgi ve iletişim teknolojilerine, sağlık biyoteknolojisinden havacılık ve savunmaya kadar değişen yelpazede dijitalleşme ve Sanayi 4.0'a uyum sağlamada temel ve yükselen sektörlerle

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dönmez, İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü akademisyen ve öğrencilerinin Urla Gelişim Stratejileri programındaki konuşmasında, ilçenin başarı ve markalaşma yolundaki asıl hamlesinin teknoloji ve inovasyondan geçtiğine inandığını söyledi.

sahip olduğunu hatırlatırken, Urla'nın da bu atılımı sağlayacak kesişimde bulunduğunu belirtti.

Bağcılık ve zeytincilikle birlikte coğrafi işaretli ürünlerin Urla'yı öne çıkardığına dikkat çeken Dönmez, yaşayanların eğitim düzeyinin yüksekliği, kültürel mirası, turizmde son yıllarda elde edilen başarılar, sağlık hizmetlerine erişim kolaylığı ve yenilenebilir enerjide yüksek potansiyeli de gündeme getirdi. Dönmez, "Özellikle yaşlanan nüfusa birlikte dünyada sağlık turizminin öne çıkacağını dikkate aldığımızda ve alternatif enerji kaynaklarından rüzgar enerjisi potansiyeliyle Urla geleceğe bu perspektiften hazırlanabilir. Bu alanlardaki atıl potansiyelin, ekonomiye kazandırılması, yerelde olduğu kadar ulusal ve uluslararası alanda da yükselmesini sağlayacaktır" diye konuştu.

İzmir'in Silikon Vadisi

Urla'nın başarı ve markalaşma yolundaki asıl hamlesinin teknoloji ve inovasyondan geçtiğine inandığını belirten Dönmez, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün bu ilçede bulunmasını da avantaj olarak nitelendirdi. Muhsin Dönmez, geçen yıl Urla'da kurulmak üzere imzaları atılan Teknoloji Üssü projesini bu açıdan önemseydiğini ifade ederken, şunları söyledi:

"Projenin fizibilite ve hedef çalışmalarını incelediğimizde, 5 milyon metrekaare arazi üzerinde

kurulacak üsse, toplamda farklı ölçeklerde 800 civarı şirketin faaliyet göstereceğini görüyoruz. Proje kapsamında 10 yılda 1.4 milyar lira yatırım ve 40 binden fazla istihdam gerçekleştirilmesinin beklenmesi, ekonomik anlamda yaratacağı katkısı açık biçimde ortaya koyuyor. Türkiye'nin bir teknoloji üssüne sahip olması gerektiğini ve İzmir'in bu alanda pilot il olması yönünde taşıdığı avantajları uzun zamandır Oda olarak bizler de dile getiriyoruz. Bu açıdan, Urla'da söz konusu teknoloji üssü kurma girişimi çok önemli bir atılım. Bizim bu atılıma inanmamız ve projeden maksimum düzeyde fayda alınması yönünde çaba göstermemiz, şüphesiz ki başarılarımızı artıracaktır. 'Neden bizim de Silikon Vadisi tarzında bir yapılanmamız olmasın?' sorusunun cevabı çabalarımızın düzeyine bağlı."

İyi planlanmış şehirler

İMEAK Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Öztürk de şehir planlamalarının önemine dikkat çekerek Urla'nın İzmir'e çok yakın bir ilçe olduğunu söyledi. Öztürk, "Ege'nin en zengin insanları Urla'da yaşıyor. 2017 yılındaki bir araştırmada en fazla İzmir'in göç alırken e fazla göç veren yerin ise İstanbul olduğu açıklandı. Yerel seçimler kapıda. Siyasilere en önemli projeleri Urla'yı kapsıyor.

Ancak iyi planlanmış şehirlerde yaşamak hepimizin hakkı. Bu konuda size çok önemli görevler düşüyor" dedi.

İzmir Kalkınma Ajansı'nda görev yapan şehir planlamacı Hülya Ulusoy Sungur ise şunları söyledi:

"Urla Akdeniz'in çekim merkezidir. Urla aslında bir kapı. Kentsel faaliyetlerin bittiği kent dışı faaliyetlerin başladığı bir noktada yer alıyor. Bir tarım, bir turizm, bir kapısı, bir deneyim kapısı olabilir. Urla'ya diğer yerlerden nitelikli iş gücünün akmasını tabii ki istiyoruz. Urla sadece ikinci konut bölgesi olmamalı. İlçenin kimliğini koruyarak ele almak zorundayız. Kentin ilişkilerini kurarken buna bağlı kalmalıyız."

Ekonomik aktivitelerde artış beklentisi

İzmir Ticaret Odası'nda şehir plancısı Hitay Baran ise, İzmir ve Urla'nın son dönemde popülerliğini arttırdığını belirterek, "Her türlü yatırım açısından hazırlıklı olmalıyız. Nüfus artarken Urla'yı besleyecek ekonomik aktivite yeterince artmıyor. Kiralar artıyor ama konut bazlı değer artışları diğer aktivitelerin önüne geçiyor. Gününbirlik turizm son yıllarda arttı. Şarap tadım merkezleri, at çiftlikleri ve butik otellerle kalma süresi uzatılmaya çalışılıyor. Urla'da hem yatırımı hem konut açığını kapatmaya yönelik revizyonlara ihtiyaç var" dedi.

İzmir'de yeni başarı projelerini işbirliği içinde yazabiliriz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ürün, İzmir'in potansiyeli dikkate alındığında daha fazla sanayi kümesinin hayata geçirilmesini, kentin yanı sıra Ege ve Türkiye için de bir gereklilik olarak gördüklerini söyledi. Ürün, "İşbirliği çerçevesinde gerçekleştirilecek bu ve benzeri projeler ile İzmir'de yerelden kalkınmada gerçek bir başarı hikayesi yazabiliriz" dedi.

İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) işbirliğiyle gerçekleştirilen İzmir Kümeleri Buluşması'nın açılışında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Ürün, son yıllarda iş dünyasında olduğu kadar sivil toplum kuruluşları nezdinde ve sosyal mecralarda da kümelenmenin çok sık dile getirilmesinden memnuniyet duyduğunu belirtti.

İZKA'nın da kümelenme destekleri konusundaki çabalarını takdir eden Ürün, kümelenmenin günümüzde sürdürülebilir ekonomik büyümenin ve kalkınmanın itici güçlerinden biri olduğuna dikkat çekti.

Katma değerli ürünle güçlü rekabet

Hakan Ürün, teknolojiyle birlikte değişen üretim ve pazarlama koşullarının rekabeti farklı bir boyuta ittiğini, kümelenmenin bu anlamda hem ulusal hem de yerel rekabeti artırıcı bir etkiye sahip olduğunu ifade ederken, kümelenmenin sac ayaklarından birini şirketlerin, ikincisini kalkınma ajanslarıyla Odaların da içinde yer aldığı STK'ların, üçüncüsünü eğitim kurumları ile Ar-Ge ve teknoloji merkezleri gibi destekleyici kurumların oluşturduğunu söyledi. Bu modelin, sanayinin eğitim ve araştırmayla desteklenip inovasyonla buluşturulmasını, sonuçta katma değerli ürüne evrilmesini sağladığını belirten Ürün, "İş yapış şeklimizden yaşam tarzına kadar bir çok alanda yaptığı ve yapacağı değişikliklerle Sanayi 4.0 çağında, kümelenmenin nihai kazanımı olan katma değerli üretimin önemi de belirgin bir şekilde öne çıkıyor. Özellikle, küresel ekonomide liderler sınıfında yer alma hususunda iddialı hedefleri olan ülkemizin kümelenme çalışmalarına yönelerek, katma değeri ve rekabet gücünü artırırken, maliyetlerini de azaltması büyük önem taşımaktadır" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ürün, küresel ekonomide liderler arasında yer alma iddiasındaki Türkiye'nin kümelenme çalışmalarına yönelerek katma değerli ürünlerle rekabet gücünü artırmasının büyük önem taşıdığını söyledi.

Fark yaratan sektörler

Kümelenmeyle birlikte iş yapma kültürünün de geliştiğini, daha verimli ve başarılı sonuçlara imza atıldığını vurgulayan Ürün, İZKA'nın yaptığı çalışmalarla; Organik Gıda, Sağlık ve Biyomedikal, İAOSB Makine Metal Döküm, Havacılık ve Uzay Kümesi, İşlenmiş Meyve ve Sebze, Endüstriyel Havalandırma, İklimlendirme ve Soğutma kümelerinin dikkat çektiğini gündeme getirdi. Hakan Ürün, kümeler ve ilgili sektörlerde yer alan firmaların kendi alanlarındaki gelişmeleri takip etmesi, üretimlerini gerek sayısal gerekse kalite yönünden artırması, finansal destek ve teşviklerden daha fazla yararlanma, inovasyon kapasitelerinin geliştirilmesinde bilgi alışverişinde bulunmalarını da örnek gösterdi.

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Ürün, İzmir Serbest Bölge ile Menemen Plastik İhtisas OSB'nin de sanayinin kümelenmesini gösterdiğini belirtirken, "EBSO, bu farkındalıkla ve bölgemizdeki tarım potansiyelinin doğru konumlanması gerektiği inancıyla, iki alanda ihtisaslaşma projesi başlattı. İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası ve Ege İhracatçı Birlikleri ile birlikte Menderes Çiçekçilik ve Süs Bitkileri Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ile Dikili'de Jeotermal Seracılık TDİOSB kurulması çalışmalarını yürütüyoruz" diye konuştu.

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Oğuz Özkardeş de, aynı sektördeki firmaların bir arada bulunmasının o bölgenin ekonomik aktivitesini artırdığını anlattı.

İZKA Genel Sekreteri Dr. Mehmet Yavuz'un İzmir'deki kümelenmenin sektörler açısından önemi ve İzmir'de gerçekleştirilen çalışmalara verdikleri destekleri anlatmasının ardından, KOSGEB AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Necati Günaydın Avrupa Birliği İşletmelerin ve KOBİ'lerin Rekabet Edebilirliği Programı (COSME), KOSGEB İzmir Kuzey Müdürü Levent Arslan da İşbirliği Destek Programı, EBIC-EGE Proje Koordinatörü Doç. Dr. Serdal Temel ise Avrupa İşletmeler Ağı hakkında katılımcıları bilgilendirdi.

Sanayide teknolojik dönüşüme 1.8 milyar lira

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın stratejik planına göre, 2019-2023 döneminde "sanayinin teknolojik dönüşümünü sağlamak, yenilikçilik ve tasarım kapasitesini artırmak" için 1.8 milyar lira harcama yapılması öngörülmüyor.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı stratejik planına göre, sanayinin teknolojik dönüşümünü sağlamak için 5 yılda 1.8 milyar lira harcama yapılacak.

Bakanlık tarafından hazırlanan 2019-2023 yıllarını kapsayan stratejik planda, amaç, hedef ile bu unsurlara yönelik stratejiler ve performans göstergeleri yer aldı. Bakanlığın söz konusu döneme ilişkin planında, 7 amaç ve 32 hedef oluşturuldu ve stratejileri hayata geçirmek için tahmini maliyet toplamda 3.6 milyar lira olarak hesaplandı.

Maliyet kalemleri gelecek 5 yıl için ayrı ayrı incelendiğinde; 2019'da 417.1 milyon lira, 2020'de 448.5 milyon lira, 2021'de 569.5 milyon lira, 2022'de 1.2 milyar lira ve 2023'te 924.9 milyon lira harcanması gerekiyor. Plan döneminde, söz konusu hedeflere ulaşmak ve amaçları gerçekleştirmek için en yüksek maliyetin 1.8 milyar lira ile "sanayinin teknolojik dönüşümünü sağlamak, yenilikçilik ve tasarım kapasitesini artırmak" için oluşması bekleniyor.

İkinci yüksek maliyet kaleminin 1 milyar lira ile "sanayi alanında yatırım ortamının oluşumuna, sanayinin planlı gelişimine ve rekabet gücünü artırıcı iş birliklerine destek vermek" olması öngörülmüyor.

Tahmini maliyetlerin 5 yıllık süreçte Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile koordinasyon halinde iş ve yatırım ortamını iyileştirmek, yurt içinde ve yurt dışında iş birliklerini ve rekabetçi yatırımları teşvik etmek amacı için toplam 329.1 milyon lira, teknolojik gelişmeler doğrultusunda rekabetçi, sürdürülebilir, verimli, yerli ve milli bir sanayi yapısının oluşmasını sağlamak için 190.5 milyon lira olacağı da hesaplandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın kurumsal yapısı ile stratejik yönetim ve uygulama kapasitesini güçlendirmek için 158 milyon lira, güvenli, güvenilir ve kaliteli sanayi ürünlerinin yer aldığı, izlenebilir bir piyasanın oluşmasını sağlamak için 111.8 milyon lira ve merkezi ve yerel düzeyde kurumsal kapasitenin artırılması suretiyle bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farkını azaltmak ve bölgelerin ulusal kalkınmaya katkısını azami düzeye çıkarmak için 2.3 milyar lira tahmini maliyet oluşacağı belirlendi.

İşçinin rekabet etmeme borcu ve rekabet yasağı sözleşmeleri

Av. Murat ULUSU
Hukuk Danışmanı

İş akdinin devamı süresince işçinin işverenle rekabet etmemesi sadakat borcu içinde yer alan bir yükümlülüktür. Buna karşılık, taraflar iş ilişkisi devam ederken bazı koşullarla sözleşmenin bitiminden sonra işçinin rekabet etmeyeceğine ilişkin bir hükmün iş akdine konulmasını veya bu konuda ayrı bir sözleşmenin (rekabet yasağı sözleşmesi) yapılmasını kararlaştırabilirler. BK'nun 444. maddesine göre "Fiil ehliyetine sahip olan işçi, işverene karşı, sözleşmenin sona ermesinden sonra herhangi bir biçimde onunla rekabet etmekten, özellikle kendi hesabına rakip bir işletme açmaktan, başka bir rakip işletmede çalışmaktan veya bunların dışında, rakip işletmeyle başka türden bir menfaat ilişkisine girmekten kaçınmayı (yazılı) olarak üstlenebilir.

İşçinin çalışması esnasında elde ettiği bazı bilgileri iş akdinin sona ermesinden sonra kullanması işverenin haklı menfaatlerine zarar verebilir. Buna karşılık, Anayasanın 48. maddesinde güvence altına alınan işçinin dilediği alanda çalışma ve sözleşme özgürlüğü, onun hayatını kazanması yanında yine Anayasada öngörülmüş olan maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkıyla (m. 5, 17) doğrudan ilgilidir. Bu durumda, işverenin rekabet nedeniyle ortaya çıkabilecek haklı menfaati ile işçinin çalışma ve sözleşme özgürlüğünün dengelenmesi gerekmektedir ve Yargıtay işbu sözleşme hükümlerinin dar yorumlanması gerektiği kanaatinde. Rekabet yasağına ilişkin sözleşmenin geçerli sayılabilmesi için yazılı yapılması zorunludur. (BK 444/1)

İş akdi veya rekabet yasağı sözleşmesi ile kararlaştırılabilecek olan söz konusu yasak, iç yönetmeliklerle veya bu belgelere atıf yapılmak suretiyle düzenlenemez. Rekabet yasağı sözleşmesinin BK 444 vd. hükümlerinde

öngörülen koşullarının, her işçi açısından ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekliliği, uygulamada sıkça karşılaşılan genel iş koşulları ile bağdaşmaz.

Genel olarak rekabet yasağının koşulları

1. İşverenin korunmaya değer haklı bir menfaatinin varlığı

- Üretim sırları veya işverenin işleri hakkında bilgi edinme olanağı

TBK m. 444/2 uyarınca rekabet yasağı kaydı, ancak hizmet ilişkisi işçiye müşteri çevresi veya üretim sırları ya da işverenin yaptığı işler hakkında bilgi edinme imkânı sağlıyorsa ve aynı zamanda bu bilgilerin kullanılması, işverenin önemli bir zararına sebep olacak nitelikteyse geçerlidir.

- Müşteri çevresi hakkında bilgi edinme olanağı

İşçinin işverenin müşteri çevresi hakkında bilgi edinme olanağına sahip olması onlarla az veya çok bir kişisel ilişki içinde bulunmasını, müşterilerin kişisel özelliklerini, istek ve ihtiyaçlarını bilebilecek ve bu bilgileri kendi adına ekonomik bir değer olarak kullanabilecek durumda olmasını gerektirir. Bununla beraber, müşteri çevresinin, işçilerin ehliyeti, kişisel niteliği, yeteneği ve bilgisi dolayısıyla sağlanmış olduğu hallerde, bunlarla (örneğin avukatlar, doktorlar veya kuaförler) yapılan rekabet yasağı sözleşmeleri geçerli değildir.

- İşverenin önemli bir zarara uğrama ihtimalinin mevcut olması

2. İşçinin ekonomik geleceğinin tehlikeye düşürülmemesi

TBK m. 445/1 uyarınca rekabet yasağı, işçinin ekonomik geleceğini hakkaniyete aykırı olarak tehlikeye düşürecek biçimde yer, zaman ve işlerin türü bakımından uygun olmayan sınırlamalar içeremez ve süresi, özel durum ve koşullar dışında iki yılı aşamaz.

İşçi ile işveren arasında rekabet yasağı sözleşmesinin tanzimine hukuken cevaz verilmekle birlikte kanunda öngörülen, usuli ve maddi koşulların ayrıca sağlanması gerekmektedir.

Bu itibarla geçerli addedilebilecek rekabet yasağı sözleşmeleri kanun uyarınca süre (Özel durum ve koşullar harici iki yıl), yer ve konu bakımından sınırlandırılmıştır.

Yer bakımından sınırlandırmada ise söz konusu yer bir coğrafi bölge veya şehir olarak belirtilebileceği gibi işverenin faaliyetinin etki alanına atıfta bulunmak yolu ile de belirtilebilir.

Yine rekabet yasağı, işverenin tüm faaliyet alanı ile değil işçinin işletmede yapmakta olduğu işle doğrudan ilgili, somut göreviyle sınırlı kalmalıdır. (BK 445/1)

Rekabet yasağına aykırı davranışın sonuçları

1. İşverenin zararının tazmini

TBK 446 madde hükmü uyarınca rekabet yasağına aykırı davranan işçi, bunun sonucu olarak işverenin uğradığı bütün zararları gidermekle yükümlüdür. İşçinin sorumluluktan kurtulabilmesi için Borçlar Kanunu'nun 112. maddesi gereğince kusursuzluğunu ispat etmesi gerekir. İşverenin uğradığı zarar, mal varlığının mevcut durumu ile yasağına aykırı davranılmış olmasaydı arz edeceği durum arasındaki farktır. Bu ise işverenin fiili zararı ve kazanç kaybı şeklinde ortaya çıkabilir. İşverenin zarara uğramasına yol açan ihlal, aynı; zamanda işçinin yanında çalıştığı yeni işverence yapılmış bir haksız rekabet oluşturuyorsa, meydana gelen zarardan yeni işverenin de müteselsilden sorumlu tutulması mümkündür.

2. İşçinin cezai şart ödemesi

Borçlar Kanunu'nun 180. maddesinin 1. fıkrasında "Alacaklı hiçbir zarara uğramamış olsa bile kararlaştırılan cezanın ifası gerekir" hükmü yer aldığından, işverenin herhangi bir zararı ispatlamak zorunda bulunmaksızın sözleşmede kararlaştırılan cezai şartı isteyebilmesi olanağı vardır.

Bu durumda işverenin cezai şartı talep edebilmesi için rekabet yasağının ihlal edildiğini ispatlaması yeterlidir. Cezai şart, borçluyu sözleşmeye uygun davranmaya yöneltten bir hukuki araç olduğundan, işverenin rekabet yasağındaki menfaatlerini daha etkili bir biçimde korur; işçileri rekabet yasağını ihlal konusunda caydırıcı nitelik taşır.

Uygulamada cezai şart miktarı belirlenirken genellikle işçinin brüt aylık ücreti temel alınmakta ve ceza bunun katları olarak kararlaştırılmaktadır. Borçlar Kanunu'nun 182. maddesinin son fıkrasına göre "Hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu kendiliğinden indirir". Rekabet yasağı çerçevesinde kararlaştırılmış olan cezai şart aşırı derecede yüksek ise yargıç tarafından indirim tabii tutulabilir.

3. Rekabet yasağına aykırı davranışın sona erdirilmesi

TBK m. 446/3 hükmü uyarınca İşveren, ceza koşulu ve doğabilecek ek zararlarının

ödenmesi dışında, sözleşmede yazılı olarak açıkça saklı tutması koşuluyla, kendisinin ihlal veya tehdit edilen menfaatlerinin önemi ile işçinin davranışı haklı gösteriyorsa, yasağına aykırı davranışa son verilmesini de isteyebilir.

Netice olarak; işçi ile işveren arasında rekabet yasağı sözleşmesinin tanzimine hukuken cevaz verilmekle birlikte kanunda öngörülen ve yukarıda kısaca izah ettiğimiz usuli ve maddi koşulların ayrıca sağlanması gerekmektedir. Her halükarda rekabet etmeme borcu işçi bakımından sözleşme süresince de sır saklama ve sadakat borcunun bir gereğidir. Dolayısıyla iş akdi süresince de işçinin işbu ilkelere aykırı davranışlarından ötürü işverenin müspet zararının tazmini yanında İş Kanunu'nun 25/2-e fıkrası uyarınca iş akdini haklı nedenle fesih imkânı da bulunmaktadır.

Çalışanların elektronik gözetiminde hukuki sınırlar doğru çizilmeli

İnternet ve iletişim teknolojilerinin kullanımının son yıllarda hızlı bir artış göstermesiyle, işverenlerin işyerlerinde enformasyon ve iletişim teknolojilerinin kontrolü ve izlenmesine yönelik ihtiyaçları da ortaya çıkıyor. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde çalışanların elektronik gözetimi ile ilgili hukuki sınırların doğru çizilmesi, işverenin menfaatleri ile çalışanların temel hak ve özgürlükleri arasındaki dengenin iyi kurulması hukuki önem taşıyor.

Üyeler bilgilendirildi

Ege Bölgesi Sanayi Odası, üyelerini Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde çalışanların elektronik gözetimi konusunda bilgilendirdi. EBSO Endüstri İlişkileri Çalışma Grubu'nun düzenlediği "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Çerçevesinde Çalışanların Elektronik Gözetimi" bilgilendirme toplantısında Çalışma Grubu Başkan Yardımcısı Av. Çiğdem Çiçekçi Ercan, işverenlere elektronik gözetiminin hukuki kapsam ve sınırlarını aktardı.

Av. Ercan, "Elektronik gözetimin amacı çalışanı ve işvereni korumak aynı zamanda işin gereği gibi yerine getirilmesini sağlamaktır. Ülkemizde elektronik gözetimin sınırlarına ait net bir yasal düzenleme olmasa da, sınırlar Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve uluslararası sözleşmeler, Avrupa Birliği Yönerge ve Tüzükleri, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Türk Ceza Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve taraflar arasında akdedilen iş sözleşmeleri ile belirlenmektedir" dedi.

Kişilik hakları

Çalışanın temel hak ve özgürlüklerinin işe girdiğinde üzerinden çıkarılabileceği bir gömlek olmadığını belirten Ercan, işverenin elektronik gözetimle ilgili sınırları çizirken kendi menfaati ile çalışanın hak ve özgürlükleri arasındaki dengeyi iyi kurması gerektiğinin altını çizdi.

Çiğdem Çiçekçi Ercan, gelişen teknolojiyle beraber, denetim ve gözetim

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde çalışanların elektronik gözetimine ilişkin olarak işverenlerin çalışanlarını anlaşılır şekilde bilgilendirmesi gerekiyor.

yetkisinin, kamera, elektronik ve biyometrik giriş ve zaman belirleme, elektronik yer belirleme (GPS) ve elektronik iletişimin gözetilmesi gibi yöntemler aracılığıyla kullanılmasının yaygınlaştığını ifade etti. Elektronik gözetimin işveren açısından; işçiyi koruma, yasal yükümlülük, sözleşmeye ve hukuka aykırı davranışların tespiti ile yönetim-denetim hakkı taşıdığını belirten Ercan, çalışan açısından da haberleşme hürriyeti, kişinin dokunulmazlığı, özel hayatın gizliliği ile maddi-manevi varlığın korunmasına özen gösterilmesi gerektiğini anlattı.

Ercan, "Bir kişiye ulaşmaya yarayan bütün veriler kişisel verilerdir. Ancak işveren, elektronik gözetimin sınırlarını çizirken çalışanın mutlaka anlaşılır bir şekilde aydınlatmalıdır. Çalışanlar, depolanan verinin kime aktarılacağı ve aktarılma amacı, veri toplama yöntemi ve hukuki sebeplerinin yanı sıra, sahip olduğu haklar ile ilgili veriler işlenmeden önce ya da verilerin işleme amacı değiştiğinde bilgilendirilmelidir" diye konuştu.

Çalışanın açık rızası önemli

İşverenin işçiyi elektronik gözetlemesine olanak veren hukuka uygunluk sebeplerinden ilkinin, işçinin elektronik gözetlemeye verdiği onay olduğunu belirten Ercan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Kişisel veriler, ancak ilgili kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızası ile işlendiği hallerde hukuka uygun sayılmaktadır. Sağlık ve cinsel hayat dışındaki özel nitelikteki kişisel veriler kanunlarda öngörülen hallerde çalışanın açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Veri sorumlusu, devletin ilgili kurumlarına bilgi vermekle yükümlüdür. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis gibi amaçlarla ve sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler

veya yetkili kurum ve kuruluşlar dışında, ancak çalışanın açık rızası ile işlenebilir."

Ercan, işverenlere işçinin serbest iradesiyle vermesi gereken bu onayın Türk hukukundaki baskın görüşe göre her zaman geri alınabilmesinin mümkün olduğunu da söyledi.

Çiğdem Çiçekçi Ercan, işyerinde güvenliği sağlamak için gereken yerlere gerektiği kadar kamera konulabileceğini bildirirken,

montaj hattında kişinin elleri ve yaptığı iş görülecek şekilde kayıt alınabileceği, sadece yetkili kişilerin erişiminin sağlanabileceği uyarısında bulundu. Ercan, çalışanın kullandığı bilgisayarlarda ancak işle ilgili dosyaların denetiminin yapılabileceğini belirtti ve "Çalışanların sağlık ve güvenliği korunmalı, işçinin ve şirketin ceza sorumluluk yükleyecek hallerden korunması hedeflenmeli" diye konuştu.

Esen'den Meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında, eski Ekonomi Bakanı, İzmir Büyükşehir Belediye başkan adayı Nihat Zeybekci'yi EBSO Meclisi'nde ağırladıklarını söyledi. Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak siyasi partilere eşit mesafede kalma ilkeleri doğrultusunda, talep olur ise diğer belediye başkan adaylarını da ağırlamaktan memnuniyet duyacaklarını söyledi.

Esen, İzmir'imizin ekonomik ve sosyolojik açıdan tarih boyunca adından söz ettirmiş bir kent olduğunu, bu açıdan ülkemizin en önemli değerlerinden de biri konumunda bulunduğunu, dünyaya açılmış, ekonomisi daha güçlü ve hizmetleri daha gelişmiş bir kent olması dolayısıyla tüm ideolojik yaklaşımlarımızı bir kenara bırakıp kentimizi geleceğe taşıyacak projeleri masaya yatırmamız gerektiğini söyledi.

Dönüşüm insan odaklı olmalı

İzmir'e olan yoğun ilgiyi mutlulukla karşılacak da, zaman zaman endişeyle de takip ettiklerini belirten Esen, çünkü doğru kurgulanmayan, insan odaklı

olmayan ve yapılan uygulamaların etkilerinin analiz edilmediği bir planlamanın İstanbul örneğinde de görüldüğü üzere yollara sığmayan insanlar, araç trafiğiyle nefes almayan bir şehir yaratıldığını üzülen Esen, gördüklerini dile getirdi. Bu nedenle İzmir'in değişiminin, dönüşümünün şart olduğunu ama bu dönüşüm kötü örnekler dikkate alınarak, doğru analizlerle, insan odaklı gerçekleştirilmesi gerektiğini söyledi. İzmir'in ve İzmirlinin ne istediği doğru anlaşıldığında aslında yol almanın daha kolay olacağını, çünkü İzmir'in sahip olduğu potansiyeli ile değer yaratmaya her an hazır olduğunu vurguladı.

Hükümetimizin bu anlamda ilk açıkladığı andan itibaren ulaşım projelerini, teknoloji üssü yatırımını, Çandarlı Limanı projelerini memnuniyetle karşıladıklarını ve heyecanla da tamamlanmasını beklediklerini, İzmir Limanı ile ilgili yaşanan sıkıntıların giderilmesini de bir kez daha arzu ettiklerini dile getirmek istediğini söyledi. Esen, Büyükşehir Belediye Başkanlığı tecrübesi olan Zeybekci'nin İzmir için çok daha kapsamlı analizleri ve projeleri

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, yerel seçim sürecinde tüm ideolojik yaklaşımların bir kenara bırakılıp İzmir'i geleceğe taşıyacak projelerin masaya yatırılması gerektiğini söyledi.

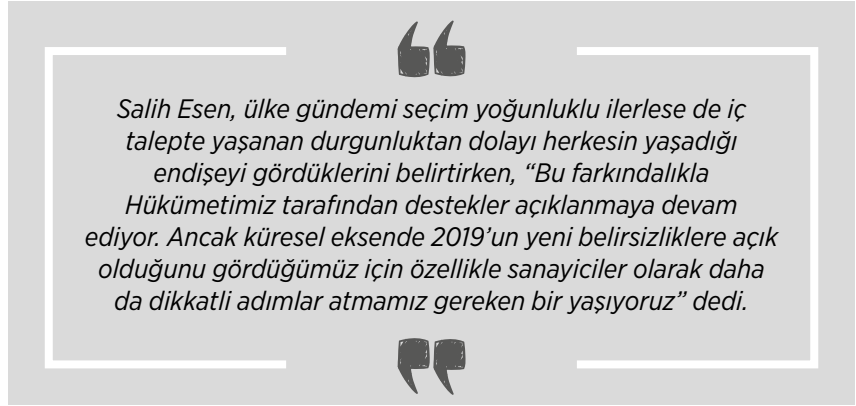

olduğu inancıyla bu anlamda kendileri ile paylaşacaklarını merakla beklediklerini belirterek kendisine seçim yarışında başarılar diledi.

Ekonomi henüz normale dönemedi

Salih Esen, 2019 yılında ülke gündemi seçim yoğunluğu ilerlese de ekonomideki şartların henüz normale dönmemesinden ve iç talepte yaşanan durgunluktan dolayı işçimizden tedarikçimize kadar herkesin taşıdığı endişeyi gördüklerini, bu farkındalıkla Hükümetimiz tarafından desteklerin açıklanmaya devam ettiğini, ancak küresel ekseninde 2019'un yeni belirsizliklere açık olduğunu gördükleri için özellikle sanayiciler olarak kendilerini daha da dikkatli adımlar atmaları gereken bir yıl yaşadıklarını ifade etti. Başta ticaret savaşlarının seyrini olmak üzere pek çok siyasi ve ekonomik olayın kesişiminin bu yılın seyrini belirleyecek gibi görüldüğünü, zorlu geçecek bu yılı da birlik ve

beraberlik içerisinde, huzurumuzu ve iç motivasyonumuzu bozmadan atlatabilmeyi dilediğini söyledi.

EBSO Ailesi

Yönetim Kurulu Başkanımız Ender Yorgancılar'ın babası, 1984 ve 1992 yılları arasında Odamızda Meclis üyeliği yapan, duayen sanayimiz İsmet Yorgancılar'ın vefat ettiğini belirten Esen, Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar dileyerek, Meclisi bir dakikalık saygı duruşuna davet etti.

Meclis Üyesi Ahmet Özcan'ın,

Ege Giyim Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu üyeliğine seçildiğini söyleyen Esen, Özcan'ı tebrik ederek, görevinde başarılar diledi.

Meclis Üyesi Nazım Karaçalı'nın beşinci kez dede olmak onuruna sahip olduğunu belirterek, tebriklerini iletti.

Meclis Üye Hakem Gülşen'in bir operasyon geçirdiğini, sağlık durumunun iyi olduğunu belirterek, geçmiş olsun dileklerini iletti.

EBSOV Kadınlar Birliğimizin 9 Mart 2019 tarihinde Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde bir etkinliği olacağını duyurdu.

İsmet Yorgancılar için saygı duruşu

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 1984-1992 yılları arasında Meclis Üyeliği görevinde bulunan, Türkiye'nin ilk el aletleri fabrikası İzeltaş'ın kurucusu ve onursal başkanı, hayata geçirdiği yatırımlar, sağladığı istihdam ve Türk sanayisine sunduğu katkıyla herkesin sevgisini kazanan duayen sanayici İsmet Yorgancılar'ın sonsuzluğa uğurlanmasının ardından EBSO Meclisi'nde de saygı duruşu yapıldı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ailesinin fikir ve karar önderi babası İsmet Yorgancılar'ın cenaze törenine katılarak acısını paylaşan EBSO Meclis Üyesi sanayicilere teşekkür etti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'dan ekonomi uyarıları

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin hem yatırım ve üretimde atılım yapması hem de küresel ekonomide hak ettiği konuma erişebilmesi için Sanayi 4.0'dan önce Eğitim 4.0'ı çözmesi gerektiğini savundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, konuşmasının başında öncelikle babası İsmet Yorgancılar'ın cenazesine katılarak, gerek telefon ederek, gerek taziyeye gelerek, yanında olan tüm Meclis üyesi arkadaşlarına özellikle buradan bir kez daha teşekkür etmek istediğini ifade etti.

15 Şubat 2019 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın katılımlarıyla gerçekleşen İzmir Odaları ve Borsaları Ortak Toplantısı'nda önemli konulara değinildiğini, katılmayanlar için çok kısaca konuları paylaşmak istediğini belirten Yorgancılar, Bakana; batının yeniden üretime talip olması ile birlikte bir dönüşüm stratejisinin gerektiğini, bu kapsamda yeni bir yatırım, üretim ve büyüme modelinin hayata geçirilmesine, yeni bir heyecanın yaratılmasına ihtiyacımız olduğunu,

yatırımcıların hukuk sisteminin işleyişine duydukları kaygıyı ihracatımızın yüzde 50'sini yaptığımız AB'nin hala en önemli çıpa olduğunu, Brexit fırsatını, Gümrük Birliği anlaşmasının ivedilikle revize edilmesi gerektiğini, istihdamını koruyan firmalara sigorta prim desteği verilmesi ve SGK ödemelerinin 1 yıl süreyle ertelenmesi gerektiğini, elektrik ve doğalgaz fiyatlarında indirimle gidilmesi, Kalkınma Bankası'nın yatırım bankacılığı kapsamında etkin işletilmesi, KDV alacaklarına ve teşvik sistemine ilişkin önerileri, vergisini zamanında ödeyen işverenin cezalandırılmaması adına talepleri dile getirdiklerini, tarımda ve sanayide kapsamlı güncel envanter çalışmasına olan ihtiyacı, meslek liselerinin Almanya örneğinde olduğu gibi TOBB'a devrini ifade ettiklerini söyledi.

Yorgancılar, 26 Şubat 2019 tarihinde Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un

katılımı ile yapılacak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğindeki toplantıda, pilot olarak her ilde bir meslek lisesinin TOBB tarafından yönetilmesiyle ilgili bir protokol imzalanacağını ifadeyle, her şey netleştikten sonra, İzmir Ticaret Odası ile birlikte bu meslek lisesinin üreticinin ihtiyacı doğrultusunda eleman yetiştirmesi için çalışmalara başlayacaklarını haber verdi.

Meclis Üyeleri ve eşlerinin katılımıyla gerçekleştirilen Meclis Dayanışma Gecesi'nin bugüne kadar yapılanlar arasında en güzeli olduğunu söyleyen Yorgancılar, tekrar birlikte olmayı diledi.

Sanayide çarklar yavaşlıyor

İmalat Sanayi Yöneticileri Endeksi'ne (PMI) son 4 yıl itibariyle karşılaştırmalı olarak bakıldığında, Türkiye'de PMI sadece 2017 yılında 50 barajının üstünde kalırken, diğer 3 yılda ve son 10 ayda barajın altında görüldüğünü, diğer yandan küresel ekonomide bizim kadar olmasa da üretimle ilgili sıkıntılar olduğunu 50 sınırına dayanmasından görülebildiğini dile getirdi.

Aralık ayında yüzde 9.8 oranında daralan Sanayi Üretim Endeksi'nin, çarklarımızdaki, yani üretimdeki yavaşlamanın aşağıya doğru gittiğinin çok önemli göstergelerinden biri olduğunu, 2009 yılından bu yana en kötü performansın yaşandığını ifade eden Yorgancılar, dikkat çekmek istediği hususlardan bir tanesinin de ara malı üretiminde yüzde 14.9, dayanaklı tüketimde yüzde 8.9, sermaye malı, yani yatırım mallarında yüzde 8.6 civarında aşağıya doğru iniş yaşanması olduğunu, tüm bu yaşananların yüzde 12'ye varan bir işsizlik oranıyla karşı karşıya olduğumuzu ortaya koyduğunu belirtti.

Yabancı, yatırıma gelmeli

Ender Yorgancılar, kendisinin de Yönetiminde olduğunu TEPAV

tarafından yapılan "Doğrudan Yatırım" çalışmasına bakıldığında; Türkiye'den giden yatırımların Türkiye'ye gelen doğrudan yatırımlara oranının, yani gidenlerle gelenin oranının, 2002-2007 arasında ortalama yüzde 15.7, 2008-2018'de yüzde 25.6, 2012-2018 arasında yüzde 31.4 olduğunu gösterdiğini, oranın yükselmesinin ülkemizdeki doğrudan yatırımların cazibesini kaybettiğini, bununla ilgili önlem alınması gerektiğinin de göstergesi olduğunu söyledi. 2005 yılında Hyundai firmasının ülkemizde yatırım yapmak istediğini ama yapılan görüşmelerde anlaşma sağlanamadığı için yatırımın Çek Cumhuriyeti'ne kaydırıldığını ki yatırım miktarının 1.2 milyar euro olduğunu hatırlatan Yorgancılar, yine Volkswagen firmasının 1 milyar euroluk ticari araç fabrikasını Türkiye'de yeterli avantajları alamadığı için Polonya'ya kaydırıldığını, Ford firmasının 750 milyon dolarlık yatırımını ülkemizde fabrikaları olmasına rağmen Romanya'ya kaydırıldığını ifade etti.

Küresel ekonomide geriye düşmeyelim

2019'da küresel sıralamada 2001 krizinden sonra ilk defa 21'nci büyük ekonomi içinde yer aldığımızı fakat dünya ticaretinden aldığımız büyük 1.2'lik payın binde 89'a düştüğünü, bu nedenle her konuşmasında dile getirdiği Sanayi 4.0 ile ilgili çalışmalarını gerçekleştirdiklerini söyleyen Yorgancılar, aslında Sanayi 4.0'dan önce Eğitim 4.0'ı çözmemiz gerektiğini yoksa yol almamızın mümkün olmadığını belirtti.

Dünyadaki alıcı portföyünün değiştiğini, yeni nesil tüketicilerde dijitalleşmenin satın alma gücünde birinci plana çıktığını, cep telefonundan istenen her şeyin alınabildiğini, "Türkiye ne satabiliyor" diye bakıldığında; geri kaldığımızı, bu nedenle dijitalleşme eğitiminin, eğitim kalitesinin önemli olduğunun bir kez daha ortaya

çıktığını vurguladı.

Yeni kuşağın tercihleri

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 'Yeni nesil tüketici portföyü nasıl?' diye bakıldığında; bir bağımlılıkları olmayan, aidiyetleri zayıf, dünya vatandaşı olmayı hedefleyen, dinlere ve ideolojilere karşı soğuk, hayvan haklarına, çevreye, insan haklarına duyarlı, genelde aktivist, sosyal sorumluluk projelerinde yer alan, algıları çok açık, çok hızlı öğrenen, sabah 9 akşam 5 tipi işlerde çalışmak istemeyen, yaratıcı, yükselen trendi olan, uluslararası işlerle ilgilenene, konut almak yerine airbnb gibi ev kiralama sistemleri ile dünyanın her tarafında yaşayabilen, ileri yaşta tek çocuk sahipliğini tercih eden, lüks araba yerine kiralama veya bisiklet, motosiklet, taksi ve metro kullanan, markalı giyim yerine şık, spor, rahat kıyafetleri seçen, teknolojiye ve iletişime sınırsız para harcayabilen, eğlenceye, yeme-içme ve seyahate para harcayan, mağazadan almak/satmak yerine e-ticaret tercih eden, restorana gitmek yerine internetten yemek sipariş eden, anı yaşayan, tasarruf yapmayan, hayatlarını ev, araba, okul taksitlerine gömmeyi istemeyen olarak nitelendirebileceklerini söyledi.

Artık internet üzerinden çok daha fazla satış yapılabildiğini, bu nedenle e-ticarete her firmanın eğilmesi, "bu beni ilgilendirmez, bu benim işime uygun değil" düşüncesinden uzaklaşılması gerektiğini vurguladı.

Kurdaki dalgalanma yatırıma darbe

Her üç ayda bir Odamızca yapılan kapasite kullanım oranı ölçülen, dönemsel beklentileri ve gerçekleştirmeleri anlamamızı sağlayan Sanayi Eğilim Anketi sonuçlarına bakıldığında, yapılan çalışmanın ne kadar doğru olduğunun ortaya çıktığını, yatırımın olmadığını çok net gördüklerini,

yatırımın olabilmesi için de mutlaka ve mutlaka değişimin acilen gündeme getirilmesi gerektiğini dile getirdi.

Ankette sordukları “atıl kapasiteyle çalışma nedenleri” sorusuna gelen cevapların, talep yetersizliği, mali sorunlar ve ham madde yetersizliği olarak belirtildiğini, mali sorunların nedenleri arasında, kurdaki dalgalanma ve kredilerdeki yüksek faiz oranının gerekçe olarak ifade edildiğini söyledi. Anket neticesinde genel tabloya bakıldığında, kurdaki dalgalanmanın maliyeti artırdığının, yüksek kredi faizlerini, yatırımı, maliyeti etkilediğinin görüldüğünü, en kısa sürede talep yetersizliğinin açılması yani, üreticinin belediyelerden, devletten olan KDV alacağını, hak ediş alacaklarını bir an önce alması, böylece sistemin dönmeye başlaması gerektiğini dile getirdi.

Reel sektörün talepleri

Yorgancılar, Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak’a; KDV alacakları karşılığında devletin hazine bonusu, tahvil çıkarması ve bu çıkan Hazine Bonusu, tahvillerin bankalarda kredi teminatı olarak kullanılması önerisini ilettiğini söyledi. Kurdaki dalgalanma da eskisi gibi olmadığı takdirde piyasanın açılması için bankacılık sisteminin çalıştırılması gerektiğini sadece kamu bankalarının değil, tüm özel bankaların da bu sistemin içinde rol almaları gerektiğini vurguladı.

Reel sektöre önerilerinin; hükümetin verdiği teşvik ve desteklerden maksimum faydalanılması, zorunlu maliyet tasarrufunun her organizasyonda yapılması, sipariş geldikçe tedarik ve üretime odaklanılması, stok yapılmaması, tedarikçi ve müşterilerin mali yapılarının iyi analiz edilmesi, dönemsel bütçelerin ve alternatif risk planlarının

hazırlanması, yabancı ortaklık girişimlerde yeniden yapılanma, kontrollü küçülme (hukuki+ticari ve mali), alternatif pazarlarla, katma değerli ürünle, e-ticaret ve devlet teşviği ile ihracata yoğunlaşılması olduğunu ifade etti.

Yorgancılar, 5 Şubat 2019 tarihinde Ticaret Politikaları Savunma Araçları İthalat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı ve uzmanlarının Odamıza davet edildiğini, yaklaşık 30 firmanın katıldığını, belki kurumun adı itibarıyla yanlış anlama olduğunu ama bu kurumun; ithal edilen malın gümrüğünü, kotasını, gözetimini koyan, ithalatla ilgili yaşanan tüm sıkıntıların çözümü için gidilen kurum olduğunu, Türkiye’deki odaları gezerek sıkıntıları dinleyip çözüm arayacak bu görevlilerin ilk önce EBSO’ya gelmelerini istediği için bu toplantının yapıldığını ama maalesef sadece 30 firmanın katılım gösterdiğini sözlerine ekledi.

Nedim Anbar**EBSO çevreci sanayicileri ödüllendiriyor**

EBSO Meclis Üyesi Nedim

Anbar, son iki dönemdir Yönetim Kurulu Çevre Çalışma Grubu Başkan Yardımcılığı görevini sürdürdüğünü, Grubun sadece sanayicilerden değil, üniversitelerin çevre fakültelerinden üyeleri, organize sanayi bölgelerimizin ilgili bölümlerinden sorumluları, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin çevre ile ilgili Çevre İşleri Daire Başkanı, Çevre İl Müdürlüğümüzün üst düzey yöneticileri ile Çevre Mühendisleri Odası dahil büyük bir temsil kapasitesine sahip olduğunu belirtti.

Çevre Çalışma Grubu'nun amacının; hem çevreyle ilgili konularda yeni gelişen konular ve mevzuat hakkında sanayicilerimizi bilgilendirmek, sanayicilerimizin hata yapmasına mani olmak, hem de çevreyle ilgili konularda daha titiz davranmalarını sağlamak olduğunu söyledi. Anbar, bunlara ilave olarak sanayici arkadaşlarımızı çevreye dikkat ve titizlik göstermeleri yönünde teşvik etmek amacıyla yılda bir kez çevre ödülleri vermek için çalışmalarda bulduklarını, Çalışma Grubunun içerisinde 5 kişilik jüri oluşturduklarını, kendisinin

jüri başkanı olduğunu, bütün firmalara birer yazı göndererek, çevre ödülüne layık olabilecek projelerini yazılı olarak kendilerine gönderilmesini istediklerini belirtti. Bu projeler içerisinde çevre mevzuatı gereğince yapılması gerekenlerin dışında mevzuatların üzerinde çalışmalar yapan, uygulamaları olan firmaları yerlerinde, fabrikalarında dolaşıp, ödüle layık olanları tespit etmeye çalıştıklarını söyledi. Anbar, ödül değerlendirmesinde hiçbir jüri üyesinin diğer bir jüri üyesinin firmalara verdiği notu görmediklerini, ayrı ayrı not verilerek ödül gününden bir gün öncesinde, kapalı zarfların Yönetim Kurulu

Başkanının huzurunda açılıncaya kadar göremediklerini ifade etti.

Nedim Anbar, bu çalışmalarını her yıl olduğu gibi bu yılda ödülleri Bakanlıktan üst düzey yetkililerin katılımı ile vermeyi arzu ettiklerini, programı Çevre Bakanlığı'na gönderdiklerini, Çevre Bakanlığı'nın, Bakanımız Murat Kurum'un yanında yardımcısıyla, genel müdürleriyle ödül törenine iştirak edeceklerinin bildirildiğini, ödül törenine Çevre Bakanı'nın gelmesi münasebetiyle Odamızdan Yönetim Kurulu Başkanımızın imzasıyla bütün ilgili noktalara, İzmir protokolüne, ödül için müracaat etmiş firmaların CEO'larına kadar ulaştırıldığını söyledi. Bazı firma temsilcilerinin yurt dışı programlarını dahi iptal ettiğini, ancak ödül töreninin yapılacağı tarihten bir gün önce telefonuna gelen bir mesaj ile Bakanımız'ın mazereti nedeniyle katılamamasından dolayı ödül töreninin iptal edildiğini öğrendiğini, gerekçesini araştırdığında Bakanımızın Cumhurbaşkanının Manisa'daki programına katılacak olmasından dolayı gelmediğini öğrendiğini, kendisine göre bu iptalin çevre ödülüne başvuran firmalar ve törene davet edilenler açısından hiç şık olmadığını, hiç yakışmadığını ifade etti.

Zeybekci projelerini sanayicilerle paylaştı

Cumhur İttifakı AK Parti İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Nihat Zeybekci, 31 Mart'ta yapılacak yerel yönetim seçimlerinden başarıyla çıkması halinde kentte gerçekleştireceği projeleri, Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Toplantısı'nda sanayicilerle paylaştı. Yerel yönetimler ve sanayi odalarının hep beraber tek ekip gibi çalışması gerektiğine dikkat çeken Zeybekci, ekonomi

ağırlıklı sunumunda yerel yöneticilerin adeta bir pazarlamacı ya da bir avcı gibi yatırımcının peşinde koştuğunu dile getirerek, "Biz tüm yatırımcılara İzmir'de yatırım yapmaları için alt yapısı bitmiş yerde belediye ortaklığında yeni OSB'ler ve sanayi siteleri kurmalıyız" dedi.

İzmir'e hangi görevler düşüyor?

21. yy dünyasında, üretim dünyası içinde Türkiye'nin dünyadaki en avantajlı ülke olduğuna dikkat çeken Zeybekci, Türkiye'nin 21. yüzyıla elinden geldiğince iddialı şekilde hazırlandığını ifade ederek, "Hedefte İzmir'e dönmüş Türkiye var. Ancak İzmir ne noktada? Elektronik ticarete en önemli rekabet alanı servis süreleriyle ilgili olacak ve dünyada bu servisle ilgili en büyük avantaja sahip olan yer İzmir. Türkiye'nin bu kabiliyetini en iyi yerine getirecek olan şehir veya bölge neresi diye baktığımız zaman önümüze tek bir alternatif çıkıyor: İzmir.. 21 yüzyıl dünyasında, 21. yüzyıl Türkiye'sinde biz İzmir'e hangi görev ve avantajlar düşüyor? Neyimiz eksik neyimiz fazla? Nelerimiz var nelerimiz yok? Bir İzmir resmi çekiyorum ve çekerken hedefimde kimse yoktur" diye konuştu.

Dünyada ticaretle ilgili doğruların değiştiğini anlatan Zeybekci, taşımayla ilgili yeni bir akımın ön plana çıktığını söyleyerek lojistik ile doğruları yeniden gözden geçirmek gerektiğini söyledi. Üretim, ticaret ve lojistikle ilgili dünyadaki en avantajlı ülkelerden birinin Türkiye olduğunu anlatan Nihat Zeybekci, İzmir'e de

İthal aday değilim

Denizli'de iki dönem belediye başkanlığı yaptığı ve milletvekili seçildiği için kendisine hakkındaki çıkarılan 'ithal aday' eleştirilerine de cevap veren Nihat Zeybekci, merkezi İzmir'de olan bir şirketin sahibi olduğunu belirterek, "Bana karşı siyasi nezaketsizlikler yapılıyor. İthal diye söyleyenler soyadımı güzelce okusalar, anırlarlar. 2004'den beri İzmir'de 540 kişinin istihdam edildiği merkezi İzmir'de olan bir şirketin emanetçisiyim. İzmir'deki işlerimizle ilgili sanayi odası, ticaret odası, ihracatçılar birliği üyesiyim. İzmirliliğimizi en iyi Oda başkanları bilirler diye düşünüyorum" dedi.

önemli görevler düştüğünü söyleyerek "İzmir'in en önemli sorunlarının tespiti için 84 bin kişiyi kapsayan anketimizden çıkan ilk 5 sorunun 4 tanesi alt yapı eksikliğiyle ilgili. Katı atık, kanalizasyon, yağmur suyu, ulaşım yollarının uygunsuzluğu, şehrin merkezindeki trafik ve işsizlik konusu ön plana çıkıyor. Oysa işsizlik sorunu bence çok daha önemli. İzmir, yüzde 14.5 ile Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik rakamlarına sahip. Genç işsizlik oranı ise yüzde 26.5 ile Türkiye'nin çok üzerinde. İzmir'de her 4 gençten biri istihdam sorunu yaşıyor" ifadelerini kullandı.

Ulaşım ve lojistik

Konuşmasına İzmir'de hayata geçireceği projeleri anlatarak devam eden Zeybekci, ulaşım ile ilgili yatırımlardan örnekler vererek İzmir'de hangi raylı sisteme binilirse binilsin en fazla iki aktarmayla havaalanına ulaşabileceğini kaydetti. Gaziemir caddesinin üzerine iki alternatif bypass yapacaklarını anlatan Zeybekci, "Bütün modern şehirlerde tren istasyonu şehrin merkezidir. Biz Kemalpaşa'dan gelecek hattı 2 tünelden 4 tünele çıkardık. Karşıyaka ile Alsancak tramvayını Bayraklı üzerinden tamamlayıp Çiğli'ye kadar getirmek istiyoruz. Trafikle ilgili ilk göreve geldiğimiz andan itibaren üçüncü ayın sonunda ihalesine başlayacağımız 28 tane köprülü kavşak ve battı-çıkırtıyı 2 yılda tamamlayacağız. Çevremizdeki katı atık problemlerini 1.5 yıl içerisinde çözeceğiz. Köprü kavşaklarının da her biri maksimum 100 gün içinde bitecek. Bunları yaparken şehrimizin trafiğini aksatmadan yapacağız. 6 ay içerisinde bu şehirde çukur diye bir şey kalmayacak. 5 yıl içinde de 80 bin otopark kapasitesine ulaşacağız" dedi.

Avrupa ve Balkanlar'ı Çanakkale Köprüsü ve bu yıl açılması planlanan İstanbul - İzmir Otoyolu ile İzmir'e bağlayacaklarını bildiren Zeybekci, İzmir'in turizmden daha fazla pay alması adına yapacakları çalışmalarla Antalya'ya gelen turistlerin Antal-

ya-İzmir Otoyolu ve demiryolu ile 2.5 saatte İzmir'de olabileceklerini de söyledi.

Çeşme'de yapımı devam eden

Ekrem Pakdemirli Havalimanı'nın hava sporları anlamında bir merkez olarak katma değeri yüksek bir havalimanı olacağını kaydeden Zeybekci, "İlk etapta 6 balıkçı limanı yapılacak. Bütün deniz ürünlerinde İzmir merkez olmalı. Önce işleme sonra paketlenmesi ve sevkiyatıyla ilgili merkez haline gelmeli. Artık ihracatın yüzde 50'si hava kargoyla yapılacak. İzmir bu anlamda en avantajlı şehir" diye konuştu.

Çöp sorunu bitecek

İzmir'de çöplerin dağlara atıldığı-nı dile getiren Zeybekci, bu durumun kente yakışmadığını belirterek şunları söyledi:

"Bu ilkelikten İzmir'i 1.5 yıl içinde kurtaracağız. 2020'nin sonunda bu sorun kalmayacak. Sıfır atıkla, ayrıştırılabilenler ekonomiye, sızan suyun arıtıldığı ve elde edilen gazdan elektrik enerjisini üreterek bu işi çözeceğiz. Ben bunu Denizli'de yaptım da geldim. İzmir'de teknik bir sorun var. Yağmur suyunu kanalizasyona verdiğinde bu sorun kaçınılmaz. Kanalizasyonun içine hava bile girmemeli. Hangi mantık şehrin yağmur suyunu kanalizasyona verdi, bunu anlamıyorum. Bir seferberlikle kurtaracağız bu şehri."

İzmir kazansın

Bir İzmir platformu kurarak bazı projeleri oylayacaklarını anlatan Zeybekci, "Kapı kapı dolaşacağız. İzmir'in en tepe meclislerinden biri burası. Buraya 'oylarınızı bekliyorum' demeye gelmedim. Allah bize muhakkem kabiliyeti verdiyse siz taraf-

sınız. Meclis üyeleri de taraf olsun diye seçildi. Siz İzmir'in sektörlerin tarafısınız. Sadece İzmir'in tarafı olun oyunuzu İzmir'e verin. Bu seçimlerin ideolojik perdelerle örtülmesine izin vermeyin, bunu sizden İzmir için istiyorum. Mevzu bahis olan İzmir'dir. İzmir'in sorunlarını konuşurken ideolojik duvarı bir kaldırabilsek İzmir kazanır" ifadelerini kullandı.

İzmir'in hakkı yenilmiyor

İzmir'in ekonomiyi katkısı oranında yatırımlardan pay almadığı, projelerinin Ankara'da engellendiğine yönelik eleştirileri de yanıtlayan Zeybekci, şunları söyledi: "Nedense burada merkezi hükümet İzmir'in hakkını yiyor gibi bir algı var. 2017 rakamlarına göre büyükşehirlere verilen bütçe kişi başı toplam payları 1 numaradaki Kocaeli'de 1202 lira iken 2 numaradaki İzmir'de 1030 liradır. Belediye başkanırken ben buna hep karşı çıktım. Kocaeli'deki tüm rafinerilerdeki ve kimyasal fabrikalarda üretilenleri Kocaeliler kullanıyor mu ki orada üretilen katma değerden buraya pay geliyor? Bu projelerin birçoğu çevre yolunda, İZBAN'da yapıldığı gibi genel bütçe ile yapıyor. Kentsel dönüşümle ilgili Bakanlar Kurulu'nda ben bir gecikme görmedim. İllere göre farklılık asla söz konusu değildir. Bu millete bunun hesabını kimse veremez. Yerel yönetimde İzmir'de seçilen tek kişi belediye başkanıdır. Türkiye'de bürokratik yapı takip edilmeli. O şehrin milletvekilleri harekete geçirmelidir."

Belediye başkan adayları EBSO'da

İzmir'in metropol ilçelerinde belediye başkanlığı için yarışan adaylar, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret ederek seçildikleri taktirde gerçekleştirecekleri projeleri paylaştı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da, bütün siyasi partilere eşit uzaklıkta olduklarını belirterek adaylara çalışmalarında başarı dileklerini iletti.

Batur: Odalarımızın görüşleri önemli

CHP Konak Belediye Başkan Adayı Abdül Batur, seçildiği taktirde yapacağı çalışmalar hakkında fikir alışverişinde bulunduğu EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'a misafirperverliği için teşekkür etti. Büyüyen ve gelişen İzmir'in daha kapsamlı, kentin ve vatandaşların geleceğini şekillendirecek projelerin yanında günlük hayatını da kolaylaştıracak çalışmalara da ihtiyaç duyulduğunu belirten Batur, "Projelerimizi yaparken meslek odaları ve meslek birliklerimizin fikirlerini almak ve İzmir için düşündüğümüz çalışmalar ile ilgili düşüncelerini duymak çok önemli. Odalarımızın düşünceleri ve önerileri ile daha sağlıklı işler çıkartacağımıza inanıyorum. Eğer hizmet bayrağı bana

verilirse aynı anlayış ve uyumu sizlerle sürdürmekten büyük mutluluk duyacağım. Ben İzmir'i seviyorum, çalışmalarına ve projelerime güveniyorum. İzmir'i daha üst noktalara taşımak için göreve başlamaya hazırım" dedi.

Eroğlu: Projelerimizle hazırız

AK Parti Konak Belediye Başkan Adayı Melek Eroğlu, "Güçlü İzmir; güçlü sanayici, güçlü iş dünyası anlamına gelir. Şehrimize yapılacak her bir hizmet, geleceğe atılacak güvenli adımlardır" mesajını verdi. İzmir, Ege ve Türkiye'deki sanayi devlerini bünyesinde bulunduran EBSO'nun Konak ilçesinde bulunduğunu hatırlatan Eroğlu, "İzmir, Ege ve Türkiye'ye yön veren güç merkezlerimizden biridir Ege Bölgesi Sanayi Odası. Bizim için istihdam sağlayan, ekonomiye katkı sağlayan her bir sanayicimiz çok kıymetlidir. Sayın Başkanımıza Konak ilçemiz için neler planladığımızı ve 10 başlık altında hazırladığımız projelerimizi anlattık. Görev almak nasip olursa sanayi odamızla yerel yönetim

anlamında üzerimize ne düşüyorsa yapmak dışında daha fazlasını da yapmak için de burada olacağız. Güçlü Konak, Güçlü İzmir; Güçlü Sanayici, Güçlü İş Dünyası demektir. Bizde güçlü Konak için hazırız" diye konuştu.

Engin: İşbirliği içinde çalışacağız

Yerel seçim çalışmalarını sürdüren CHP Narlıdere Belediye Başkan Adayı Ali Engin, iş dünyası ile buluşmaları kapsamında ziyaret ettiği EBSO'da Narlıdere'nin yatırım potansiyelinin artması ve ilçenin cazibe merkezi olması için yapılması gerekenleri konuştu.

Ali Engin "İş dünyası İzmir'in, Narlıdere'nin gelişimi ve geleceği için son derece önemli. Kentimizin en önemli iş insanlarını ziyaret ederek Narlıderemiz için yapmak istediklerimizi

anlattık. 5 yıl sanayicimizle, esnafımızla işbirliği içinde çalışacağız. En güzel yatırımları birlikte hayata geçireceğiz. İlgi ve alakalarına teşekkür ediyorum" dedi.

Karakülçe: Alternatif biziz

Demokratik Sol Parti İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Selçuk Karakülçe, ilçe belediye başkan adayları ile birlikte iş dünyası ile buluşma programları kapsamında Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile bir araya geldi. Ziyarete DSP İzmir İl Başkanı Ramazan Solmaz ile Konak Belediye Başkan adayı Ali Sami Er de yer aldı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile karşılıklı görüş alışverişinde bulunan Karakülçe, projeleri hakkında da bilgi verdi. DSP Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Selçuk

Karakülçe, Bülent Ecevit'in başkanlığı dönemindeki bir çok kazanımın günümüzde yok edildiğini, ülkenin işsizlik sorunu ile karşı karşıya kaldığını söyledi. Karakülçe Türkiye'de anamuhalefet sorunu olduğunu, CHP'nin AK Parti iktidarının alternatifi olmadığını ileri sürdü.

Ülük: Milletın sevgisi ödülümüz

Demokrat Parti İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tarcan Ülük, Merkez Karar Kurulu Üyeleri İsmet Doğan, Ahmet Nedim Turbil ile birlikte yaptığı Ege Bölgesi Sanayi Odası ziyaretinde, Demokrat Partililer olarak her ne şart altında olursa olsun, milletin sevgisini ödül bilmeye devam ettiğini söyledi.

Ekonomiden uluslararası ilişkilere kadar geniş bir perspektif çizen Ülük, "Memleket adına yeni bir dönemin başlangıcı ve pek çok gelişmeye gebe bir zaman diliminin içindeyiz. Türk tarımının zaten var olan problemleriyle birlikte tercih edilen politikalar neticesinde büyük, uluslararası tekellerin, onların yerli ajanlarının

eline geçme riskiyle karşı karşıya kaldığını görüyoruz. Bugün geldiğimiz noktada bizler de İzmir'de ve ilçelerinde önceden olduğu gibi 31 Mart tarihinde gerçekleştirilecek olan Mahalli İdareler seçimlerine yönelik hazırlıklarımızı gözden geçiriyor ve yapılacak seçimlere her anlamda hazır olmaya çalışıyoruz" dedi.

Egeli sanayiciler huzur ve barış diledi

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) 2019 yılı dayanışma gecesi Çeşme'deki Radisson Blu Otel'de gerçekleştirildi. İzmirli sanayiciler gecede, huzur ve barış temennilerinde bulundu. EBSO Meclis Başkanı Salih Esen Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, Deniz Ticaret Odası İzmir Şube Başkanı Yusuf Öztürk, Türk Eximbank Genel Müdürü

Adnan Yıldırım ile EBSO Meclis geçmiş dönem başkanlarından Kemal Çolaköglü, Yönetim Kurulu Başkanlarından Murat Demirer'in de katıldığı gecede anı pastası da hep birlikte kesildi. Sanatçı Soner Olgun ise sahne performansı ile geceye damga vurdu.

EBSO 2019 Dayanışma Gecesi'nde konuşan

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, "Hepimiz ileriye doğru pek umut var gibi bakmıyoruz. Sanayiciler olarak işverenler olarak önümüzdeki günlerin bizlere neler getireceği hususunda endişelerimiz var. Umuyoruz ve bekliyoruz. Doğal olarak böylesine bulutlu önümüzü görmediğimiz günlerin bir an önce saydamlaşmasını ve adımlarımızı ona göre atmamız için bir an önce bu işlerin sonuçlanmasını beklemek

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) 2019 yılı dayanışma gecesinde Meclis Başkanı Salih Esen ile Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EBSO'daki birlik ve dayanışmanın örnek olmasını istedi.

gibi bir mecburiyetimiz var. Ama enseyi de asla karartmıyoruz. Bu günler gelir bu günler geçer demek lüksüne sahip değiliz. Açıkça söylemek gerekirse mutluluğumuzu daim ettirme gibi bir mecburiyetimiz var. Mutlu olmak için öncelikle gereken ne? Öncelikle sağlık” dedi.

Gündem yine ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da “Tek bir dileğim var; inşallah bu uyum ve birliktelik Türk siyasetine, Türk sivil toplum örgütlerine Türkiye’yi yönetmek isteyenlerin hepsine örnek olsun. Çünkü bizlerin ne oturduğumuz bu koltuktan ne de masadan bir beklentimiz var” diye konuştu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Biz oraya bir şey vermek için, eşimizden evimizden maddi manevi her şeyimizi seferber ederek bu günlere kadar geldik. Allah sağlık versin görev sürecimizin sonunda da bunu yüzümüzün aklıyla bizden sonra gelecek olan başkan adaylarına, başkanlara devretmek en büyük onurumuz olacak. Ama bunun avantajı ne, bize sağladığı şey ne? İzmir’de olan bu uyum ve başarı; inanın İzmir’in belki de 5-10 yıl sonra çehresinde; sanayisinde, turizminde, ticaretinde çok büyük fark yaratacak. Şu anda bunların temelleri atılıyor. Keşke bu temelleri 10 yıl önce atabilseydik. Ama şundan emin olun, ki şahitleri burada çok, ben bunu atmak için çok çaba gösterdim. Geç oldu diye

Sanatçı Soner Olgun sahne performansını tüm gece en üst seviyede tutarak konuklara unutamayacakları bir gece yaşattı.

bir şey yok, zaman bu zamanmış. Bugün başlasak bile bundan sonraki süreçte kentimize ve ülkemize daha faydalı olmanın huzurunu ve gururunu yaşayacağız” dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın katıldığı toplantıda bir önerisi olduğunu belirten Yorgancılar, ‘Türkiye’de ki tüm meslek liselerini TOBB’a verin’ dedim. Çünkü Türkiye’de işsizlik yok mesleksizlik var. Bunu da söylememin sebebi; 1930’larda Almanya yerle bir oldu, ama bugün Almanya, 90 sene sonra dünyanın en büyük ekonomilerinden biri oldu. Bizim cumhuriyetimize bakın, biz de 90 yıllık bir ülkeyiz ama onlar nerde biz neredeyiz. Onlar nasıl geldi buraya? Onlar meslek liseleriyle geldi. İki tane model var birisi Avusturya biri Almanya. Hangisi bizim yapımıza uygunsu, özel sektöründe desteği ile hayata geçirilmeli. Milli Eğitim

Bakanı Ziya Selçuk ile bir toplantı yapılacak. Toplantıda Bakanımız, her ilde bir meslek lisesini TOBB’a bağlı Odaların yönetimine vereceğini açıklayacak. Yani bu ne demek 81 ilde 81 tane meslek lisesi TOBB’a bağlı Odalara verilecek. İzmir’de de biz buna talibiz. İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener ile de bu konuyu konu konuştuk paylaştık. 3 adet meslek lisemiz var onlardan birini alıp, nasıl eleman yetiştirilir bunu Türkiye’ye göstermek bizim boynumuzun borcu. Ekonomi ile ilgili zor bir süreçten geçiyoruz. Seçim için yerel mi genel mi bende çok ayırt edemiyorum artık. Bu iş genel seçim havasına büründü. İnşallah ülkemiz için hayırlısı olur. Yerel seçim atmosferinden bir an önce çıkılsın. Ondandı Türkiye 4,5 yıl seçim konuşmayacak. Hepinize teşekkür ediyorum, sevgi ve saygıyla selamlıyorum” dedi.

Geceye katılanlar 10. Yıl Marşı’nı hep birliktede coşkuyla söylediler.

Kadınlar yönetmeye ve yöneticiliğe talip olmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkan Yardımcısı Işın Yılmaz, kadınların yönetim makamlarına talip olmasını ve bu yönde çalışmalarını gerektiğini savundu. Kadınlara çağrı yapan Yılmaz, “Erkeklerin egemen olduğu Oda ve Borsalarda farkınızı gösterin. Ekonomiye kadın elinin değmesi fark yaratıyor” dedi.

Ege İş Kadınları Derneği (EGİKAD) ve İzmir Ticaret Odası işbirliği ile 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında düzenlenen “Ticarette Kadının Yeri” etkinliği düzenlendi. Oda ve Borsalarda Kadının Yeri konusundaki görüşlerini katılımcılarla paylaşan Işın Yılmaz, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu’nun 81 ilde hem girişimciliği hem de kadınları teşvik etmek amacıyla 2007 yılında Kadın Girişimciler Kurulu’nu hayata geçirmesiyle kadınların Oda ve Borsalara girmeye başladığını hatırlattı. EGİKAD’ın da aynı dönemde kurulduğunu belirten Yılmaz, “2009 seçimlerinde Oda ve Borsalara yüksek bir kadın üye girişi oldu. Bir kıvılcıma ihtiyaç vardı ve bu kıvılcımla iş kadınları örgütlendiler, dernekler kurdular, Odalarla Borsalara girdiler” dedi.

Işın Yılmaz, TOBB Kadın Girişimciler Kurulu’nda İzmir’den 236 üyenin yer aldığını, Türkiye genelinde bu sayının 6 bin 780’e ulaştığını bildirirken, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Kadın girişimciler ağının ilk hayata geçirildiği 2007 yılında Türkiye’deki işverenlerin yüzde 6’sı kadın iken bugün oran yüzde 10’a çıktı. O dönemde tüm

oda ve borsalarımızda sadece 1 başkan, 9 yönetim kurulu üyesi, 93 meclis üyesi kadındı. Şu anda 9 başkan, 48 yönetim kurulu üyesi, 235 meclis üyesi kadın girişimci. Oda ve Borsalarımızda görev alan kadın girişimci sayısı 3 kat arttı. İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işın Kestelli gurur kaynağımız. Ülkemizdeki kadın girişimci potansiyelinin nicelik ve nitelik bakımından geliştirilmesi adına çok değerli bir oluşum niteliğindeki TOBB Kadın Girişimciler Kurulu’ndan bir de bakan çıkardık; Ticaret Bakanımız Ruhsar Pekcan.”

EBSO çatısı altındaki 64 meslek komitesini temsil eden 328 üyeden 13’ünün kadın olduğunu, Meclis’teki 3 kadın üyeden birinin Yönetim Kurulu’nda yer aldığını vurgulayan Yılmaz, “Oda ve Borsalarda kadınların meclise, yönetim kademelerine girebilmelerinin ilk adımı meslek komiteleri. Kadınlar da erkekler kadar buraları önemsemeli. EBSO Meclisi’ne 2009 yılında girdim, 2013 yılında ikinci kez girdiğimde Meclis Başkan Vekili oldum ve ilk kez bir kadın 60 yıllık meclisi yönetti. Bu önemli bir eşikti. Ancak hala sayımız Oda ve Borsalarda çok düşük Oda ve Borsaların meslek komiteleriyle meclisleri temsil yerleridir. Biz buralarda olmazsak, sesimizi çıkarmazsak arkamızdan kim gelecek? Kadın girişimcilerimize seslenmek istiyorum; Oda ve Borsalarımızda görev almaktan çekinmeyin. Hem kendinize hem de Oda ve Borsalarımıza değer katın. Odalar, sivil toplum kuruluşları biz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkan Yardımcısı Işın Yılmaz, Oda ve Borsaların meslek komiteleriyle meclislerinde kadın üye sayısının artması için kadınların da yönetmeye ve yöneticiliğe talip olması gerektiğini savundu.

kadınları geliştirirken, kendimize güvenimizi de artırmaktadır. O nedenle, kadınlarımız mutlaka bu fırsatı değerlendirmelidir” diye konuştu.

Kendinizi sınırlamayın

EBSO Meclis Başkan Yardımcısı Yılmaz, kadınların yöneticiliği hedeflerine koymamalarının temel problemlerden biri olduğunu söylerken, kadının yönetici olarak düşünülmemesi ve anneliğinin engel olarak görülmesi gibi önyargılara da işaret etti. Kendi iş ve sosyal yaşamından da örnekler veren İşin Yılmaz, “Aile içindeki yetiştirme tarzı etkili. Ancak kadınların da sorumlulukları var. Bugünlere gelmemde kendi ayakları üzerinde durabilir şekilde yetiştirilmem etken. Tekstil mühendisiyim. Eşimle 21 yıl önce şirketimizi kurduk, farklı iyi yönlerimizle birbirimizi tamamladık. Ege İhracatçı Birlikleri’ne girdim, EGİKAD’ı kurdum, aynı zamanda EBSO Meclisi’ne girdim. Kadının erkeklerle birlikte çalışmasının öğretisinin başarısını yaşadım, başarılı kadınlarla bir arada oldum. Kadınların yeteneklerini ve başarılarını görüyorum. Kendimizi buralara yakıştıramama sorunumuzu aşmamız gerekiyor. Aday olun, talep edin, ısrar edin” ifadelerini kullandı.

Eşitlik mücadelesi

EGİKAD Yönetim Kurulu Başkanı Nilhan Antitoros, Dünya Emekçi Kadınlar Günü’ne ilham kaynağı olayın yaşandığı 1857 yılından bu yana geçen 162 yılda kadınla erkeğin haklar açısından eşit olduğu günlere hala ulaşamadıklarını söyledi.

EGİKAD’ı 2008 yılında kurarken en önemli amaçlarının iş dünyasında, ticarete, sanayide çalışan söz sahibi kadınların var olduğunu göstermek ve bu kadınların topluma rol model olmalarını sağlamak olduğunu belirten Antitoros, “İş insanından, işçisine, eğitimcisinden, girişimcisine, öğrencisine kadar tüm kadınların hem iş hayatına hem de ekonomiye katkıları son derece

önemli. Hali hazırda iş gücüne katkısı olmayan 20 milyon kadın evde oturmaktadır. Son verilere göre Türkiye’de kadının iş hayatına katılım oranı yüzde 30-35 bandındadır. Bu rakamlar bizim gibi gelişmekte olan bir ülkenin ihtiyaç duyduğu iş gücünü atıl bırakması demektir. Kadının siyasette, meslek örgütü ve kuruluşlarında temsili de maalesef ülkemizde zayıf. Kadınların özellikle oda ve borsalarda daha aktif olmaları, kendilerine siyasette yol açmaları gerekiyor” diye konuştu.

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener de, kadınların her alanda varlık mücadelesi verdiğini belirtti. Özgener, “Kadınlarımız kendilerini ispat edebilmek ve erkekler ile siyasi sosyal ve ekonomik alanda eşit haklara sahip olabilmek için mücadeleye verdiler, bugün de veriyorlar. Bu mücadelede kız çocuklarının eğitiminin büyük önem taşıdığını da belirtmek isterim” dedi.

Bugün siyaset ve meslek örgütlerinde bulunan kadın sayısının az olduğuna dikkat çeken Özgener, kadınların önünün açılması gerektiğini ancak kadınların da daha fazla sorumluluk almalarını, bunu talep etmelerini önerdi.

Cazın en güzel şarkıları öğrenciler için...

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı (EBSOV) Kadınlar Birliği, Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri çerçevesinde düzenlediği etkinlikte caz sanatçısı, piyanist ve besteci Kerem Görsev ile ünlü solist Fatih Erkoç'u aynı sahnede sanatseverlerle buluşturdu. Konserden elde edilen gelir EBSO Vakfı'nın lise ve üniversite öğrencilerine verdiği burslar hesabına aktarıldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde gerçekleştirilen konserde sahne alan Kerem Görsev ile Fatih

Erkoç, "caz standartlarının en güzel örnekleri" olarak nitelendirilen eserler arasından seçilen muhteşem bir repertuar seslendirdi. Kerem Görsev'in piyanoya sihirlili dokunuşlarının yanı sıra davulda Ferit Odman, kontrbasta Volkan Yükseler de performanslarıyla İzmirli

sanatseverlerden coşkulu alkış aldı. Yaklaşık 2 saat süren konser boyunca Fatih Erkoç sesiyle olduğu kadar flüt ve piyanodaki ustalığını gözler önüne serdi. AASSM'yi hınca hıncı dolduran İzmirli sanatseverler, Blue Moon, Wonderful Life gibi hafızalardan silinmeyen eserlere Kerem Görsev'in işaretiyle tempolu alkışlarla eşlik ederek, enstrümanlara yeni bir ses eklemiş oldu. Konserin final bölümünde New York New York ile My Way şarkılarında coşku doruk noktasına ulaştı.

Atatürk'ün sözleri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı'nın eğitime olan desteklerine cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "Gelecek için hazırlanan vatan evlatlarına hiçbir güçlük karşısında yılmayarak tam bir sabır ve metanetle çalışmalarını, çocukların anne ve babalarına onların öğrenimlerini tamamlaması için hiçbir fedakarlıktan kaçınmamalarını tavsiye ederim" sözleri rehber oldu.

Eğitime katkı çabaları

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçuoğlu, Yönetim Kurulu ve Meclis Üyesi sanayicilerin de eşleriyle katıldığı gecede konuklara hitap ederken, sözlerine Türkiye'nin gelişmesinde ve ilerlemesinde büyük rolü olan kadınların Dünya Kadınlar Günü'nü kutlayarak başladı. EBSO Vakfı'nın her yıl 500'ü aşan öğrenciye burs vermesinde EBSO Vakfı Kadınlar Birliği'nin etkin destek sağladığını vurgulayan Gökçuoğlu, "EBSO Vakfı burslarını hiçbir zaman kesintiye

uğratmadan ülkemizin geleceği olan gençlere katkı sağlamaya çalışıyor. EBSO Vakfı Kadınlar Birliği'nin düzenlediği etkinlikte AASSM'yi dolduran sizler ve bu geceye katkı koyanlar, hepiniz, 500'den fazla öğrencinin hayatına dokunmanın manevi huzurunu duyun. Öğrenci burslarını devam ettirebilmek için gösterdikleri çabalardan dolayı EBSO Vakfı Kadınlar Birliği'nin kuruluşundan itibaren bugüne kadar görev yapan bütün başkan ve üyelerine, destekleri için sponsorlarımıza teşekkür ediyorum” dedi.

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Başkanı İpek Özçelik de, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ve EBSO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın eğitimi destekleyen çabalarından övgüyle söz ederken, “Türkiye'nin gelişmesinde en önemli unsurlardan biri olan eğitim konusunda örnek çalışmalara imza atan EBSO Vakfı'nın bu duyarlılığına kültür, sanat ve sosyal sorumluluk projeleriyle katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla öğrenci bursları yararına düzenlediğimiz geceye katılımınızdan mutluluk duyuyoruz” diye konuştu.

EBSO Vakfı Kadınlar Birliği'nin ünlü sanatçılar Kerem Görsev ile Fatih Erkoç'u İzmirli sanatseverlerle buluşturduğu etkinliğe İzmir Valiliği, İzmir Büyükşehir Belediyesi, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender

Yorgancılar, İzmir Ticaret Odası, Balçova Belediye Başkanı Mehmet Ali Çalkaya, Konak Belediye Başkanı Sema Pekdaş, Gaziemir Belediyesi, Özbosan Otomatik Kepenk Sistemleri, Folkart İnşaat, Yaşar Holding, EGIAD, Manisa, Aliağa, Tire ve Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgeleri, Epig Mimarlık ile

İbrahim
Gökçüoğlu

İpek
Özçelik

Niş Kağıtçılık destek verdi. Kerem Görsev ve Fatih Erkoç'a da gecenin anısına plaket takdim edildi.

Pirinç mi, bulgur mu?

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

Pirinç mi bulgur mu? Pek tabii ki bulgur. Hele bizim için. Aslında, pirinç dünya nüfusunun yarısından fazlası için beslenmede en önemli ürün, hatta neredeyse kutsal bir ürün, hani biz ekmek için “nimet” deriz ya, pirinç te özellikle Asya ülkelerinde öyle bir değere ve yere sahip. Daha çok pilav ve dolma olarak tüketilen pirinç, özellikle son yıllarda ülkemizde sıkça bulgurla kıyaslanır oldu. Beyaz pirinç, sağlıklı beslenmede bulgura yenildi, tuş oldu, ama fiyat olarak dimdik ayakta.

Aslında pirinç de önemli bir besin kaynağımız ama içeriğindeki bol nişasta, daha az lif, onu bulgura karşı zayıf düşürüyor. Pirincin kabuğu alınmadan, yani kepekli tüketilirse, lif oranı artacak, bulgur karşısında daha dik duracak, ama biz öyle sevmiyoruz, ağız tadımıza uymuyor, kabuğunu soyup atarsanız da tabii ki değerini yitiriyor.

Pirinç hızlı ve anlık enerji (glisemik indeksi yüksek) sağlarken, bulgur bu konuda daha sakın, ama uzun vadeli davranmayı seçiyor. Karbonhidrat içeriği bulgurdan fazla ama bulgur onu protein miktarı ile yarı yolda bırakıyor. Pirinç C vit., A vit., Ca, fenolik ve flavonoid bileşiklere sahip.

Nem çekici olduğu için pirinç kuru ve karanlıkta, bez torbalarda saklanmalıdır. Kırk bin çeşidi olduğu söylenen pirinç, düşük sodyum değeri nedeniyle tansiyon hastaları için de uygun bir besindir. Bağırsak kanseri hastalarına ve dinlendirici bir uykuya

destek olduğu düşünülen pirinç, vazgeçemediğimiz, tereyağlı, hele hele domatesli pilavına aşık olduğumuz bir gıda ürünüdür.

Isıyı da iyi koruduğu için, bir torba içine hapsedilen pirinç, fırında ısıtılırsa

aynen sıcak su torbası işlevi de görebilir. Rutubet çektiği için tuzlukların içine koyduğumuz pirinç, cep telefonumuz ıslanırsa, pirinç dolu kavanozda bir gece beklesin bakın nasıl kuruyor.

Biraz da bulgurdan söz edelim isterseniz; Durum Buğdayı ya da tadını beğendiğiniz başka cins bir buğdayın kaynatılması, ardından kurutulup çeşitli boylarda kırılması ile elde edilen, kolaylıkla pişirilebilen bir tam tahıldır bulgur. Hele hele kromozomları ile oynanmamış, gluten oranı artmamış, kadim buğdaylardan üretilse çok daha iyi olur ama... Aması var işte.

Bulgur, içerdiği yoğun lif nedeni ile doyurucu, karbonhidratı bol olsa da, glisemik indeksinin pirince oranla düşük olması sebebi ile uzun süre tok tutan, çok önemli ve sağlıklı bir besin maddemizdir. Aynı miktarda, son yılların moda yiyeceği kinoadan, yulaftan ve mısırdan daha fazla lif ihtiva eder, kolesterolü düşürür, glukozu, kan dolaşımına ağır ağır karıştırdığı (glisemik indeksi düşük) için şeker patlamalarına da sebep olmaz.

Bulgurda aynı zamanda saçlarımızın, cildimizin ve tırnaklarımızın yapıtaşı bulunur. Bunun yanı sıra bulgur içerisinde yüksek oranda demir de vardır. Demir ve içerisindeki B kompleks vitaminlerle bazı hormonların, sinir taşıyıcıların sentezlenmesinde de önemli bir rol oynar. Manganez, fosfor ve selenyum bulunması içeriğini daha da zenginleştirir.

Üretim sırasında önceden pişirilmiş olduğu için hızlıca 10-15 dakikada pişer. Bu özellikleri ile rakibi pirince galip gelir, pirinç kullanılan her yerde rahatlıkla kullanılabilir, hatta sağlıklı beslenmek istiyorsak mutlaka pirinç yerine kullanılmasında yarar vardır.

Türk genlerine uygun bulgur, Türk mutfağının temel gıda malzemelerindedir. Kısır, bulgur köftesi, çiğ köfte, dolma, pilav çeşitlerinin (hele hele frik pilavi) ana hammaddesidir. Ucuz ve besleyici, kadim bir yiyeceğimiz olan bulgur, mutfaklarımızın baş tacı olmayı hak ediyor.

ŞEHRİN GÖZÜ ÜZERİNİZDE!

THE CITY'S EYES ARE ON YOU!

İZİR

İZMİR AÇIKHAVA REKLAM

Akdeniz'in asırlık ticaret üssü **CEZAYİR**

Ekonomik yapı

Yüzölçümü açısından Afrika'nın en büyük ülkesi konumunda olan Cezayir, 1962 yılında Fransa'dan bağımsızlığını kazanmıştır. Bağımsızlık sonrası süreç, uzun yıllar boyunca siyasi çalkantılar içinde geçmiştir. 2000'li yıllarla birlikte ekonomik toparlanma ve reform hareketlerine odaklanılmıştır. Küresel ekonomiyle bütünleşme çabalarının bir adımı olarak, 5 yıllık kalkınma planları devreye alınmış ve Ekim 2002'de Avrupa Birliği ile ortaklık ve işbirliği geliştirmeye yönelik anlaşma imzalamıştır. Söz konusu reform hareketlerinin de bir sonucu olarak, Cezayir Afrika'nın en büyük dördüncü ekonomisi konumuna yükselmiştir.

Cezayir'de yüzölçümünün genişliğine rağmen, ekilebilir arazilerin yüzde 3.5 gibi kısıtlı bir düzeyde kalması, tarım sektörünün gelişimini de sınırlamıştır. Özellikle, gıda sektörü açısından ithalat ağırlıklı bir yapı dikkat çekmektedir. Temel tarım ürünleri; arpa, buğday, patates, hurma, zeytin, tahıl ürünleri

ve bakliyatıdır. Ülkenin yüksek kesimlerinde, hayvancılık önemli bir yer tutmaktadır. Hükümet reform programı kapsamında ekilebilir arazileri ve balıkçılık başta olmak üzere hayvancılığı geliştirmek amacıyla, tarım sektörüne yönelik fonların artırılmasına karar vermiştir.

Sanayi sektöründe devlet ağırlıklı yapı, üretimin geliştirilmesinde engel teşkil etmiştir. Bundan dolayı, reform sürecinde sanayi tesislerinin özelleştirilmesine önem verilmiştir. En önemli imalat sanayi ürünleri; demir, çelik, çimento, kamyon niteliğinde motorlu araçlar ve ayakkabıdır.

Ekonominin asıl itici gücü ise enerji sektöründen gelmektedir. Doğal kaynaklar açısından zengin olan ülkede; altın, demir, kömür, kurşun, çinko, uranyum, civa, fosfat yatakları önemli bir yer tutmaktadır. Zengin petrol rezervlerinin yanında, ülke doğalgaz açısından da dünyanın en büyük 9. rezerv büyüklüğüne sahiptir. Hidrokarbon alt sektörü ise, toplam GSYİH'nin yüzde 30'unu ve bütçe gelirlerinin yüzde 60'ını

karşılatabilecek niteliktedir. Bununla birlikte, hala keşfedilmemiş pek çok rezerv olduğu düşünülmektedir.

Dış ticaret yapısı incelendiğinde ihracatta yine enerji ağırlıklı bir yapı dikkat çekmektedir. İhracatın yüzde 98 gibi bir oranla tamamına yakını hidrokarbonlar oluşturmaktadır. Geri kalan yüzde 2'lik kısımda ise muhtelif imalat sanayi ürünleri ihracatı mevcuttur. İthalatta ise, otomobiller, buğday, petrol yağları, ilaç, inşaat demiri ve muhtelif gıda ürünleri dikkat çekmektedir.

Bir diğer önem taşıyan sektör ise inşaatıdır ve ekonomide yüzde 15 civarında bir ağırlığa sahiptir. Özellikle reform sürecinde altyapı yatırımlarının geliştirilmesine önem verilmesi, inşaat sektörünün de ilerleme kaydetmesini sağlamıştır.

Ancak, sektördeki ihtiyaçların yerli firmalarca karşılanamaması yatırım ihtiyacını artırmaktadır. Bundan ötürü, inşaat ve altyapı sektöründe yabancı yatırımcıların ağırlığı dikkat çekmektedir.

Afrika'nın ve Akdeniz kıyısının en

büyük ülkesi olması, Cezayir'i turistik değerler açısından ilgi çekici bir konuma yükseltmektedir. Ancak, pek çok doğal ve kültürel varlığın turizme henüz kazandırılmamış olması, bu alanda ciddi bir atıl potansiyele işaret etmektedir.

Ekonomik toparlanma sürecinde, üzerinde en çok durulan alanlardan biri de yatırımların geliştirilmesi olmuştur. 2001'de başlatılan yatırım programı çerçevesinde; altyapı, inşaat ve bayındırlık başta olmak üzere yatırımların geliştirilmesine çalışılmıştır.

Türkiye-Cezayir ilişkileri

Türkiye ve Cezayir arasında ortak tarihi değerlere ve kültürel mirasa dayalı, güçlü bir bağ mevcuttur. 2000'li yılların ortasında gerçekleştirilen karşılıklı üst düzey ziyaretlerden sonra, ilişki yoğunluğunun da arttığı gözlenmektedir. 2006'da Cezayir'de karşılıklı olarak imzalanan "Dostluk ve İşbirliği Anlaşması", ikili ilişkilerin gelişmesi açısından önemli bir milat olmuştur. İşbirliği anlaşmasından sonra, sosyal ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine yönelik pek çok girişimde bulunulmuştur.

Söz konusu işbirliği anlaşması, dış ticaretin seyrinde de etkili olmuştur. Türkiye ile Cezayir arasındaki ticarete 2005 yılı öncesinde Cezayir lehine seyreden bir yapı mevcutken, Cezayir'e yapılan ihracatın düzenli olarak her yıl artmasıyla, 2006'dan itibaren Türkiye lehine fazla vermeye başlamıştır. Türkiye'nin ihraç ettiği temel ürünler; "karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, inşaat aksamaları, dizel motorlar, maden işleme makineleri, plastik çubuk ve profiller, hazır giyim, demir çelikten profiller" şeklindedir. Türkiye'nin Cezayir'den ithal ettiği temel ürünler ise; "petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar, petrol yağları, şeker, amonyak, hidrojen, kimyasal gübreler" şeklindedir.

Yatırımların geliştirilmesi amacıyla, yerli ve yabancı

CEZAYİR ÜLKE PROFİLİ (2017)

Nüfus (Milyon Kişi)	41.2
Nüfus Artış Hızı (%)	1.7
GSYİH (Milyar Dolar)	167.5
GSYİH (%)	1.6
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	4.055
Enflasyon Oranı (%)	4.9
İşsizlik Oranı (%)	11.8
Ihracat (Milyar Dolar)	35.2
Ihracatta İlk 5 Ülke	İtalya, Fransa, İspanya, ABD, Brezilya
Temel İhracat Ürünleri	Hidrokarbonlar, Şeker ürünleri, Kimyasal ürünler, Meyvalar
İthalat (Milyar Dolar)	46.1
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, Fransa, İtalya, Almanya, İspanya
Temel İthalat Ürünleri	Nükleer reaktörler, Makinalar, Motorlu taşıtlar, Demir ve çelik
Cari Denge (%; GSYİH)	-13.2
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	35.3
Tarım (%; GSYİH)	13.2
Sanayi (%; GSYİH)	36.1
Hizmetler (%; GSYİH)	50.7

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

CEZAYİR KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2017)

IHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)
Mineral yakıtlar ve yağlar	33.822	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	8.011
Anorganik kimyasallar	383	Elektrikli makina ve cihazlar	3.980
Gübreler	327	Motorlu kara taşıtları	3.440
Şeker ve şeker mamulleri	229	Demir veya çelikten eşya	2.920
Organik kimyasal ürünler	27	Hububat	2.751
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar	56	Demir ve çelik	2.412
Yenilen meyve ve sert kabuklu meyveler	53	Plastikler ve mamulleri	2.042
Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	42	Mineral yakıtlar ve yağlar	1.938
Cam ve cam eşya	32	Eczacılık ürünleri	1.893
Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	19	Süt ürünleri	1.410

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE - CEZAYİR TİCARET PROFİLİ (2018)

Fasıl adı	Cezayir'e İhracatımız (Milyon \$)	Fasıl adı	Cezayir'den İthalatımız (Milyon \$)
Özel amaçlı makineler	228	Rafine edilmiş petrol ürünleri	1.040
Giyim eşyası (kürk hariç)	145	Ana kimyasal maddeler	77
Genel amaçlı makinalar	126	Diğer gıda maddeleri	11
Metal yapı malzemeleri, tanklar, sarnıçlar ve buhar kazanları	110	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	4
Plastik ürünleri	105	Abık ve hurdalar	2
GENEL TOPLAM	2.032	GENEL TOPLAM	1.138

Kaynak: TÜİK

yatırımcılara eşitlik ilkesinin benimsendiği Cezayir'de, temel destek ve teşvik politikası vergi muafiyetlerine dayanmaktadır. Çok sayıda endüstriyel parkın bulunması, yatırımları cazip kılan bir husustur. Yatırımda öncelikli sektörler;

"tarım, balıkçılık, turizm, imalat sanayi, sağlık, ulaşım, madencilik, yenilenebilir enerji ve bilgi işlem teknolojileri" şeklindedir. Yatırımlarla ilgili her türlü bilgiye, "Ulusal Yatırım Geliştirme Ajansı"ndan ulaşılabilir. (<http://www.andi.dz>)

Küresel ekonomide yön arayışları

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2019 Mart ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

Dünya ekonomisi, politik dengelerin bozulmasına, güvenlik risklerine ve büyümenin yavaşlayacağına dair artan endişeler odağında yön bulmaya devam ediyor.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), güncel olarak yayınladığı “Ara Düzey Ekonomik Görünüm” raporunda, dünya ekonomisine ilişkin tahminlerini revize etti. Revizyon kapsamında, küresel ekonomik büyüme tahmini 2019 için yüzde 3.5’ten yüzde 3.3’e, 2020 için ise yüzde 3.5’ten yüzde 3.4’e düşürüldü. Çin ve Avrupa’daki ekonomik yavaşlama ve dünya ticaretindeki zayıflama, küresel ekonomiyi riske eden iki faktör olarak belirtildi. Büyük ekonomilerin herhangi birinde beklenenden daha keskin bir yavaşlamanın, küresel ekonomik büyümede de engel teşkil edeceği

öngörülüyor.

Bu açıdan, 2019’da politik stabilizasyonun korunması büyük önem kazanıyor. Uzmanlarca, Hükümetlerin güvenliği ve büyümeyi tehdit edici riskleri azaltmak ve ekonomik durumun kötüleşmesini önlemek için çok taraflı diyalogu güçlendirmek gerektiği düşünülüyor.

Ancak, dünyanın farklı bölgelerinde, küresel güvenliği tehdit edici gelişmeler yaşanmaya da devam ediyor. Venezuela krizinde askeri müdahale tartışmaları devam ederken, Hindistan-Pakistan arasında ortaya çıkan ve savaş olasılıklarına kadar dillendirilen gerilim, bir diğer ciddi endişe kaynağı oldu. Diğer taraftan, Yeni Zelanda’daki terör saldırısı da küresel güvenlik zaafiyetlerini yeniden gündeme getirdi.

ABD

ABD ve Çin arasında ticaret savaşlarını sonlandırmaya yönelik devam eden müzakereler, iki ülkede olduğu kadar dünyada da gündemin en önemli maddelerinden biri konumunda. Dünyanın en büyük iki ekonomisi arasında çekişmeli konularda ilerleme kaydedildiği belirtilmekle birlikte, ticaret savaşlarının kesin olarak sonlandırılabilmesine ilişkin henüz bir netlik bulunmuyor. Anlaşmaya varılabilmesi için müzakerelerin uzun bir sürece yayılabileceği öngörülmekle birlikte; savaşların, devam etmesi ise küresel ekonomik büyümeye yönelik en büyük tehditlerden biri.

Dolar, ekonomiye dair endişeler odağında dalgalı bir seyir izlemeye devam ediyor. Zayıf seyreden ülke verileri, doların değer kaybına sebep olurken, Amerikan Merkez Bankası (FED), faiz indirimi beklentilerini boşa çıkararak politika faizini yüzde 2.25-2.50 aralığında tuttu.

EURO BÖLGESİ - AB

Avrupa Merkez Bankası (AMB), bölgesel ve küresel riskleri dikkate alarak, 2019 ve 2020'ye yönelik büyümeye ve enflasyon risklerinin arttığına dikkat çekti. Merkez Bankası uzmanları, güncel değerlendirmelerinde Avrupa ekonomisindeki yavaşlamanın düşünüleninden daha uzun ve daha derin yaşanacağına dikkat çektiler.

Küresel düzeyde yaşanan ticaret savaşlarının, yatırımcı güveni üzerinde baskı oluşturması ve sanayi ürünlerin ihracatında yaşanan sıkıntılar, risklerin temel kaynağını oluşturuyor. Bununla birlikte, Almanya ekonomisindeki durgunluk emareleri, İtalya'daki resesyon ve Brexit'in yarattığı endişeler, risklilik düzeyini artırıyor.

ALMANYA

Almanya ekonomisinde, yavaşlama işaretleri ekonomi üzerinde baskı oluşturmaya

devam ediyor. Alman Sanayi Federasyonu (BDI) yaptığı güncel değerlendirmede, Alman ekonomisine yönelik 2019 büyüme tahminini yüzde 1.5'ten yüzde 1.2'ye indirirken; Hükümete danışmanlık yapan ve ekonomi alanında uzman 5 kişilik ekipten oluşan bilirkişi kurulu, aynı dönem için büyüme tahminini yüzde 1.5'ten yüzde 0.8'e düşürdü.

Federasyonun değerlendirmesine göre, Almanya'da büyüme dış nedenlerden ve ticaret hacminin daralmasından dolayı hız kaybetmeye devam ediyor. Özellikle ABD ve İngiltere ile yaşanan dış ticaretteki aksaklıklar, Alman ekonomisini olumsuz yönde etkiliyor. İç talep ve tüketime yönelik görünüm ise, ekonominin seyrini belirleyecek bir diğer etken olacak.

İNGİLTERE

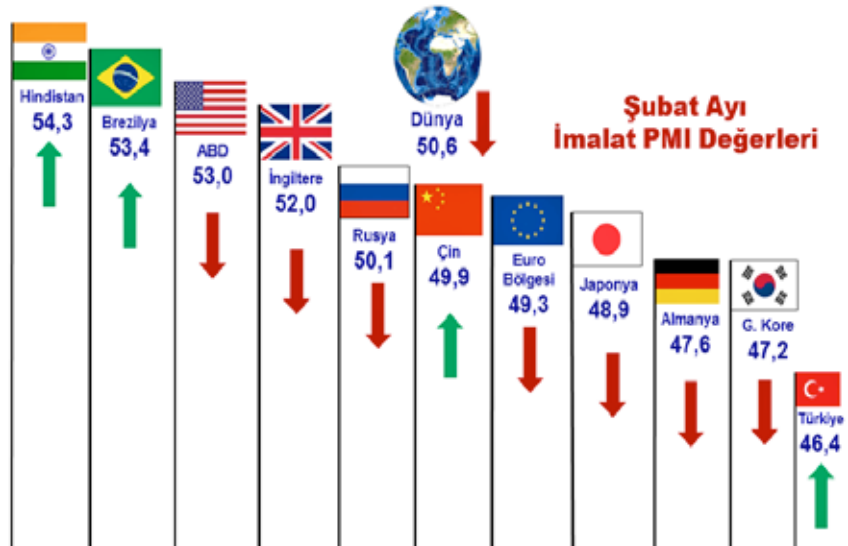
İngiliz parlamentosu, Brexit krizinin aşılması yönünde çaba sarf etmeye devam etse de, kriz derinleşiyor. Güncel olarak Hükümet, Brexit anlaşmasının tekrar oylanması ve Brexit'in 30 Haziran'a ertelenmesini içeren önergeyi kabul etti. Böylece, Theresa May Hükümeti, AB'den Brexit'in 30 Haziran'a kadar ertelenmesini talep etmeye odaklandı. Brexit çözümsüzlüğü, uzun bir vadeye yayılarak, belirsizliklerin de artmasına sebep oluyor.

İngiliz Sterlin'i, başta Brexit olmak üzere ekonomiyi riske eden unsurlar sebebiyle dalgalı bir seyir izlemeye devam ediyor. Sterlin'in son 9 ayın zirvesine tırmanmasının ardından tekrar düşüş eğilimine girmesi, yatırımcıların ülkedeki gelişmelere çok hızlı ve ani tepkiler verdiğine işaret ediyor.

JAPONYA

Japonya'da ihracat, Şubat'ta düşüş eğilimini üçüncü aya taşıdı. Güncel verilere göre, Şubat'ta ihracat, beklentilerin altında gerçekleşerek yıllık bazda yüzde 1.2 azaldı. İhracatın düşük düzeyde kalmasının temelinde özellikle yarı iletken parça ve otomobil ihracatındaki azalış etkili oluyor. Küresel sorunların bir sonucu olan dış talepteki azalma, ihracatın gerilemesindeki bir diğer etken.

Japonya Hükümeti, aylık ekonomik değerlendirme raporunda, ülke ekonomisinin Mart ayı itibarıyla yüksek bir toparlanma ivmesini henüz yakalayamadığını ve ılımlı toparlanmanın devam ettiğini belirtti. Toparlanmanın yavaş düzeyde kalmasında, bölgesel ve küresel ekonomideki olumsuzluklar etkili oluyor. Özellikle, Çin ekonomisindeki yavaşlama ve Japonya'nın Çin'e yönelik ihracatının azalması, durgunluğun başını çekiyor.

ÇİN

Çin, yavaşlayan ekonomik aktivitesini desteklemek için bir dizi önlem alma girişiminde. Alınan önlemler kapsamında, güncel olarak KOBİ'lerin çalışma koşullarını iyileştirmek amacıyla dört temel alanda yeni önlemler açıklandı. Alınan temel önlemler; "vergi yükünü hafifletmek, krediye erişimi kolaylaştırmak, hükümet alımlarını KOBİ'lere yöneltmek ve inovasyonu desteklemek" şeklinde ön plana çıkıyor. Bununla birlikte, işletmeler üzerindeki vergi yükünü azaltma hedefi doğrultusunda KOBİ tanımı da genişletildi. Bu değişimler sonucunda 18 milyon işletmenin daha KOBİ statüsü kazanarak, desteklerden yararlanması bekleniyor.

Çin Hükümeti, yaptığı son açıklamada 2019 yılı için ekonomik büyüme hedefini yüzde 6.0-6.5 aralığında belirlediğini açıkladı. Uzmanlar, 2019'da söz konusu hedefin altında gerçekleşecek bir büyümenin, son 30 yılın en düşüğüne işaret edeceğine dikkat çekiyor. Hükümet, en öncelikli hedeflerini ise ekonomideki riskleri savuşturmak ve işsizlik oranını sabit tutmak şeklinde belirledi.

BREZİLYA

Brezilya Merkez Bankası'nın aylık ekonomik aktivite endeksi, Ocak ayında bir önceki aya göre yüzde 0,4 oranında geriledi. Küresel ölçekte etkileri yaygınlaşan ekonomik aktivitedeki olumsuzluklar, Brezilya'daki toparlanmayı da yavaşlatabilir. Merkez Bankası, ekonomik büyümenin 2019'da yüzde 2.0 düzeyinde gerçekleşmesini bekliyor.

Brezilya'nın yeni devlet başkanı Jair Bolsonaro, ABD'ye ilk kez resmi ziyarette bulundu. Gerçekleştirilen

ziyaret kapsamında, Brezilya ile ABD arasında askeri ve ekonomik işbirliğinin güçlendirilmesine karar verildi. Geliştirilecek işbirliği kapsamında Brezilya, ABD'den daha çok yatırım çekmeyi hedefliyor.

GÜNEY KORE

Güney Kore ekonomisine dair açıklamalarda bulunan IMF, 2019'da ortaya çıkabilecek olumsuzluklar hakkında uyarıda bulundu. Özellikle çelik ve otomobil gibi ülke ekonomisi için katma değer sağlayan sektörlerdeki üretkenliğin azaldığına dikkat çekilen açıklamada, ihracattaki kan kaybının da ekonomiyi olumsuz etkilediğine dikkat çekildi. Bununla birlikte, Hükümete olumsuz durumun derinleşmesinin engellenmesi için bütçede revizyona gidilmesi önerildi.

Ülkedeki işsizlik oranı Şubat'ta yüzde 4.7 düzeyinde gerçekleşerek son 2 yılın zirvesine tırmandı. Özellikle, sanayi sektörü istihdamındaki daralmanın başı çekmesi, üretimdeki daralmayı gösteren bir diğer detay olarak dikkat çekti.

HİNDİSTAN

Petrol fiyatlarının düşük seyri, Hindistan'ın dış ticaret açığına olumlu katkıda bulunmaya devam ediyor. Dünyanın en büyük petrol ithalatçılarından biri olan ülkede, dış ticaret açığı Şubat'ta son 17 ayın en düşüğüne gerileyerek 9.6

milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu dönemde, ihracat 26.6 milyar dolar, ithalat ise 36.3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Hindistan'da yaklaşan genel seçimler, uzmanlarca ekonomideki belirsizliği artıran bir unsur olarak kabul ediliyor. Ancak, hükümet yetkilileri seçim sürecinin ekonomik reform programını etkilemeyeceğini ifade etti. Küresel ekonomideki belirsizlikler de dikkate alındığında, reform sürecinin kesintiye uğraması, Hindistan'a hızlı bir şekilde olumsuzluk olarak yansiyabilir.

RUSYA

Rusya, Kırım ilhakı sebebiyle ekonomik yaptırımlara maruz kalmaya devam ediyor. ABD, AB ve Kanada ile ortak bir kararla imalat, inşaat ve enerji sektörlerinde yer alan çok sayıda Rus şirketini daha yaptırım listesine aldıklarını açıkladılar. İlerleyen dönemlerde, Rusya'ya karşı ortak tutum içerisinde olunacağını kaydedilmesi ise açıklamanın bir diğer dikkat çeken detayı.

Rusya'da sanayi üretimi, Şubat'ta sürpriz bir şekilde beklentileri aşarak, yıllık bazda yüzde 4.1 artış kaydetti. Ocak ayındaki artış ise yüzde 1.1 düzeyinde sınırlı kalmıştı. Yüksek artışın temelinde imalat sanayideki güçlenme etkili oldu. Söz konusu artış doğrultusunda, ilk çeyrek GSYİH'sinin da beklenenden iyi gelebileceği yönünde işaret oluştu.

Ocak ayında cari açık 813 milyon dolar, 12 aylık cari işlemler açığı 21 milyar 592 milyon dolar oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Ocak 2019 dönemine ilişkin ödemeler dengesi verilerini açıkladı. Cari işlemler açığı, bir önceki yılın Ocak ayına göre 6 milyar 221 milyon dolar azalarak 813 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda, 12 aylık cari işlemler açığı 21 milyar 592 milyona geriledi.

Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının 2018'in aynı ayına göre 6 milyar 239 milyon dolar azalarak 1 milyar 570 milyon dolar gerilemesi ve hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 221 milyon dolar artarak 1 milyar 274 milyona yükselmesi etkili oldu.

Merkez Bankası verilerine göre, altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı da, bir önceki yılın Ocak ayında 1 milyar 505 milyon dolar açık vermişken, Ocak ayında 2 milyar 943 milyon dolar fazla verdi.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 127 milyon dolar tutarında artarak 1 milyar 34 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar,

bir önceki yılın aynı ayına göre 119 milyon dolar artarak 529 milyon dolar oldu. İkincil Gelir Dengesi kalemi kaynaklı girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 116 milyon dolar azalarak 92 milyona geriledi.

Öte yandan, geçen yılın Aralık ayı cari açık verisi 1 milyar 437 milyon dolardan 1 milyar 521 milyon dolara, 2018 yılı cari açık verisi de 27 milyar 633 milyon dolardan 27 milyar 813 milyon dolara revize edildi.

Doğrudan yatırımlar arttı

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 204 milyon dolar artarak 586 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Portföy yatırımları 6 milyar 110 milyon dolar tutarında net giriş kaydetti.

Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 1 milyar 300 milyon dolar net alış ve devlet iç

borçlanma senetleri piyasasında 192 milyon dolar net satış yaptığı görüldü.

Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, bankalar 1 milyar 146 milyon dolar net borçlanma yaparken, Genel Hükümet 3 milyar 414 milyon dolar yeni ihraç gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlarda 579 milyon dolar tutarında net çıkış yaşandı. Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 2 milyar 444 milyon dolar ve yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları ise 2 milyar 215 milyon dolar net artış kaydetti.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 2 milyar 213 milyon dolar, 95 milyon dolar ve 162 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

Resmi rezervlerde Ocak döneminde 3 milyar 540 milyon dolar rezerv artışı gözlemlendi.

(Milyon Dolar)	Ocak		Ocak-Aralık		12 Aylık Kümülatif 2018
	2018	2019	2017	2018	
CARI İŞLEMLER HESABI	-7.034	-813	-47.347	-27.813	-21.592
SERMAYE HESABI	33	28	17	58	53
FİNANS HESABI	-7.897	-2.577	-46.716	-6.738	-1.418
Doğrudan Yatırımlar (net)	-382	-586	-8.845	-9.512	-9.716
Portföy Yatırımlar (net)	-5.009	-6.110	-24.476	2.864	1.763
Diğer Yatırımlar (net)	-6.887	579	-5.188	10.287	17.753
Rezerv Varlıklar (net)	4.381	3.540	-8.207	-10.377	-11.218
Net Hata ve Noksan	-896	-1.792	614	21.017	20.121

Bankacılık sektörünün kredi hacmi arttı

Bankacılık sektörünün kredi hacmi, 10 milyar 861 milyon lira artarak 2 trilyon 453 milyar 961 milyon liraya yükseldi. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından yayımlanan haftalık bültenine göre, sektörün kredi hacmi 15 Mart ile biten haftada 10 milyar 861 milyon lira artış gösterdi. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 2 trilyon 433 milyar 100 milyon liradan 2 trilyon 453 milyar 961 milyon liraya çıktı.

Bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil) 2 milyar 876 milyon lira çıktı. Söz konusu haftada yüzde 0.13 artan bankacılık sektörü toplam mevduatı, 2 trilyon 163 milyar 720 milyon lira oldu.

Tüketici kredileri arttı

Verilere göre, tüketici kredileri tutarı, 15 Mart ile biten haftada 408 milyon lira artarak 396 milyar 974 milyon liraya çıktı. Söz konusu kredilerin 183 milyar 244 milyon lirası konut, 6 milyar 249 milyon lirası taşıt ve 207 milyar 480 milyon lirası ihtiyaç kredilerinden oluştu. Söz konusu dönemde taksitli ticari kredilerin tutarı 7 milyar 44 milyon artarak 380 milyar 487 milyon liraya çıktı.

Bankaların bireysel kredi kartı alacakları ise yüzde 1.2 azalarak 99 milyar 215 milyon liraya geriledi. Bireysel kredi kartı alacaklarının 41 milyar 812 milyon lirası taksitli, 57 milyar 402 milyon lira taksitsiz oldu.

Yasal öz kaynaklarda yükseliş kaydedildi

BDDK haftalık verilerine göre, bankacılık sektöründe takipteki alacaklar, 15 Mart itibarıyla bir önceki haftaya göre yüzde 0.36 artarak 105

milyar 433 milyon liraya çıktı.

Söz konusu takipteki alacakların 72 milyar 35 milyon lirasına özel karşılık ayrıldı. Aynı dönemde bankacılık sisteminin yasal öz kaynakları 231 milyar lira artarak 520 milyar 419 milyon liraya yükseldi.

Mevduat 2.2 trilyon

Bankacılık sektörün toplam mevduatı, 58 milyar 815 milyon 835 bin lira artarak 2 trilyon 208 milyar 909 milyon 389 bin liraya yükseldi. Bankalarda bulunan yabancı para mevduatı da 4.2 milyar dolar artarak 207 milyar 337 milyon dolar oldu. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Haftalık Para ve Banka İstatistikleri yayınlandı. 15 Mart ile biten haftada, bankalardaki TL cinsi mevduat yüzde 2.41 artışla 1 trilyon 32 milyar 465 milyon 734 bin lira, yabancı para (YP) cinsinden mevduat ise yüzde 2.77 artışla 1 trilyon 65 milyar 720 milyon 420 bin lira oldu.

Bankalarda bulunan YP mevduatı ise geçen hafta 4 milyar 210 milyon dolar artarak 207 milyar 337 milyon dolara yükseldi. Bunun 190 milyar 556 milyon doları mevduat bankaları ve 16 milyar 781 milyon doları katılım bankaları bünyesinde bulunuyor.

Mevduat bankalarındaki YP

mevduat tutarının 161 milyar 408 milyon dolarını yurt içinde yerleşik kişiler ve 4 milyar 945 milyon dolarını da yurt içinde yerleşik bankaların mevduatları oluşturdu. YP mevduatlarında, yurt dışında yerleşik kişilerin mevduatı 17 milyar 540 milyon dolar ve yurt dışında yerleşik bankaların mevduatı ise 6 milyar 663 milyon dolar oldu.

Taksitli ticari krediler

Bir haftalık dönemde mevduat bankalarındaki tüketici kredileri yüzde 0,11 artarak 380 milyar 686 milyon 318 bin liraya çıktı. Taksitli ticari krediler ise yüzde 1.97 artışla 358 milyar 946 milyon 858 bin liraya yükseldi. Aynı dönemde kredi kartları bakiyesi yüzde 0.99 azalışla 127 milyar 891 milyon 157 bin liraya geriledi. Mevduat bankalarındaki tüketici kredilerinin 170 milyar 907 milyon 261 bin lirası konut, 5 milyar 175 milyon 327 bin lirası taşıt ve 204 milyar 603 milyon 730 bin lirası diğer kredilerden oluştu.

Bankacılık sektörü toplam kredi hacmi ise (TCMB dahil) 15 Mart ile biten haftada 21 milyar 889 milyon 617 bin lira artarak 2 trilyon 358 milyar 990 milyon 905 bin liraya çıktı. Toplam kredi hacmi, geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 11.86 artış gösterdi.

EİB'den Şubat'ta 1 milyar 57 milyon dolarlık ihracat

Ege İhracatçı Birlikleri, Şubat ayında 1 milyar 57 milyon dolarlık ihracata imza attı. EİB'nin 2018 yılı Şubat ayı ihracatı ise; 1 milyar 82 milyon dolar olarak kayıtlara geçmişti. Ege Bölgesi'nden ihracat Şubat ayında yüzde 2 geriledi. Ege İhracatçı Birlikleri'nin son bir yıllık ihracatı ise; yüzde 8'lik artışla 13 milyar 265 milyon dolar oldu. EİB çatısı altındaki 12 ihracatçı birliğinden 6 tanesi, 2018 yılı Şubat ayına göre ihracatını arttırmayı başarırken, 6 ihracatçı birliği 2018 yılı Şubat ayı performansına ulaşamadı.

Sanayi ürünleri ihracatı 602 milyon dolar

Şubat Ocak ayında EİB'den yapılan sanayi ürünleri ihracatı 602 milyon dolar olarak kayıtlara geçerken, tarım ürünleri ihracatı 397 milyon dolar oldu. Madencilik sektörünün ihracatı ise; 58,6 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Demir-çelik zirvedeki yerini korudu

Ege İhracatçı Birlikleri bünyesinde yer alan 12 ihracatçı birliğinin ihracatları incelendiğinde, Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği 113,8 milyon dolarlık ihracatla zirvedeki yerini korurken, Ege Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları

Birliği 106 milyon dolarlık ihracat rakamıyla zirve ortağı oldu.

Şubat ayında ihracatta yatay bir seyir izleyen Ege Tütün İhracatçıları Birliği 81,2 milyon dolarlık ihracat tutarıyla adını listenin üçüncü sırasına yazdırdı.

İhracatta tekrar toparlanma sürecine giren Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği ise; yüzde 8'lik ihracat artışı yakaladı ve 78 milyon dolarlık döviz Türkiye'ye kazandırdı.

Kuru meyve yüz güldürüyor

Türkiye'nin geleneksel ihracat ürünlerini dünyanın dört bir tarafına ihraç eden Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği yüzde 15'lik ihracat artış hızı yakaladı ve 71 milyon dolar ihracata imza attı.

2019 yılı için 1 milyar 50 milyon dolar ihracat hedefi belirleyen Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği hedefine emin adımlarla ilerliyor. Şubat ayında yüzde 13'lük ihracat artışı yakalayan EYMSİB, 61,7 milyon dolarlık yaş meyve sebze ve mamulleri ihracatını hanesine yazdı.

Ege Maden İhracatçıları Birliği, en büyük ihracat pazarı Çin'de inşaat sektöründe yaşanan durgunluk nedeniyle Şubat ayında yüzde 21'lik ihracat düşüşü yaşadı. EMİB'in ihracatı 2018 yılı Şubat ayında 74 milyon dolar iken, 2019 Şubatında

58 milyon dolara geriledi.

Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği, Şubat ayında 49 milyon 635 bin dolarlık ihracata imza atarken, Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği 34 milyon 18 bin dolarlık ihracatı kayda aldı.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 17 milyon 775 bin dolarlık ihracat yaparken, Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği 15 milyon 595 bin doları Türkiye'ye kazandırdı. Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği ise; 14 milyon 307 bin dolarlık ihracat rakamına ulaştı.

İngiltere, ABD'yi geçti

Egeli ihracatçılar, Şubat ayında 175 ülkeye ihracat yapma başarısı gösterirken, Almanya 121,5 milyon dolarlık ihracatla zirvedeki yerini kimseye kaptırmadı. Almanya'ya ihracatta Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 27 milyon dolarlık tutarla lider olurken, Ocak ayında üçüncü olan İngiltere ise; Şubat ayında 78 milyon dolarlık ihracatla ikinci sıraya yükseldi ve Amerika Birleşik Devletleri'ni geride bıraktı. Egeli ihracatçıların en çok ihracat yaptığı ülkeler sıralamasında Amerika Birleşik Devletleri 77 milyon dolarlık tutarla üçüncü oldu.

İhracat Şubat'ta 14 milyar dolar

Türkiye'nin Şubat ayı ihracatı, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre yüzde 3.7 artışla 14 milyar 312 milyon dolar, Özel Ticaret Sistemi'ne (ÖTS) göre ise yüzde 3.5 artışla 13 milyar 603 milyon dolar oldu.

İthalat ise, GTS'ye göre yüzde 18.7 azalışla 16 milyar 161 milyon dolar, ÖTS'ye göre yüzde 16.6 azalışla 15 milyar 793 milyon dolara geriledi.

Şubat ayı ihracat rakamları Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Gülle'nin katıldığı toplantıyla açıklandı. Dış ticaret hacmi bu dönemde ÖTS'ye göre yüzde 8.38 azaldı ve 29 milyar 396 milyon dolar olarak kayıtlara geçti. GTS'ye göre ise yüzde 9.52 düşüşle 30 milyar 474 milyon dolar olarak belirlendi.

Söz konusu dönemde dış ticaret açığı, ÖTS'ye göre yüzde 62.17 düşüşle 2 milyar 190 milyon dolar olarak gerçekleşti.

GTS'ye göre ise yüzde 69.58 azalışla 1 milyar 849 milyon dolar seviyesinde oldu.

İhracatın ithalatı karşılama oranı da Şubat 2018'de yüzde 69.4 iken bu yılın aynı ayında ÖTS'ye göre yüzde 86.1'e çıktı, GTS'ye göre ise bu oran 69.4 iken 88.6 olarak kayıtlara geçti.

Öte yandan, gümrük idareleri tarafından Şubat'ta tahsil edilen vergiler, 10 milyar 571 milyon lira oldu.

Sanayi ve tarımda ihracat arttı, madende geriledi

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, otomotiv endüstrisi geçen ay 2 milyar 547 milyon 753 bin dolarlık ihracata imza attı. Otomotiv endüstrisi böylece Şubat'ta en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

Otomotiv endüstrisini 1 milyar 635 milyon 174 bin dolarla kimyevi maddeler ve mamulleri, 1 milyar 419 milyon 152 bin

dolarla hazır giyim ve konfeksiyon takip etti.

Şubat'ta en fazla ihracat artışı yüzde 35.4 ile gemi ve yat sektöründe gerçekleşti. Kimyevi maddeler yüzde 30, mücevher yüzde 28'lik ihracat artışıyla dikkat çekti.

Türkiye'nin toplam ihracatının geçen ay yüzde 81.3'ünü gerçekleştiren sanayi grubunda 2018 yılının aynı dönemine göre yüzde 375'lik artışla 11 milyar 65 milyon 59 bin dolarlık ihracat yapıldı.

Söz konusu dönemde toplam ihracatın yüzde 13.7'sini oluşturan tarım grubunda yüzde 1.4 artışla 1 milyar 861 milyon 865 bin dolarlık, toplam ihracattan yüzde 2.2 pay alan madencilik grubunda ise yüzde 11.9 gerilemeyle 294 milyon 313 bin dolarlık ihracat gerçekleşti.

Miktar bazında ihracat ise, yüzde 20'ye yakın artışla 11.3 milyon tona ulaştı.

En fazla ihracat Almanya'ya

Şubat'ta ihracatçılar ülkemizin bayrağını 223 ülke ve bölgede dalgalandırmayı başardı. Bu ülkelerden 118'ine ihracatımız artarken, 93 ülkede ise artış yüzde 10'un üzerinde. Ülke verilerine bakıldığında en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülke sırasıyla Almanya, Birleşik Krallık, İtalya, İspanya ve ABD oldu. Ülkelere göre ihracatta dikkati çeken artışlara bakıldığında ise Malta'ya ihracatın 18 katına, Nijer'e ve Gabon'a 3 katına, Libya'ya 2 katına, Birleşik Arap Emirlikleri'ne ise 1.5 katına çıktığı görülüyor.

Ülke gruplarına göre ihracatımızda AB ilk sırada yer alırken, onu Orta Doğu ve Afrika izledi. AB'nin ihracatımızdaki payı Şubat'ta yüzde 52 oldu.

Şubat ayında 47 il ihracatını artırırken, en çok ihracat

Serbest bölgelerin ihracatı da kayıtlarda

Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayınladığı son 5 yıllık verilere ışığında, 2018 yılında ÖTS'ye göre 168 milyar dolar olan ihracat, GTS'ye göre 177 milyar dolar olarak şekillendi. Böylece, özellikle serbest bölgelerden gerçekleştirilen ihracat dolayısıyla, yıllık ortalama 8-9 milyar dolarlık bir hacmi kayıt altına alınmış oldu. Türkiye'nin ihracat verilerine kısa sürede mikro ihracatın da ekleneceği ifade edildi.

gerçekleştiren ilk 5 il sırasıyla İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir ve Ankara oldu.

175 ülkeye ihracatta Türk Lirası kullanıldı

Bu dönemde 175 ülkeye ihracatta Türk Lirası kullanıldı. 6 bini aşkın firma beyan-namelerinde Türk Lirası'nı tercih etti. Şubat ayında parite etkisinin negatif yönlü 496 milyon dolar oldu. Yılın ilk 2 ayında parite kaybı 1 milyar doları aşarken, bunda Euro/Dolar paritesinin geçen seneye göre önemli düşüş yaşamasının etkili olduğu vurgulandı.

Başarı sürecek

TİM Başkanı İsmail Gülle, geçen yıl Şubat ayında gösterilen

ihracat başarısını hatırlatırken, "Bu sene yeni bir rekorla, Şubat ayı performansımızı bir üst çitaya çıkarttık. Artık pusulamız, her ay bir önceki yılın aynı ayında kırılan rekoru daha da ileri taşımak. Bu sayede, son yıllarda bir türlü geçemediğimiz 200 milyar dolarlık ihracat bandını aşmaya daha kararlı yürüyoruz" dedi.

İsmail Gülle, haftalık bazda 3 milyar dolarlardan 3.5 milyar doların üzerinde bir ihracat seviyesine ulaştıklarına dikkati çekerek, bu artış trendinin Mart'ta da devam edeceğini söyledi.

Haftalık ihracatı 4 milyar doların üzerine çıkartarak, bu yıl en az 1 ay 16 milyar dolar sınırını aşmak istediklerini vurgulayan Gülle, hükümetin desteklerinin önemli etkisinin olduğunu kaydetti.

Tüketici Fiyatları Enflasyonu (TÜFE), Şubat ayında yüzde 0.16 ile beklentilerin altında arttı. Yıllık enflasyon, Ağustos 2018'den bu yana ilk kez yüzde 19.67 ile yüzde 20'nin altına geriledi. Gıdada yaşanan sert artışlar tanzim satışların etkisiyle kontrol altına alınırken enflasyonu asıl düşürücü etki giyim ve ayakkabı grubundan geldi. Ulaştırma grubunda otomobil fiyatlarında yükselişin durması da benzin ve motorin zamlarına rağmen grupta enflasyonun artışını dizginledi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK),

Şubat 2019 enflasyon rakamlarını açıkladı. Şubat 2019'da endekste kapsanan 418 maddeden; 29 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 235 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 154 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Yaş sebze-meyveden kaynaklı yüksek oranlı artışlar gösteren gıda fiyatları Şubat ayında artış hızını düşürdü. Şubat'ta aylık en yüksek artış güncellenen kur nedeniyle ilaç fiyatlarına gelen zamlarla yüzde 2.48 ile sağlık grubunda oldu. Söz konusu ayda; eğitimde yüzde 1.64, gıda

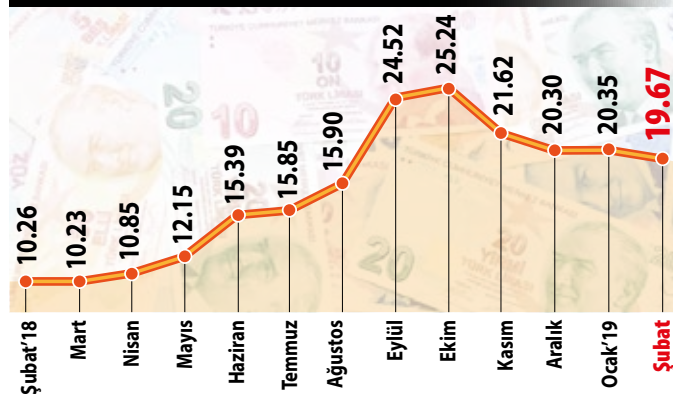
ve alkolsüz içeceklerde yüzde 0.90, lokanta ve otellerde yüzde 0.87 ve ulaşımda yüzde 0.71 artış gerçekleşti.

Aylık en fazla düşüş gösteren grup ise yüzde 4.81 ile giyim ve ayakkabı oldu. Çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 0.39, eğlence ve kültürde yüzde 0.37 ve haberleşmede yüzde 0.34 düşüş gerçekleşti.

Yıllık bazda

Tanzim satışların etkisiyle gıdadaki yükselişin sınırlandırıldığı enflasyonu düşüren kıyış indirimleriyle giyim grubu oldu.

YILLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

GRUPLARIN AYLIK ENFLASYON ETKİSİ

	Aylık artış (%)	Etkisi (puan)
Gıda ve içecekler	0.90	0.22
İçki ve sigara	0.11	0.00
Giyim ve ayakkabı	-4.81	-0.32
Konut	0.01	0.00
Ev Eşyası	0.06	0.01
Sağlık	2.48	0.07
Ulaştırma	0.71	0.12
Haberleşme	-0.34	-0.01
Eğlence ve kültür	-0.37	-0.01
Eğitim	1.64	0.04
Lokanta ve oteller	0.87	0.07
Çeşitli mal ve hiz.	-0.39	-0.02

bakıldığında en fazla artış yüzde 29.25 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda gerçekleşti. Onu yüzde 28.08 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 27.59 ile ev eşyası, yüzde 20.43 ile eğlence ve kültür, yüzde 19.79 ile de lokanta ve oteller izledi.

Öte yandan; işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2019 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 0.15 düşüş, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 18.48 artış gerçekleşti.

Özel kapsamlı endeksler geriledi

TÜİK verilerine göre, işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de (B Endeksi) 2019 yılı şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 0.15 düşüş oldu ve yıllık fiyat artışı yüzde 18.48'e geriledi. Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE (C Endeksi) ise şubat ayında 0.27 geriledi. Yıllık fiyat artışı ise bu endekste yüzde 18.12 oldu.

Kış sebzelerinde fiyat yüksek

Şubat ayında gıda fiyatları yıllık enflasyonu yüzde 29.25 olarak gerçekleşti. Kış sebzeleri şubat ayında fiyatı en çok artan ve

enflasyonu artıran ürünler oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre, Şubat ayında fiyatı en çok artan ürünler sıralamasında ilk sıralarda yeşillikler ve kış sebzelerinin yer alması dikkat çekti. Fiyatı en çok artan ürün yüzde 35.19 ile marul oldu. Maydanozun fiyatı yüzde 23.97, kırmızı lahananın yüzde 18.66, dereotunun fiyatı ise yüzde 13.62 arttı.

Salatalıkta bir aylık fiyat artışı yüzde 13.02 olurken, sarımsakta yüzde 11.24, portakalda yüzde 10.99 ve pırasada ise yüzde 9.25'lik fiyat artışı gerçekleşti. Üretim maliyetlerini etkileyen mazot fiyatı da yüzde 2.81 artışla fiyatı en çok artan ürünler listesinde yer aldı.

Domates ucuzladı

Yaş sebze meyve fiyatlarını düşürmek için İstanbul ve Ankara'da açılan tanzim satış noktalarında satılan ürünlerin fiyatlarında belirgin bir düşüş dikkat çekti. Şubat ayında

gıda ürünlerinde fiyatı en çok düşen ürünlerin başında yüzde 14.66 düşüşle domates oldu. Charleston biberde yüzde 7.35, kuru soğanda yüzde 7.17, patlıcanda yüzde 6.97 ve karnabaharda yüzde 4.19 fiyat düşüşü oldu.

İklim üretime izin vermedi

Bir çok üründe mevsimselliğin kaybolması ve üretimde yaşanan sorunlar nedeniyle kış sebzeleri ve yeşillikler fiyatı en çok artan ürünler oldu.

Fiyatı en çok artan kış sebzelerindeki fiyat artışının temel nedenlerinden birisi iklim değişikliğine bağlı olarak yaşanan aşırı yağışın yarattığı olumsuz koşullar oldu. Aşırı yağış ve sel baskınları nedeniyle üretimin yapılamaması, bir çok bölgede yeşillikler ve kış sebzelerinin su altında kalması, hasat edilememesi fiyatı artıran önemli faktörler arasında yer aldı.

ÜFE, yüzde 30'un altına düştü

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Şubat'ta aylık bazda yüzde 0.09 ve yıllık yüzde 29.59 yükseldi. Bu sonuçla yıllık ÜFE 6 ay sonra yüzde 30'un altına inmiş oldu. Özellikle enerji fiyatlarında yaşanan yüzde 7.43'lük düşüş, artışın sınırlı kalmasında önemli rol oynadı.

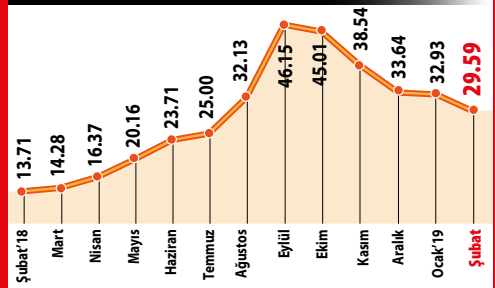
Bir önceki aya göre madencilik ve taş ocaklığı sektöründe yüzde 1.89, imalat sanayi sektöründe yüzde 0.6 artış; su sektöründe yüzde 1.02 düşüş gerçekleşti.

Geçen ay bir önceki aya göre 7.37 ile temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları, yüzde 5.5 ile basım ve kayıt hizmetleri, yüzde 4.84 ile kok ve rafine petrol ürünleri en fazla artışın olduğu sektörler oldu.

Buna karşılık, kağıt ve kağıt ürünleri yüzde 1.68, bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler yüzde 1.66 ile bir önceki aya göre endekslerin en fazla azaldığı alt sektörler oldu.

Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış dayanıksız tüketim malında, yıllık en fazla artış enerjide görüldü.

YILLIK ÜRETİCİ ENFLASYONU (Yİ-ÜFE %)

Sanayi üretimi yıla düşüşle başladı

Büyümenin öncü göstergelerinden sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7.3 azalırken, 2018 Aralık ayına göre yüzde 1 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış olarak geçen yılın Ağustos ayından beri devam eden aylık daralma trendi yılın ilk ayında büyüme yönüne geçti. Ara ve sermaye mallarındaki zayıf eğilim devam ederken dayanıklı tüketim mallarında hafif toparlanma eğilimi gözlemlendi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Ocak ayına ilişkin sanayi üretim rakamlarını açıkladı. Buna göre sanayi üretimi Ocak'ta aylık bazda yüzde 1 arttı, yıllık bazda yüzde 7.3 daraldı.

Beklenti aylık bazda yüzde 0.3 artış, yıllık bazda yüzde 8 daralma olmasıydı. İmalat sanayi sektörü endeksi yüzde 7.5 düştü. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, takvim etkisinden arındırılmış endekste 2019 yılı Ocak ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 7.5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1.7 geriye gitti.

Aylık endekste yükseliş

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekste ise sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Ocak

ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 1.7, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1.1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 0.1 arttı.

Yatırım mallarındaki düşüş sert oldu

Takvim etkisinden arındırılmış endekste, sermaye malları üretimi Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.1 oranında düştü. Sanayinin kullandığı girdilerden oluşan ara malı üretimi de yüzde 10.9 oranında geriledi. Buna karşılık, Ocak ayında bir önceki aya göre ara malında yüzde 2.2, sermaye malında

yüzde 0.8 oranında yükseliş gözlemlendi. Düşüş gösteren tek sektör yüzde 0.5 ile yüksek teknoloji sektörü oldu.

Arındırılmamış endekste, Ocak ayında sanayi üretim endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7.27 oranında geriledi. Aylık bazda ise 13.61 oranında azaldı.

İyileşme beklentilerini destekledi

Sanayi üretim endeksi mevsimsellikten arındırılmış olarak Ocak'ta 5 ayın ardından ilk kez artarken, bunu "en kötünün geride kalmasının" işareti olarak yorumlayan ekonomistler, verinin ekonomik aktivitede hafif iyileşme beklentilerini desteklediğini belirtiyorlar.

Kapasite kullanımı Şubat'ta geriledi

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı Şubat ayında bir önceki aya göre 0.4 puan düşüşle yüzde 74 seviyesine geriledi.

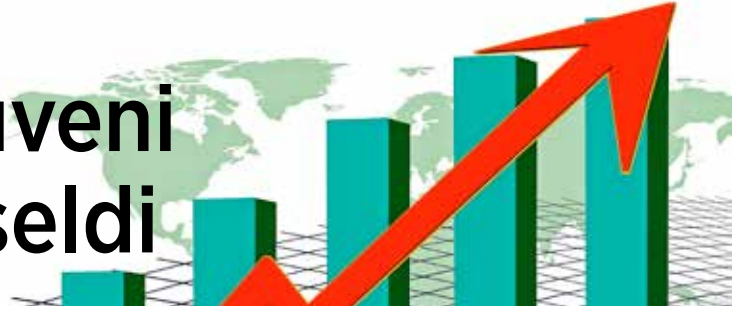
TCMB, 2019 yılı Şubat ayı imalat sanayi kapasite kullanım oranı verilerini yayınladı. Buna göre; giyim eşyalarının imalatı yüzde 81.04, tütün ürünlerinin imalatı yüzde 79.52, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı yüzde 78.55 ve tekstil ürünlerinin imalatı yüzde 77.79 ile 2019 yılı Şubat ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörler oldu.

Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA) ise bir önceki aya göre 0.2 puan düşüşle yüzde 74.1 seviyesinde gerçekleşti.

Kapasite kullanım oranına ilişkin değerler, imalat sanayinde faaliyet gösteren 1754 iş yeri tarafından İktisadi Yönelim Anketi'ne verilen yanıtlardan tespit edildi.

Reel kesim güveni Şubat'ta yükseldi

Reel Kesim Güven Endeksi, Şubat'ta bir önceki aya göre 4.2 puan artışla 97.2 düzeyinde gerçekleşerek yukarı yönlü eğilimini sürdürdü. Gelecek 3 aya ilişkin beklentiler endeksi artış yönünde etkilendi.

Merkez Bankası verilerine göre mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi ise bir önceki aya göre 1.5 puan artarak 96.9 oldu.

TCMB açıklamasında "Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, gelecek üç aydaki üretim hacmi, genel gidişat, gelecek 3 aydaki ihracat sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku, gelecek 3 aydaki toplam istihdam miktarı ve sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, mevcut toplam sipariş miktarı ve son 3 aydaki toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilemiştir" görüşüne yer verildi.

Endeksin 100 değerinden büyük olması ekonomik faaliyetlerde iyimser görünüm; 100'den küçük olması ekonomik faaliyetlerde kötümser görünüm, 100 olması ise ekonomik faaliyetlerde istikrarlı görünüm olduğunu gösteriyor.

Hizmette yükseliş, inşaat ve perakendede düşüş

Geçen yıl ilk çeyrekte 100'ün üzerinde olan Ekonomik Güven Endeksi, 2019 yılına 78.5 puandan başlarken, Şubat'ta önceki aya göre yüzde 1.2 artarak 79.4'e yükseldi. Endeks geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 23.6 azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2019 yılı Şubat ayına ilişkin Eko-

nomik Güven Endeksi ve sektörel güven endekslerini açıkladı. Ekonomik Güven Endeksi kapsamında, Tüketici Güven Endeksi yüzde 0.7 azalarak 57.8'e, Perakende Ticaret Güven Endeksi yüzde 1.9 azalarak 90.8'e ve İnşaat Güven Endeksi yüzde 8.7 azalarak 51.8'e indi. Bu dönemde, Hizmet Sektörü Güven Endeksi ise yüzde 1.5 artarak 79.5'e yükseldi.

Hizmet 79.5

Mevsim etkilerinden arındırılmış Hizmet Sektörü Güven Endeksi, Ocak ayında 78.3 iken, Şubat ayında yüzde 1.5 oranında artarak 79.5'e çıktı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu ve hizmetlere olan talep endeksleri sırasıyla yüzde 5.5 ve yüzde 1.8 artarak 75 ve 72.5 değerlerini aldı. Hizmetlere olan talep beklentisi endeksi ise yüzde 1.8 azalarak 91 oldu.

Perakende 90.8

Mevsim etkilerinden arındırılmış Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi, Şubat ayında yüzde 1.9 oranında azalarak 90.8'e geriledi. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar ve iş hacmi-satışlar beklentisi endeksleri sırasıyla yüzde 3.3 ve yüzde 4.4 azalarak 74.1 ve 85.5 değerlerini aldı. Mevcut mal stok seviyesi endeksi ise yüzde 1 artarak 112.8 oldu.

İnşaat 51.8

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 56.7 iken, Şubat ayında yüzde 8.7 oranında azalarak 51.8'e düştü. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endeksleri sırasıyla yüzde 12.1 ve yüzde 6.4 azalarak 40.8 ve 62.8 değerlerini aldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomi Güven Endeksi
2018			
Şubat	110.8	72.2	104.0
Mart	111.9	71.3	101.9
Nisan	111.2	71.4	99.9
Mayıs	109.9	69.5	96.3
Haziran	104.6	70.1	93.8
Temmuz	102.7	72.7	95.1
Ağustos	96.4	68.2	88.3
Eylül	89.6	59.9	78.1
Ekim	87.6	57.6	75.2
Kasım	92.8	60.0	80.6
Aralık	91.5	58.7	81.9
2018 Yıllık	101.4	67.0	91.7
2019			
Ocak	93.0	58.2	78.5
Şubat	97.2	57.8	79.4

Kaynak: TCMB, TÜİK *100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir.

Şubat'ta bütçe açığı 16.8 milyar lira

Merkezi yönetim bütçesi, şubat ayında 16.8 milyar lira açık verdi. Ocak-Şubat dönemindeki bütçe açığı ise Ocak ayındaki 5.1 milyar liralık fazla nedeniyle 11.7 milyar lira olarak gerçekleşti. Ocak-Şubat döneminde bütçe gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 37.5 artarak 163.9 milyar lira, bütçe giderleri de yüzde 47 artarak 175.6 milyar lira oldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Şubat 2019'a ilişkin bütçe uygulama sonuçlarını açıkladı. Şubat'ta bütçe gelirleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9.7 artarak 67 milyar lira, bütçe giderleri ise yüzde 33.2 artarak 83.7 milyar lira olarak kaydedildi. 2019 yılı merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 960 milyar 976 milyon lira ödenekten, Şubat'ta 83 milyar 737 milyon lira gider gerçekleştirildi. Geçen yılın aynı ayında ise 62 milyar 888 milyon lira harcama yapılmıştı.

Geçen ay, faiz hariç bütçe giderleri için öngörülen 843 milyar 659 milyon lira ödeneğin yüzde 8.2'si kullanılarak, 69 milyar 33 milyon lira harcandı.

Sosyal güvenlik kurumlarına

devlet primi giderleri Şubat'ta, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 35 artışla 3 milyar 516 milyon liraya yükseldi. Mal ve hizmet alım giderleri için 5 milyar 482 milyon lira harcandı.

Cari transferler Şubat'ta, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 28.6 artarak 35 milyar 69 milyon lira oldu. Sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri için 13 milyar 829 milyon lira transfer yapıldı. Sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı, 527 milyon lira oldu. Tarımsal destekleme ödemeleri 4 milyar 955 milyon lira, mahalli idare payları 6 milyar 493 milyon lira olarak gerçekleşti.

Faiz giderleri geçen yılın aynı

ayına göre yüzde 120.7 yükselerek, 14 milyar 704 milyon lira olarak kayıtlara geçti.

Bütçe gelirleri

Geçen yılın Şubat ayında 61 milyar 14 milyon lira olan bütçe geliri, bu yılın aynı ayında yüzde 9.7 artışla 66 milyar 962 milyon lira olarak gerçekleşti. Bu dönemde vergi gelirleri tahsilatı yüzde 9.4 artarak, 57 milyar 499 milyon lira oldu.

Genel bütçe vergi dışı diğer gelirleri, yüzde 29.9 yükselerek, 7 milyar 7 milyon lira olarak hesaplandı. Özel bütçeli idarelerin öz gelirleri 1 milyar 451 milyon lira, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 1 milyar 5 milyon lira olarak belirlendi.

Milyon TL	OCAK-ŞUBAT		Değişim Oranı (%)
	2018	2019	
Bütçe Giderleri	119.420	175.597	47.0
Faiz Hariç Giderler	106.730	153.614	43.9
Faiz Giderleri	12.689	21.983	73.2
Bütçe Gelirleri	119.219	163.913	37.5
Vergi Gelirleri	104.554	113.174	8.2
Bütçe Dengesi	-201	-11.684	-5.727
Faiz Dışı Denge	12.489	10.299	-17.5

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NÜFUS-GOÇ									
Nüfus (Bin)	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	4.320	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4.8	4.8	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	4.1	10.1	13.8	12.7	13.4	13.1	13.2	9.5	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13.5	12.0	13.7	13.3	13.4	13.5	12.4	14.7	-
Net Göç Hızı (%)	2.26	2.46	3.45	5.6	5.0	5.6	5.8	-	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	55	58	59	59	61	59	62	-	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	-	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30.7	31.6	31.8	31.7	32.0	33.0	31.1	-	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	422	432	490	466	470	513	524	-	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	29.9	30.3	32.4	31.0	28.3	30.7	32.5	-	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	243	247	276	243	262	254	263	-	-
İşsizlik Oranı (%)	14.7	14.8	15.4	13.9	15.0	14.0	14.0	-	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16.2	15.9	17.0	15.0	16.1	15.2	15.1	-	-
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/2
TÜFE (yıllık)	10.15	6.03	7.94	8.54	9.83	8.93	13.1	20.4	19.9
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
İhracat	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	10.238	802
İthalat	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	9.118	631
Dış Ticaret Dengesi	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	1.120	172
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	5.092	2.362
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6.0	5.7	6.1	6.1	5.8	5.9	5.9	6.1	6.1
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/IV	2019/I
Kapasite Kullanım Oranı	70	63	60	55	64	63	67	61	-
PROTESTOLU SENETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	46.690	5.162
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	3.4	3.6	4.0	4.3	4.4	4.7	4.9	5.0	5.3
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	245	367	463	510	571	775	740	985	160
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Belge Adedi	188	209	215	186	208	230	431	326	-
Yatırım (Milyon TL)	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	13.120	-
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4.55	15.66	1.76	6.5	3.1	1.9	4.3	8.3	-
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3.2	2.8	2.2	5.2	4.9	1.9	10.0	5.9	-
ENERJİ TÜKETİMİ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Doğalgaz Tük. (Milyon sldm ³)	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	4.336	-
MALİ / FİNANS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/2
Bütçe Gelir/Gider	4.05	4.34	4.36	4.20	4.28	4.2	4.5	4.6	4.3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10.86	11.77	11.14	10.54	11.1	11.4	11.8	12.0	12.1
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	102.5	110.2	123.9	122.2	120.6	111.5	121.4	110.5	-
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5.8	5.7	5.5	5.2	5.6	5.7	5.7	5.8	-
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6.1	5.9	6.0	5.2	5.2	4.9	5.2	5.0	-
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1.67	1.59	2.29	2.62	2.63	2.30	2.9	1.9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Kurulan Şirket Sayısı	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	4.977	437
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6.1	5.7	6.0	5.9	6.0	6.2	6.3	5.8	5.3
Kapanan Şirket Sayısı	943	1.094	1.095	991	740	644	832	799	105
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7.2	7.7	7.0	7.1	6.1	5.8	6.2	6.4	5.4
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11	2019/1
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.646	-
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	5.7	5.5	5.3	5.1	4.8	4.6	4.4	4.0	-
MARKA-PATENT SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	5.460	490
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6.0	6.2	6.0	6.0	6.2	7.1	6.9	6.7	5.9
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	31	42	59	55	86	96	77	135	26
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3.7	4.1	4.7	4.2	5.0	5.4	3.9	4.8	7.3
TURİZM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	946	20
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4.4	4.4	4.2	3.6	3.3	2.5	2.4	2.4	1.3
TARIMSAL ÜRETİM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	-	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	4.1	4.7	3.9	5.1	5.0	6.4	5.7	-	-
İŞ KAZALARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
İş Kazasında Olanların TR İçindeki Payı (%)	7.5	5.6	6.0	2.6	5.1	3.7	4.7	3.4	6.5
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/1
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6.3	6.2	6.1	6.1	6.0	6.0	6.0	6.1	6.2

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2014	2015	2016	2017	2018/IV	2018
BUYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	2.044.466	2.338.647	2.608.526	3.106.537	1.010.114	3.700.989
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	-	861.467	862.744	851.046	184.890	784.087
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	5,2	6,1	3,2	7,4	-3,0	2,6
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	6,1	5,9	3,8	9,1	-7,4	1,1
İŞGÜCU VE İSTİHDAM	2013	2014	2015	2016	2017	Ara.18
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.524	25.933	26.621	27.205	28.189	27.655
İstihdam Oranı (%)	45,9	45,5	46,0	46,3	47,1	45,4
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.747	2.853	3.057	3.330	3.454	4.302
İşsizlik Oranı (%)	9,7	9,9	10,3	10,9	10,9	13,5
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12	12	12,4	13	13,1	15,6
ENFLASYON (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Şub.19
Yİ-ÜFE (yıllık)	6,36	5,71	9,94	15,47	33,64	29,59
YD-ÜFE (yıllık)	2,63	10,9	17,73	19,75	33,45	30,71
TÜFE (yıllık)	8,17	8,81	8,53	11,92	20,30	19,67
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.19
İhracat	157.610	143.889	142.544	157.020	168.023	13.170
İthalat	242.177	207.234	198.617	233.800	223.039	15.673
Dış Ticaret Dengesi	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-55.016	-2.503
Cari İşlemler Dengesi	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-27.813	-813
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2014	2015	2016	2017	2018	Ara.18
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	68.059	100.713	90.069	180.972	157.296	14.661
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.771	4.427	5.067	7.406	5.914	404
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.19
Kurulan Şirket Sayıları	126.635	114.691	106.447	118.021	121.460	11.440
Kapanan Şirket Sayıları	39.051	32.762	31.928	32.706	32.569	5.079
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2015	2016	2017	2018	Oca.-Kas. 18	Ara.18
Şirket Sayısı (Adet)	5.558	5.569	6.374	-	6.644	-
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	19.274	13.950	11.546	13.163	10.272	1.168
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2016	2017	2018/I	2018/II	2018/III	2018/IV
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-205,5	-207,7	-220,8	-212,2	-205,6	-197,8
BORÇLANMA (Milyar \$)	2015	2016	2017	2018/I	2018/II	2018/III
Dış Borç Stoku	399,7	408,7	454,3	466,7	457,0	448,5
Kamu	116,6	123,3	136,4	140,9	139,2	137,1
Özel	281,7	284,6	317,2	325,1	317,2	305,9
KREDİLER (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	2019/I
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	212,9	215,6	218,1	240,0	225,8	223,9
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2014	2015	2016	2017	2018	Oca. 19
Toplam Sanayi	5,7	5,8	3,4	8,9	1,8	-7,3
İmalat Sanayi	6,3	6,2	3,4	9,0	1,5	-7,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Şub.19
Kapasite Kullanım Oranı	75,0	76,8	77,4	78,5	76,8	74,0
GÜVEN ENDEKSLERİ	2014	2015	2016	2017	2018	Şub.19
Reel Kesim Güven Endeksi	104,6	103,5	105,2	104,9	101,4	97,2
Tüketici Güven Endeksi	72,5	66,7	69,3	68,6	67,0	57,8
Ekonomi Güven Endeksi	100,8	98,4	96,8	100,2	91,7	79,4
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.19
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	90,0	100,0	109,0	141,1	184,2	164,0
Elektrik Enerjisi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Elektrik Enerjisi Üretimi (Mwh)	242.121	251.962	261.783	292.575	272.564	295.668
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Mwh)	248.324	257.220	265.724	212.329	225.714	233.610
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2014	2015	2016	2017	2018	Şub.19
Bütçe Dengesi	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-72.615	-11.684
PROTESTOLU SENET	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.19
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.004	1.000	1.017	940	938	98
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	8.221	10.081	12.288	12.686	18.737	2.241
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.19
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	674	776	778	435	589	74
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	240	232	239	134	192	5
BORSA VE DÖVİZ	2014	2015	2016	2017	2018	Şub.19
BIST 100 Endeksi	76.306	79.901	77.587	100.439	101.782	104.530
Dolar/TL	2,19	2,72	3,02	3,65	4,81	5,26

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

teknofset

Bizim işimiz matbaacılık
ama asıl işimiz
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,
yeni yönlerle giden
eski yol yoktur.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
teknofset@gmail.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

www.bortargroup.com.tr | [f](https://www.facebook.com/bortar) [i](https://www.instagram.com/bortar) /bortar